

stavka pa je brezčasovno razumevanje sicer spornega ukaza Predsedstva SFRJ o razorožitvi. S takim tolačenjem ukaza si armada odpira vrata za kakršnokoli uboženo intervencijo kjerkoli v Jugoslaviji.

JLA torej od jugoslovanskih narodov in narodnosti zahteva, da živijo v socializmu, v centralizirani federalni državi, strankarsko pa se lahko odločajo za Zvezo komunistov-Gibanje za Jugoslavijo ali še bolj leve boljševiske frakcije. Tiste, ki se temu kakorkoli uprejo, je mogoče stlačiti v okviru ukaza o razorožitvi, ki se mu preprosto doda idejni člen. V teh dveh stavekih je podano bistvo apetitov generalov, ki dobro vedo, da bo JLA v vsaki drugačni Jugoslaviji ali Nejugoslaviji ob oblast, politično moč in neizmerno privilegije.

Je politični program rešitve Jugoslavije na generalni način uresničljiv? Informacija politične uprave pri obrambnem ministru ima v sebi tudi kal odgovora. Trdi namreč, da armada lahko zagotovi pogoje za miren razplet krize, vendar pa ne more rešiti vprašanja Jugoslavije. To da lahko doseže samo močna politična organizacija, katere program bodo sprejeli najširši sloji prebivalstva. Beseda je seveda o Zvezi komunistov-Gibanju za Jugoslavijo. Tudi najhujši politični slepec ve, da bo imela vzhodno od Drine po potrebi tudi več članov kot je ljudi, zahodno od te reke, ki že stoletja loči Jutrovo od Evrope, pa bodo na prste prešteti jugoslovanski samo znamenje človekove politične svobode. JLA dela vse, da se bo to zgodilo čimprej.

M. BAUER

Bodočnost po meri JLA

Dogodek nemirnega leta, ki se je komaj začelo, je nedvomno »Informacija o aktualnem položaju v svetu in v naši državi ter o neposrednih nalogah JLA.« Njegovi očeti, ki sedijo v politični upravi zveznega ministristva za ljudsko obrambo, so ukazali, naj ga pred dnevom, ko naj bi se na Hrvaškem začela državljanska vojna, preberejo v enotah in poveljih JLA. Na Hrvaškem in v Sloveniji je predvsem zaradi posredovanja Washingtona in Londona še vedno relativen mir, informacija, ki je platforma za novo ureditev Jugoslavije, pa se še ni hče ni odrekla, da o tem, da bi bila umaknjena, niti ne pomislimo.

Ne glede na svojo vsebino, obliko in predvsem namere bo papir komisarjev v jugoslovanskem obrambnem ministruvisu bistveno pospešil razplet jugoslovanske krize, pri čemer je morda najbolj pomembno, da bo poleg na jugoslovansko prizorišče morala hčeš nočeš poseči tudi tujina. Predvsem Nemčija, Italija in Avstrija, naši evropski naravni patroni. Kaj je v informaciji politične uprave ZSLO takega, da se je zaradi tega zganilo pol sveta, da je Jugoslavija postala (za Zalamo) novica dneva? Osupljivo je že samo dejstvo, da vojaško ministristvo nastopa politično. Kaj takega v današnji Evropi ni več mogoče, izjema sta samo SZ in SFRJ, ki se s tem izločata iz demokratičnega občestva stare celine. Idejna istomišljenost sovjetskih

in naših generalov je razpoznavna iz tistega dela informacije, v katerem naši vojaški politiki tretetajo za usodo socializma v Sovjetski zvezi. Glede Jugoslavije so še odločnejši, zavzemajo za demokracijo je po njihovem čista demagogija, državo lahko reši le socializem. Generali na nek način napovedujejo vojno svobodnemu svetu, ki je obtožen za rušenje socializma v Jugoslaviji, pa četudi za ceno njegovega razpada. Zanimiva podrobnost je tudi, da se pisci dokumenta vsele določeni problemov Američanov in zavaznikov v zalivski vojni. Mar to pomeni, da je stališče naše države glede iraške okupacije Kuvajta drugačno od uradno sporočenega? Pritrdilen odgovor samo potrjuje nekatere prastare slutnje o naši ljubezni do Huseina.

Glede same Jugoslavije armadni politiki menijo, da je mogoča samo kot federacija, v razpravah o prihodnosti države da mora sodelovati tudi stalna sestava JLA kot institucija in kot državljani SFRJ. Stalna sestava JLA je seveda samo drugo ime za ofiserski zbor. Vojakov, topovske hrane vseh narodov in narodnosti ne bo nihče nič vprašal. Tretja zahteva, ki iz dokumenta tako vsiljivo in brezprizivno diha za ovratnik, je razgrnitve načrta, da bi Zveza komunistov-Gibanje za Jugoslavijo v naslednjem pol leta postala glavna politična sila v jugoslovanskem prostoru, četrta po-

Obisk, ki bi...

(Nadaljevanje s 1. strani)

dri pri Čehih, pri nas pa bi Renault kot poraženec v tekmi za Škodo le okrepil že utečene vezi in razširil sodelovanje tako, da bi lahko hitro nadomestil tisto, kar je na Češkem izgubil.

S konkretnimi izjavami glede rezultatov razgovorov ni bil radodaren niti direktor Revoza Pavle Noč, gostitelj prvega dne obiska, v katerem je skupaj s sodelavci seznanil goste s 35-letno zgodovino podjetja, ki je bilo lani registrirano kot delniška družba Revoz, s proizvodnjo v zadnjih letih, s sedanjim stanjem in s perspektivo do vključno leta 1992, pri čemer so načrte za leto 1993 namerno izpustili iz predstavitve. To je namreč leto, ko bodo v Zahodni Evropi stopili v veljavo novi predpisi o dovoljenih stopnjah onesnaževanja okolja, katerim v sedanjem Revozovem programu motorji R5 letnika 1991 že ustrezajo, R4 pa ne. Odločitev, kako naprej po letu 1992, naj bi bila torej skupna naloga celotnega Renaulta, ne pa le Revozova.

V nadaljevanju obiska smo si zelo podrobno ogledali našo proizvodnjo in povedati moram, da nismo izpustili niti enega obrata, da smo si ogledali tudi skladišča in transportne zmogljivosti, predvsem naš železniški terminal. Širše je znano, da je naša tovarna zelo čista in urejena, ob obisku smo dali temu še poseben poudarek. Ocena g. Schweitzerja je bila, da je presenečen nad izredno urejenostjo tovarne, nad zelo smiselnim konceptom tovarne in tehnološkega postopka in da je izredno presenečen nad čistostjo. Nedvomno je bilo tudi ugotovljeno, da imamo prednosti že v dosedanjih postavitvi tovarne, v dosedanjih prostorih, in da zato kakršnokoli dopolnilni program ni potreben, da pa so nekatere tehnologije, ki jih moramo izboljšati, predvsem pri lakirnici, kjer sicer ni funkcionalne napake, je pa zunanji lesk izdelka nekoliko slabši, kot je običajno na Zahodu. Ugotovili smo, da imamo dober delovni potencial, dobro urejene transportne možnosti, nesporna pa je bila tudi ugotovitev, da je treba kljub kvaliteti, ki jo je Revoz v sorazmerno kratkem času že dosegel, delati na tem naprej. Ocena g. Schweitzerja je bila tudi, da smo veliko naredili pri širjenju trgovstva in podprodajne mreže v Jugoslaviji, da je s tem zadovoljen in da so s tem postavljene tudi na komercialnem delu osnove, da bi šel lahko razvoj Revoza naprej,« je povedal o novomeškem delu obiska direktor Revoza Pavel Noč.

Drugi dan obiska je potekal v Ljubljani, kjer so se Renaultovi predstavniki srečali s predstavniki ljubljanske banke in vlade s predsednikom Lojzeto Peterletom na čelu ter iskali informacije o tem, kakšne so razmere v Jugoslaviji, predvsem pa v Sloveniji, ter kakšne so širše možnosti Revoza za sodelovanje z Renaultom pri nas. Skupna ugotovitev je bila, da take možnosti v Sloveniji obstajajo. T. JAKŠE

NI ZANIMANJA ZA EVROPO

KOČEJVE — Akcija za prehod na evropski delovni čas s 1. februarjem je propadla oz. je začasno odložena. Začeli so jo na pobudo občinskega izvršnega sveta, opravili razgovore z avtobusnim prevoznikom in vrtci ter razposlali v podjetja anketo. Odgovore so dobili le iz 17. podjetij. Iz njih se je dalo jasno razbrati, da ne čutijo potrebe po spreminjanju delovnega časa, zato ga tudi ne bodo spreminjali.

- **Koliko, mislite, je Cankar ljubljani svoj narod? Toliko, kolikor ga je potreboval, da je preživel. (T. Zalezl)**
- **Če me vprašate osebno, dinar ni več konvertibilen. (Gaspari)**
- **Preživeli bomo boljševisem, preživeli bomo tudi demokracijo. (J. Žagar, Smelt)**
- **Naši preiskovalni zaporji so še preveč prazni. (M. Podobnik)**
- **Kdor hoče tepsti psa, vedno najde palico. (Malmedv)**

Naša anketa

»Darilo« za praznik!

Svojevrstno darilo za kulturni praznik je letos prejel slovenski narod. No, vi davki so kot nalašč udarili ravno pred praznovanjem in tokrat brez izjeme tudi po kulturnih dobrinah, ki so bile davkov zaradi nacionalno kulturnega pomena oproščene ali pa so bili vsaj znatno nižji: po šolskih učbenikih in potrebnih, po knjigah, revijah in časnikih. Davek bo padel seveda na proizvajalce, založnike in izdajatelje, ti pa ga bojo, ker so se že do sedaj otepali z revščino in tveganjem, ki ga za take dejavnosti pomeni mali slovenski kulturni prostor, hitro prenesli na kupce. In potrošnik, že tako zaradi splošne krize naravnani k varčevanju, bo dražjo kulturno ponudbo še bolj selekcioniral. Začarani krog se bo sklenil v zanko, ki bo zadušila marsikaj, brez česar bo poslej naša kultura še revnejša in neobjeljena. Pa je to potrebno? Če smo že nekako potihoma pristali na to, da naj bi tudi v kulturni ponudbi veljala tržna načela, pač zato, ker oslabelemu gospodarstvu res ne moremo naložiti še višjih prispevnih stopenj, zakaj potem kot v posmeh nalagamo kulturnim dobrinam še nova davčna bremena? Izgovor, da gre za zvezne odloke, je tokrat jalov. Slovenski parlament si je dal moč, da jih razveljavi. Naj torej to moč uporabi v zaščito slovenske kulture!

ROBERT DAKS, tonski snemavec na sevnškem radiu: »Za kulturo gre po moje premalo denarja. Tako je zlasti pri nas, ki se trkamo na prsi, da hočemo v Evropo, po drugi strani pa dajemo za kulturo sorazmerno precej manj denarja kot pa razvite evropske države. Tudi sam bi bil pripravljen prispevati več, zlasti za glasbeno kulturo, seveda če bi imel večji osebni dohodek. Tako pa se vrtimo v začaranem krogu: dohodki so nizki, temu primerno revna pa je kultura.«

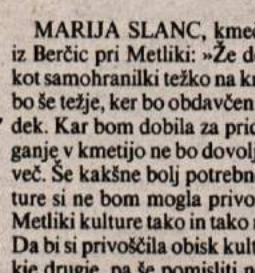
Anton K. Kočevje, varnostnik pri Varnosti Kočevje: »Doslje smo v družini menjali nekaj denarja za kulturo, predvsem za knjige, od tega največ za otroke. Zdjaj pa je kriza in kaže vedno slabše. Veliko ljudi je že brez dela in lahko se zgodi, da bom to tudi jaz, saj podjetja odpovedujejo varovanje. Če bo šlo tako naprej, tudi za najnujnejše izdatke ne bo več denarja, kaj šele za kulturo. Toda tudi kultura je potrebna, zato se morajo stvari čimprej normalizirati.«

ROMANA LAVRIČ, strojepiska v Inlesu, Ribnica: »Knjige smo do sedaj vseskozi kupovali, še največ od akviziterjev, ki jih ponujajo po podjetjih in po domovih. V vse večji dragini, ki je plače več ne dohitejajo, bo seveda precej drugače. Denar bo seveda moral biti za šolske knjige, ki jih otroci nujno potrebujejo, pa morda še za kakšno strokovno literaturo za učenje jezikov ali kaj podobnega. Na obisk gledaliških predstav v Ljubljani pa ne bo moč več misliti.«

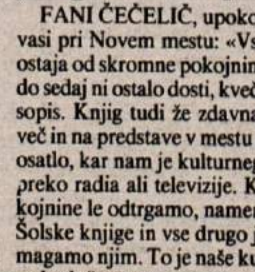
EDO PODLOGAR, upokojenec iz Staro Gore pri Mirni: »Nekaj časopisov imam naročenih, nekaj jih kupujem. To gre iz družinskega proračuna, če pa bo stiska, bo ta denar šel za druge namene. Na kulturo gledam širše, tudi na dajanje zanjo, vključno s telesno kulturo. Zakaj naj bi družba dajala denar za nogometni stadion Olimpije, ko pa nogometni klubi vrtijo pri kupovanju igralcev velike denarje. Sem za to, da bi se vsaka kulturna dejavnost vzdrževala čim bolj sama.«

MARIJA SLANC, kmečka gospodinja iz Berčic pri Metliki: »Že doslej mi je bilo kot samohranilki težko na kmetiji, odslej pa bo še težje, ker bo obdavčen prav ves dohodek. Kar bom dobila za pridelke, še za vlaganje v kmetijo ne bo dovolj, kaj šele za kaj več. Še kakšne bolj potrebne stvari od kulture si ne bom mogla privoščiti, sicer pa v Metliki kulture tako in tako ni ravno veliko. Da bi si privoščila obisk kulturne prireditve kje drugje, pa še pomisliti ne smem.«

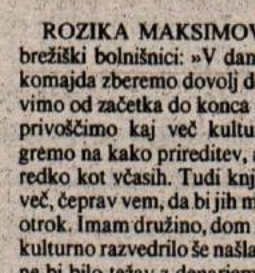
IVO KAMBIČ, tehnolog v semiški Iskrini: »Denarja je bolj malo, plača prihaja precej neredno, zato moram varčevati prav na vsakem koraku, tudi pri kulturi. Kulturne prireditve v Črnomlju si še vedno nekako ogledam, obiska kakšne gledališke ali operne predstave v Ljubljani pa si že ne morem več privoščiti. To je za nas, ki smo več kot sto kilometrov oddaljeni od prestolnice, že prevelik strošek. Knjige si sedaj v glavnem izposojam, kupujem pa le še priročnike.«

FANI ČEČELIČ, upokojenka iz Regrče vasi pri Novem mestu: »Vse manj denarja ostaja od skromne pokojnine. Za kulturo že do sedaj ni ostalo dosti, kvečjemu za kak časopis. Knjig tudi že zdavnaj ne kupujemo več in na predstave v mestu ne hodimo. Vse osatlo, kar nam je kulturnega dosegljivo, je preko radia ali televizije. Kar pa si od pokojnine le odtrgamo, namenimo vnučkom. Šolske knjige in vse drugo je drago, pa pomagamo njim. To je naše kulturno vlaganje za bodočnost.«

CVETKA MARUŠA, poslovodkinja iz Krškega: »Zadnje čase je v življenju naše družine bolj malo kulture. Včasih smo bolj pogosto kupovali knjige, zdaj pa so predrage in hodimo raje v knjižnico. Tu in tam se sicer le odpravimo na kakšno kulturno prireditev. Poredko ne toliko zaradi denarja kot zaradi pomanjkanja časa. Človek se pač posveti službi, delu doma in družini ter enostavno pozabi na ostalo. Nekaj kulture bi si še lahko privoščili, pa se za to ne zavzemamo dovolj.«

ROZIKA MAKSIMOVIČ, strežnica v brežiški bolnišnici: »V današnjih časih, ko komajda zberemo dovolj denarja, da preživimo od začetka do konca meseca, si težko privoščimo kaj več kulture. Občasno še gremo na kako prireditev, a precej bolj porredko kot včasih. Tudi knjig ne kupujemo več, čeprav vem, da bi jih morali vsaj zaradi otrok. Imam družino, dom in službo, a bi za kulturno razvedrilo še našla volje in časa, če ne bi bilo težav z denarjem.«

Zavarovanci naj določijo naslednika

Nesmiselno beganje zavarovancev s proglašanjem dveh pravnih naslednikov — Zavarovalnica Triglav v prostorih bivšega hotela Kandija

NOVO MESTO — Te dni potekajo zaključna prenovitvena dela v prostorih bivšega hotela Kandija, ki jih je za svoje potrebe najela Zavarovalnica Triglav, d.d. V njih bo v kratkem dobilo prostor 33 zaposlenih v Poslovni enoti Novo mesto, zaposlili pa bodo še petnajst terenskih zastopnikov. Po izjavi v.d. direktorja poslovne enote Borisa Šepetavca pa nameravajo v doglednem času odpreti tudi predstavništva v Kočevju, Črnomlju in Trebnjem. Trenutno ima poslovna enota, katere dejavnost je bila zakonito registrirana 28. decembra lani, zaposlenih 15 delavcev, povečini strokovnega kadra, ki je zapustil bivšo Dolenjsko območno skupnost, sedaj Zavarovalnico Novo mesto d.d.

Ob ustanovitvi nove poslovne enote, predvsem pa, ko so se njeni prvi zastopniki pojavili na terenu, je prišlo do nekaterih nesporazumov, ki bi jih lahko v novinarskem žargonu poimenovali kar zavarovalniška vojna. Ta izhaja iz nekaterih trditvev o metodah nove stare zavarovalnice, ki pa so težko dokazljive in ovrgljive. Nalašč pa smo uporabili naziv novo stare zavarovalnice, ker je vprašanje pravega nasledstva Zavarovalnice Triglav, ki s tem, da se je iz nje izločila Zavarovalnica Novo mesto in nekatere druge območne skupnosti na celotnem slovenskem prostoru, po njem mnenju nikakor ni prenehala obstajati, ampak bo še naprej nudila svoje storitve na celotnem ozemlju, pač prek novih poslovnih enot, ki jih sedaj uveljavlja. Zadeva se zdi v tržnem gospodarstvu logična, kar zadeva pravno nasledstvo, pa naj bi tako ali tako odločilo sodišče, še prej pa sami zavarovanci, ki naj bi na podlagi celovitih informacij lahko izbrali med različnimi možnostmi.

Pri vseh zadevah pa gre za globlja razhajanja, ki so v bivši območni skupnosti obstajala že prej in so tudi privedla do tega, da se je del strokovnjakov izločil in si poiskal kruh z ustanavljanjem nove poslovne enote. Gre predvsem za to, kaj je za zavarovalnico in posredno tudi za zavarovance bolje: da deluje samo v določeni regiji, ali pa mejo delovanja širi do meja republike in še čez. V teh dveh različnih pristopih se skriva tudi različno pojmovanje tržnega gospodarstva in konkurence, obenem pa pride tudi do različnih tolačenj in nesporazumov, do katerih je že prišlo in na katera na kratko odgovarja v.d. direktorja Boris Šepetavc takole: »Najprej bi se morali vprašati, ali ni nekaj narobe, da se je kar petnajst, se pravi polovica, vodečih strokovnjakov odločila, da ostaja v stari firmi. Za nas je bila to racionalna odločitev, ker vidimo možnost obstoja le v velikosti. V javnosti se pojavljajo napačni podatki o velikem osiromašenju Triglava z izstopom območnih skupnosti, kar pa ni res. V celoti se je obseg

zmanjšal le za 30 odstotkov, z ustanavljanjem poslovnih enot pa se bo ta odstotek še zmanjšal. Reakcije, ki so nastale na ustanavljanje poslovnih enot, pa so tipične za monopolista, ki ni nastal na podlagi tržnega boja, iz istega vzroka pa izhaja tudi proglašanje za edinega pravnega naslednika, z namenom, da bi

Boris Šepetavc

onemogočalo zavarovancem odločanje med dvema možnostma. To je v opreki s tezo o konkurenčnosti, na kateri je Zavarovalnica Novo mesto gradila svojo osamosvojitvev. Drugo, kar je treba ovreči, je teza o prelinvanju sredstev v centre. Prelinvanje sredstev v velikih zavarovalnicah je normalna zadeva, saj se usmerjajo tja, kjer so nastale večje škode, torej danes tukaj, jutri tam. Prav to je smisel zavarovalništva. Tudi pri majhnih zavarovalnicah so veliki odliivi iz regije zaradi nujnega pozavarovanja, kar pa ima za posledico tudi povečan odliv premije v tujino. Kaj je torej bolje? Manjše družbe imajo tudi znatno večje stroške reklame in razvoja, kar velika zavarovalnica veliko lažje prenese. Še bi lahko naštevale tehtne razloge, vendar ni za to prostora, povem naj le, da se vse to pozna na ceni — premiji, torej pri zavarovancu. Naj torej on sam odloča, mi pa mu dajemo možnost! Zaradi napačnih informacij v javnosti naj še dodam, da bo zavarovancu, ki bo izbral Triglav, omogočeno obdržati vse bonitete in popuste, ki jih je imel pri bivši Zavarovalni skupnosti Triglav. To velja za življenjska in avtomobilska kot tudi za vsa ostala zavarovalnja.« T. JAKŠE

Liubliansko pismo

Delavec brez dela, sindikat brez besede Socialni programi?

LJUBLJANA — Vladna koalicija Demosa se je spet odločila za krčenje že doseženih delavskih pravic. Kljub ostremu nasprotovanju vseh sindikatov in še opozicije je sprejela zakon o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti in spremembe zakona o delovnih razmerjih, s čimer je materialno močno prizadela najmanj 100.000 brezposelnih, kolikor jih bo letos v Sloveniji na cesti, če ne celo 200.000, kar napovedujejo pesimisti.

Tako bo po novem podlaga za odmero denarnega nadomestila v primeru brezposelnosti osebni dohodek delavca v zadnjih treh mesecih pred prenehanjem delovnega razmerja, to nadomestilo pa bo znašalo 60 (ne več 80) odst. od t. osnove, ne sme pa biti nižje od 80 odst. zajamčenega osebnega dohodka. Koliko časa bo posamezni delavec prejemal nadomestilo, je odvisno od časa, za katerega je bil zavarovan za primer brezposelnosti. Nadomestilo bo prejemal tri mesece, če je bil zavarovan najmanj devet mesecev nepretrgoma ali leto dni v presledkih v zadnjih 18

mesecih; prejemanje nadomestila pa lahko traja največ dve leti. Toliko časa bodo namreč dobivali nadomestilo tisti, ki so bili zavarovani najmanj 20 let. Pravice za primer brezposelnosti pa ne more pridobiti delavec, ki izpolnjuje pogoje za upokojitvev. Denarno nadomestilo se lahko izplača v enkratnem znesku, če brezposelni s tem denarjem sam rešuje svojo nadaljnjo delovno in življenjsko eksistenco.

Republiško ministristvo za delo opredeljuje namen spremenjene delavske zakonodaje takole: »Predlagatelj želi s tem zakonom razbremeniti podjetja presežnih delavcev in s tem zagotoviti njihov obstoj in konkurenčnost ne le na domačem, temveč tudi na tujem svetovnem trgu, sočasno pa želi prizadetim delavcem zagotoviti socialno varnost — čeprav bo ta posledaj na nižji ravni.«

Druga pot (da) ni na voljo, saj se ni rešeno vprašanje lastninjenja, participacije delavcev pri upravljanju ter vprašanja registracije sindikatov pa reprezentativnosti sindikatov itd., itd.

Posamezni (zaposleni) poslanci pa pri krčenju socialnih pravic nezaposlenih izražajo celo nestrpnost, delavcem še manj naklonjeno vnemo. Tako je eden izmed direktorjev na seji skupščine vzvišeno pridigal: »Oba zakona sta še vedno preveč socialno naravnana, kar pomeni, da še vedno živimo v iluzijah, da z reševanjem socialnih problemov rešujemo dejanske probleme.«

Torej, delavci smejo po novem samo delati, ne pa si več domišljati, da so oblast. Kar se pa sindikatov tiče, je pa tako le malo manjkalo, da jih niso vrgli iz pogospodnega skupščine, ko so nekaj malega pripovedovali o delavskih pravicah — menda v Skandinaviji.

V. BLATNIK

Ljubljanska banka

Dolenjska banka d.d. Novo mesto

OBVESTILO

Varčevalci Ljubljanske banke Dolenjske banke d.d. Novo mesto od 1. februarja 1991 lahko ponovno poslujejo z dinarskimi hranilnimi knjižnicami in čeki tekočega računa in enotah PTT podjetja Novo mesto. Varčevalci banke lahko opravijo naslednje storitve:

- vpis osebnega dohodka,
- dvig gotovine s hranilne knjižice in
- dvig gotovine s čeki.

V vseh enotah PTT podjetja Novo mesto v občini Črnomelj, Metlika, Novo mesto in Trebnje, kjer ni enote Ljubljanske banke Dolenjske banke d.d. Novo mesto, poravnava stroške za opravljene storitve banka. V krajih, kjer se nahaja enota banke in pošte, pa bo pošta stroške zaračunavala uporabnikom oz. varčevalcem.

Pričakujemo vaše sodelovanje.

kmetijstvo

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

Pred dnevi nam je telefonirala naša bralka in nas vprašala, če je mogoče, da na tržnici ponujajo ocvirke (ki se jih v trgovini ne dobi) po 100 din, surova slanina pa se pri mesarju dobi že za 20 din kilogram. Obiskali smo prodajalco iz Ozlja in ta nam je zatrjevala, da je to še precej cenejši češ da je za kilogram ocvirkov potrebno pet kilogramov surove masti. Zadnji tržni ponedeljek je bil pokriti del tržnice v teh zimskih dneh najbolj prazen. Možakar iz Cazina je prodajal suhe slive po 60 din, fižol po 50 din in ovčji sir po 100 din hlebeček. Ženska iz Vraždna je ponujala umetne rože iz svile in platike po 15 din kos. Piletina ženica s Čateža je spet imela na stojnici teloh po 20 din, poleg pa je ponujala še siriček po 25 din kilogram, semena korenja po 70 din pol litra, čebulček po 50 din, seme graha po 10 din. Njena soseda je prodajala šopke tavžentroz po 40 din, pletene jerbaze pa po 150 din.

Sejmišča

● **SEJMIŠČE V BREŽICAH** — Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 127 prašičev, starih do 3 mesece, in 13 starejših. Prvi, ki so jih prodali 69, so bili po 30 din kilogram žive teže. Drugi, ki so jih prodali 6, so stali 22 do 30 din kilogram žive teže.

● **SEJMIŠČE V NOVEM MESTU** — Na ponedeljkovem sejmu so imeli naprodaj 143 prašičev, starih 8 do 14 tednov, in 11, starih nad 3 mesece. Prvi, ki so jih prodali 16, so veljali po 40 do 45 din za kg žive teže. Druge so cenili po 30 din za kg žive teže.

● **SEJMIŠČE V SENTJERNEJU** — Šestindvajsetega januarja so imeli naprodaj 393 prašičev, starih 8 do 14 tednov, in 13 starejših od 3 mesecev. Prvi, ki so jih prodali 70, so bili po 40 do 45 din za kg žive teže. Drugi, od katerih so prodali 3, so veljali po 30 din za kg žive teže. Naprodaj so imeli še 2 teleti po 34 do 36 din za kg žive teže, enega pitalca po največ 24 din za kg in 12 krav, ki so jih cenili do 20 din za kg žive teže. Lastniki so ponujali tudi 11 konj po največ 18 din za kg in 11 zrebcev po 25 do 28 din za kg žive teže. Prodali so pitalca in kravo ter 3 konje in 5 zrebce.

Vse bolj črna prihodnost kmetov?

Črnomaljski delegati zahtevali odgovor na številna vprašanja — Kaj bo z davki, koga bo nov zakon povozil? — Sramota: 10 tisočakov za preživetje

ČRNO MELJ — V Črnomlju skoraj ni seje občinske skupščine, na kateri ne bi razpravljali o kmetijstvu. Precej časa so tako v preteklosti namenili programu razvoja kmetijstva, ki pa so ga dvakrat zavrnili. Pretekli teden pa je Socialistična stranka opozorila, da v občini nimajo več nobenega vpliva na kmetijsko politiko, kar da je razvidno tudi iz osnutka proračuna za letošnje leto. Zanimalo jih je, kdo je po novi davčni zakonodaji še upravičen do različnih spodbud, regresov, katere kmetijske panoge bodo podpirali in na kakšen način bodo kmetje prišli do spodbud, ki bodo očitno prihajale iz republiškega proračuna, ter koliko denarja bo pri tem deležna črnomaljska občina.

Opozorili so tudi, da prihaja zopet do centralizacije v kmetijstvu, in bojijo se, da se poskuša ustvariti lobi kmetov, ki bo upravičen do pomoči, vsi ostali, ki se tudi ukvarjajo s kmetijstvom, pa bodo obsojeni na opustitev dejavnosti. Na to opozarjajo predvsem zato, ker jih zanima, ali je komu do tega, da bomo v Sloveniji pridelali dovolj hrane, ali pa jo bomo uvažali. Sliši se, da bodo oproščeni prometnega davka za material za gradnjo le čisti kmetje, kar nikakor ni prav. Za primer so navedli viniški konec, kjer je zelo malo čistih kmečkih domačin.

Delegat Demosa je pripomnil, da

bo, kot kaže, odslej veljal za kmeta le čisti kmet, toda doslej so bili na prodajo kmetijskih pridelkov pogodbeno vezani tudi polkmetje. Sedaj jih

● **Socialistom o osnutku črnomaljskega občinskega proračuna tudi ni ušla vsota denarja, namenjena za preživetje kmetov, ki naj bi znašala 10 tisočakov, kar je za kmete prav ponižujoče.**

očitno ne bo mogel nihče več prisiliti, da bi oddali tržne presežke, da bi torej sklenili pogodbo. Predvsem pa je delegate zanimalo — kajti »okrog šankov« se govori marsikaj — kdo bo po

novem tisti, ki ga bo novi zakon povozil, in komu bo pomagal. Ali je upokojeni kmet upravičen do regresov, kaj je s polkmetom, skratka, da zvedo, komu kaj pripada.

Delegat Slovenske kmečke zveze — Ljudske stranke pa je pripomnil, da sedaj vladajo v kmetijstvu takšne razmere, da zaradi nesorazmerja cen kmetje nimajo več nikakršnega ekonomskega interesa vlagati, občinska vlada pa, kot je razvidno iz osnutka proračuna za letošnje leto, nima za kmetijstvo nikakršnega poslušaja. Zato je predlagal, da se v občini denar za to panogo najde kjerkoli, sicer se boji, da čez leto dni hrane ne bo več.

M. BEZEK-JAKŠE

PREDAVANJE IN NATO LETNA KONFERENCA

CERKLJE OB KRKI — Člani tukajšnje podružnice Društva vinogradnikov Dolenjske, ki z aktivnim delom združujejo vinogradnike tega območja, skrbijo za ocenjevanje domačih vin in za podelitev priznanj najboljšim vinogradnikom, so v nedeljo priredili redno letno konferenco. Preden so se lotili običajnega dnevnega reda konference, so v prostorih osnovne šole Celjke prisluhnili še strokovnemu predavanju o kletarjenju.

RAZGOVOR Z OMANOM V ŠENTJERNEJU

ŠENTJERNEJ — V nedeljo, 10. februarja, ob 9. uri dopoldne bo v osnovni šoli Šentjerneje občni zbor šentjernejske podružnice Slovenske kmečke zveze — Ljudske stranke. Na občnem zboru bo poročilo in razprava o dosedanjem delu podružnice, potem pa razgovor z gostom zboru, predsednikom stranke Ivanom Omanom, o kmetijstvu in kmetijski politiki.

Prepuščeni čakajo, kaj bo

Lopatičevi iz Boršta so se pred 10 leti usmerili v prašičerejo zaradi obetanega boljšega zaslužka

BORŠT PRI CERKLJAH OB KRKI — Lopatičevi iz Boršta so danes prepuščeni na milost in nemilost naši živinorejski politiki. Pred desetimi leti so se odločili za usmerjeno kmetovanje, saj se načelo »Vsakega nekaj« na 10 ha obdelovalne zemlje ni več obneslo. V perspektivnost usmerjanja so verjeli tudi otroci, najstarejša hči, ki je po poroki odšla od doma, in dva sinova, oba zagana za delo na kmetiji.

Lopatičevi so izkoristili ugodne kredite in sezidali hleve ter nakupili stroje, ki so jih potrebovali za sodobno prašičerejo. V njihovem hlevu je hkrati po 160 prašičev, ki se v slabi polovici leta porajajo od 25 kg na 100 do 120 kg teže. Delajo v kooperaciji z Agrario, ki jim dostavlja mlade prašiče, križance dobrih pasem, jih oskrbuje s krmili, od-

posodabljali opremo, kupovali nove stroje in obenem še kaj prihranili. Danes prihrankov nimajo. Koruzo za prašiče pridelujejo na 8 ha polj sami in že pri tem nimajo več računa.

Od kar ji je umrl mož, opravi največ dela s prašiči Marija Lopatič. Sinova zelo rada delata na polju, še posebno s traktorji, a na žalost je mlajši zdaj pri vojaki. Marija je zelo vesela tudi snahine pomoči, saj ji ob majhnem otroku, za katerega mora skrbeti, opravi tudi vsa dela v hiši. Tako Marija pride iz hleva na gotovo. Starejši sin je poleg kmetije tudi zaposlen, in kot pravi Marija, mu še na misel ne pride, da bi službo pustil. Na kmetiji namreč nikoli ni zagotovljenega zaslužka.

»Velikokrat smo že razmišljali, da bi vse skupaj pustili, a kaj, ko smo toliko vložili v hleve in njihovo opremo. Vse je zgrajeno za prašiče, zato se ne moremo kar tako preusmeriti. Čakamo, kaj bo, in smo prepuščeni naši kmetijski politiki, ki uvaža poceni meso iz tujine, za domače proizvajalce, ki so nas pred leti tako spodbujali, pa se nihče več ne zmeni,« pravi gospodarica Marija.

B. DUŠIČ

Marija Lopatič

kupuje spitate prašiče in jih plačuje glede na prirast.

Ko so začeli s pitanjem prašičev, je posel dobro tek. Pri hiši je bilo takrat še več rok in delo je bilo kar dobro plačano, tako da so lahko povečali hišo,

Skuta bo skuta

Dolenjec izpopolnil stroj za avtomatsko doziranje in polnjenje

V vseh jugoslovanskih mlekarinah so doslej skuto dozirali in pakirali ročno, kar ni le zamudno in zaradi velikega števila potrebnih ročnih delavcev drago, marveč tudi nehygienično. Sanitarna inšpekcija je od vodstev zahtevala, naj bi ročno delo nadomestili s strojnimi in higiensko neoporečnimi. Moderne mlekarne v svetu sicer že uporabljajo take stroje, vendar je njihova hiša v tem, da skuto stisnejo in pretlačijo, to pa hkrati pomeni, da po svojih lastnostih ni več taka, kot bi morala biti.

Zagato je odpravil naše gore list. Podjetnik Mirko Lipar s Police pri Grosupljem, ki je na sejmu Inpak v Gornji Radgoni že prejel za svoj avtomatski stroj za štiribarvni sitotisk jugoslovanskega oskarja za embalažo, je izumil stroj, ki skuto strojno dozira, ne da bi jo hkrati stiskal ali pasiral. Najnovejši njegov stroj se imenuje lipmir 18 in se je tako dobro obnesel, da se zanj zanimajo ne le domače mlekarne, marveč tudi tujine. Nekateri kovinske dele stroja je izumitelj zamenjal s plastičnimi, kar je olajšalo čiščenje in podaljšalo življenjsko dobo stroja.

-n

ČRNA MLAKA NE SME POSTATI SADOVNJAK

DOLENJA VAS — Prebivalci krajevne skupnosti Dolenja vas so močno zaskrbljeni zaradi vesti o načrtu, po katerem naj bi iztrebili 100 ha mešanega gozda v Črni mlaki in površine spremenili v sadovnjake. Mešani gozd med Libno, cesto Krško-Arčue in zdolsko cesto je namreč vodonosno področje Celjskega potoka in Sečnika, ki polnita vodne zbiralnice v naseljih med Starim Gradom, reko Savo in Pohancu ter tako oskrbujeja s pitno vodo okrog 300 gospodinjstev. Prebivalci Dolenje vasi so trdno odločeni, da ne bodo dovolili uničenja rezervata pitne vode. Prepričani so, da je potrebno pretesti odgovornost tistih, ki teh načrtov niso že na začetku preprečili, poleg tega pa spodbuditi GZ Brežice, da bo čimprej prenovila gozd Črna mlaka.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja mag. Julij Nemanic

Razmislek o vinogradniški prihodnosti

Želim opozoriti na osnovne napačne predpostavke, zaradi katerih se naše težave iz leta v leto stopnjujejo. Kažejo pa se v zmanjšanju količine in še v večji meri v kakovosti.

Kljub založnemu gnojenju, zaradi neustrezne kakovosti cepjenk ali pa kar tako gnojimo v sadilno jamo tudi z mineralnimi gnojili, celo dušičnimi. To ima za posledico prebujno rast poganjkov, ki so zaradi tega neprimerni za formiranje stebel, zlasti če smo pustili rasti samo dva poganjka. K neuspehu prispevamo tudi, če v tretjem letu odstranimo od osnove vse poganjke razen kakih štirih na vrhu. Zaradi tega se steblo ne razvije pravilno in poganjki so prebujni. Zaradi prevelike bujnosti so poganjki občutljivi za boleznin in pozebo ter nimajo dobro formiranih rodnihih oces na osnovi. Vendar, ker mladi trsi radi rodijo, bodo enkrat v začetku rodnosti dali zelo obilen pridelek. (To se ne zgodi pri vseh trsih v istem letu.) Zaradi tega bo trs preveč izčrpan, in če mu istočasno še zmanjka zaloge gnojila v sadilni jami, ne bo zmogel dati pridelke v naslednjem letu.

Ko ugotovimo, da trsi ne rodijo, vinograd pognojimo, da bodo trsi, kateri niso obremenjeni, rasli zelo bujno. Ker običajno vinogradnik meni, da trta ne rodi, ker ni dovolj pognojena, bo kljub veliki bujnosti

še naprej gnojil, tudi z dušičnimi gnojili. Kljub temu pa bo stanje vedno slabše; to pa zato, ker se dobro rodna očesa pri zelo bujnih mladikah osnujejo daleč od osnove mladice ter jih z rezjo odstranimo. Izhod iz takšnega stanja je v naslednjem:

Nadpovprečno bujne trse je nujno obremeniti z nenavadno dolgimi šparoni (do 2-krat običajne dolžine). Ni enako učinkovito pustiti 2 šparona s po 20 očesi ali pa 4 šparone s po 10 očesi, ker so očesa na bujnih mladikah dlje od osnove rodnejša. Zelo pomembno je, da natančno izvajamo zaščito, da bodo vsa očesa normalno odgnala. Če bo nastavek slučajno dobesedno, je nujno odvečno grozdje obrati.

Da bi vinogradniki ne zabredli v omenjene težave, priporočamo, naj nikakor ne dovolijo, da bi trsi preveč rodili. Zato naj bi, če je potrebno, obrali rodne mladike ali grozde. Posledica pretirane rodnosti je izmenična rodnost, posledica izmenične rodnosti pa padeč količine in kakovosti. Ker trsi ne rodijo enako v določenem letu — eni so preobremenjeni, drugi rodijo zelo malo — je dejstvo nelogično.

Trs, ki rodi 10 kg pridelka, ima približno 10% sladkorja. Trs, ki je bil v prejšnjem letu preobremenjen, ima lahko samo 1 kg pridelka, in sicer 20% sladkorja. Vendar 1 kg do brega grozdja ne more popraviti 10 kg slabega grozdja. To je vzrok, da ima grozdje v naših vinogradih za 2 — 5% manj sladkorja, kot bi glede na klimatske razmere in količino pridelka na enoto površine bilo mogoče.

Inž. JOŽE MALJEVIČ

Kmetje ne morejo brez politike

Tako je na občnem zboru brežiške kmečke zveze dejal podpredsednik SKZ-LS Marjan Podobnik — Nujna je strategija razvoja v kmetijstvu

BREŽICE — Dve leti in pol po ustanovitvi prve podružnice Slovenske kmečke zveze v brežiški občini 10 podružnic že pokriva območje cele občine. Na sobotnem občnem zboru stranke, ki sta ga na začetku popestrili kmečki pesnici Ana Deržič in Terezija Toporišič, so se spotaknili ob povabljenem, predvsem ob ministrski del, ki se občnega zbora ni udeležil niti z enim predstavnikom. Edini predstavnik republiškega ranga je bil podpredsednik in vodja poslanskega kluba SKZ-LS Marjan Podobnik.

Predsednik podružnic Darko Jelčič je v svojem poročilu predlagal ustanovitev regijskega odbora stranke, saj je območje Posavja povsem zaokroženo, ima svoj vinorodni in sadjarski okoliš, že od nekdaj znano krškopoljsko svilo

● **Udeleženci občnega zbora so se dotaknili tudi kmečkih pokojnin, porodniškega dopusta za kmečke žene, dedovanja kmetij, višinskih kmetij, staranja prebivalstva in posegov na kmetijska zemljišča.** Marjan Podobnik je kmete opozoril, naj ne zavračajo politike, saj brez sodelovanja v njej ne bodo mogli veliko doseči. Na nekatere očitke, da kmečke zveze v občini ni opaziti, je predsednik brežiških podružnic Darko Jelčič odgovoril: »Kmetje smo kot prebava — dokler deluje, je ne čutiš.«

njerejo in skupne ekološke probleme (Sava, nuklearka). Zahteval je tudi, naj se v ustavi opredeli, da slovensko zem-

BUKOŠČANI ŠE VEDNO RAZDELJENI

BUKOŠEK — Zapletov z melioracijami in komasacijo v Bukošku še ne bo tako kmalu konec. Potem ko so iz občinske uprave vsem prizadetim v agrarnih posegih poslali vprašalnik, se je pokazalo, da jih kar čez 50 odst. ni zadovoljnih s sedanjim stanjem. Nezadovoljni lastniki razpolagajo z večino obdelovalne zemlje. Se vedno ni jasno, kam naj se prišteje 20 odst. udeležencev, ki na anketno sploh ni odgovorilo. Občinarji jih štejejo k tistim, ki so zadovoljni s kmetijskimi posegi. Bukoščani pa seveda k onim drugim.

NOVO PROTI VOLUHARJU!

— komplet vsebuje 7 vložkov
— en komplet dobite za 100 din
— dva kompleta že za 170 din
— pošljem po povzetju
Pisna naročila sprejema
JURMAN ANICA, H. Starihe
12, 68340 Črnomelj

gospodinjiski koticček

Mleko v naši prehrani

Mleko je hitro pokvarljivo živilo. Za vsakdanjo prehrano uporabljamo pasteurizirane in sterilizirane vrste mleka. Za domačo enodneвно uporabo vreemo mleko 5 minut. V vsakem gospodinjstvu moramo imeti posebej določeno posodo, ki je namenjena le za kuhanje mleka. Preden vlijemo vanjo mleko, jo dobro oplakemo z mrzlo vodo in s tem preprečimo, da bi se na suho dno prišla beljakovina, ki se imenuje albumin, ter povzročila smolenje z neprijetnim vonjem. Počasno kuhanje je za mleko nevarno, ker se pri temperaturi med 25° in 40°C najhitreje razvijejo bakterije, ki povzročajo sesirjanje mleka. Tudi dolgotrajno vrenje ni priporočljivo, ker se uničijo vsi na visoko vročino občutljivi vitamini. Te uniči tudi jedilna soda, ki jo gospodinjice dodajajo mleku proti sesirjenju. Bolje je, da pred kuhanjem dodamo žličko sladkorja. Med kuhanjem mleko večkrat premešamo, da se hranilne snovi enakomerno porazdelijo po tekočini. Kuhanu takoj ohladimo, pokrijemo in shranimo v hladilnik ali šrambo.

Mleko ni primerno za zamrzovanje, ker se maščoba nabere na površini, sirotka pa pod maščobo zamrzne v kristalih. Odtaljenega ne moremo uporabljati za prehrano. Pri pripravi hrane lahko vključimo mleko v razne vrste jedi. Z njim za-

spjevna stopnja za pridelavo hrane, v upravi kmetijske občine je ostal zaposlen samo en referent za kmetijstvo, medtem ko član IS, ki je poverjen za to panogo, na sejah ni najbolj zaželen, saj mu do sedaj niso priznali niti honorarjev za delo. S poročili o proizvodnji mleka, pitanju govodi, vinogradništvu, sadjarstvu, višinskem kmetijstvu, zemljiški politiki in zadružništvu so člani stranke prikazali teži položaj občinskega kmetijstva.

Jože Vovk, občinski minister za kmetijstvo, je predlagal čimprejšnjo ustanovitev strokovne komisije, ki bo izdelala razvojni program kmetijstva v občini. Kot je razložil, bodo samo na ta način lahko pridobili republiška sredstva za posamezne programe. Zdaj imajo v občini nekaj dobrih programov, ni pa še znana niti republiška niti občinska strategija razvoja.

B. DUŠIČ

Kmetijski nasveti

Herbicid ne učinkuje več

Narava je v sebi presenetljivo uravnotežena in hkrati bolj ali manj občutljiva za vsak poseg, zlasti enostranski, kakršen je zatiranje plevelov s herbicidi. Umetno dodane kemične snovi vnesejo v zemljo in rastlino »nered«; ob tem ko dušijo bolj občutljive plevelce, delajo življenjski prostor za bolj odporne in napadalne.

Tako so pridelovalci koruze, ki so to poljščino sejali več let zapored na isto njivo (monokultura) in ob tem uporabljali priporočane atrazine, z začudenjem, da ne rečemo z grozo, opazili, da so se nenadoma začeli razraščati nadvse agresivni pleveli, kakršni so krvava srakonja, kostreba in muhič. V krompirjevem nasadu so zavladali loboda, ščir in včasih tudi divji hren. Na Krškem polju pa tudi v drugih predelih širše Dolenjske se je začel nezadržno širiti divji serek, o čemer smo v tem koticčku že pisali. Skratka: pojavili so se doslej malo nevarni pleveli, nekateri pa so se s pomočjo naravne selekcije utrдили in postali manj občutljivi. Kaj zdaj, sprašujejo kmetovalci.

Mag. Marta Ciraj s kmetijskega inštituta priporoča, naj se plevelom poljedelci postavijo po robu z nekaterimi novimi, bolj učinkovitimi herbicidi, pri tem pa uporabijo tudi klasične, že preizkušene načine zatiranja plevelov, predvsem okopavanje, od katerega je dvojna korist. Koruzni posevek naj bi s herbicidi škropili samo še v samih vrstah, med vrstami pa naj bi plevel

● **PRIPOROČANI HERBICIDI** — Proti ozkolistnim plevelom, ščiru in lobodi se obnese herbicid clap pa tudi kombinacija lentagrana in manjše količine atrazina. Če gre le za širokolistne plevelce, je izbire več: herbicidi harmony ob dodatku močila citowett, radovit ali pa sandovit. Uporabna sta tudi pripravka banvel 480 in lentagram. Pri nekaterih najnovejših herbicidih se priporočajo zelo majhne količine aktivne snovi, zato morata biti prava škropiva in škropljenje še bolj skrbna in natančna, škropilnica pa strokovno preizkušena. Ničesar ne smemo narediti približno ali celo na pamet.

zatrj okopalnik. V tem primeru je treba biti še posebej natančen tako glede odmerjene količine kot tudi časa uporabe.

Širokolistni plevel je najbolj občutljiv, ko ima dva do največ šest pravih listov. Če pričakujemo razrast širokolistnih in ozkolistnih plevelov (trav) hkrati, se ravnamo po ozkolistnih, ki morajo biti prav tako čim manjši. Pozoren je treba biti tudi na vlažnost zemlje, saj je znano, da v primerno navlaženih tleh herbicidi mnogo bolje delujejo kot v suhih. Ali drugače povedano: z manjšo količino herbicida dosegamo enak učinek, to pa pomeni manjši strošek in večje ekološko prizanašanje naravi.

Inž. M. L.

SUHOKRAJINSKE DROBTINICE

OHLAJENI VETERINAR — Po žužemberku se govori, da se je veselje tukajšnjih veterinarov službenec nad lokacijo v stari obliki, kamor se je pred kratkim preselila ambulanta, hitro in dobesedno ohladilo. Stavba je namreč brez ogrevanja, tisti, ki naj bi delal v tem mrazu, pa se niti kaj dosti razgibavati ne more, da bi se ogrel, ker je v prostorih precej občutljive krame, ki je pošta še ni preselila. Živini v hlevu je bolje, kot veterinarju v ambulanti. ZGOVORNA STATISTIKA — V lanskem letu je prišlo na poravnalni svet krajevne skupnosti Hinje deset prijav za poravnalni poskus. V kar štirih od desetih je bila kot ena od strank vpletena ena sama oseba iz Zvirč. Primer smo lani poleti podrobneje opisali v reportaži »Kdo pije strup medsebojnih združ?«. Očitno ni kaj dosti pomagalo. Kajti statistika nadalje pravi, da je od desetih primerov bilo pet ugodno rešenih, od petih, kjer ni prišlo do poravnave, pa se spet v štirih pojavlja ista stranka iz Zvirč, ki se nobenega poravnalnega poskusa ni hotela udeležiti. Krajan pravijo, da bi morali na to vezati pri delitvi socialne pomoči, pa bi se stranka na poravnalnem svetu kaj hitro pojavila in delala kraju manj pregledno.

ŠE MALO STATISTIKE — V krajevni skupnosti Hinje živi v enajstih naseljih 815 prebivalcev. To je nad polovico manj, kot jih je tukaj živelo pred drugo svetovno vojno. Najmanj prebivalcev imata vasi Lazina (30) in Pleš (31), najbolj prazna pa je gotovo vas Ratje, kjer v 38 hišah živi le 54 prebivalcev. ZA KOLIKO JE PREHITEVALA? Suhokrajinci so se dolgo prisrčno nasmajali ob pripovedovanju o stari ženci z Visjca, ki je pred leti ob veliki vojaški vaji »Suha krajina« preroško vzkliznila, ko so čez vas zahrumeli oklopniki: »No, vidite, saj sem vam zmeraj govorila, da bo kmalu tretja svetovna vojna!« Sedaj se ne smejejo več, temveč zaskrbjeno ugibajo, za koliko se je samozvana prerokinja zmotila.

POČITNIŠKO DARILLO — Dolinski otroci so prejšnji teden žalostno strmeli v gola pobočja. Mrz je bil pravi, snega pa ni. Na suhokrajinski planoti okoli Hinj je bilo drugače. Snega je bilo dovolj za saniranje pa tudi za enostavno smučanje z ne preveč občutljivimi smučmi. Kar prav za otroške počitnice doma, drugim se v teh časih tako ne morejo nametati. Ceste so bile spluzene, vendar ledene in dobro posute.

KULTURNI VEČER V CERKVI SV. ANE

DOLENJSKE TOPLICE — Slovenski krščanski demokrati — Krajevni odbor v Dolenjskih Toplicah, obvešča vse ljudi dobre volje, da bo v soboto, 9. februarja, ob 17.30 v župnijski cerkvi sv. Ane kulturni večer v počastitev slovenskega kulturnega praznika — Presernovega dne. Vabljeni!

DEŽURNE TRGOVINE

- V soboto, 9. februarja, bodo odprte v Novem mestu do 19. ure, drugod do 17. ure naslednje prodajalne živili:
• v Novem mestu: PC Mercator v Ločni
• v Šentjernej: Samopostrežba Mercator
• v Dolenjskih Toplicah: prodajalna Vrelec
• v Žužemberku: Market Dolenjka
• v Straži: Samopostrežba KZ.
• V nedeljo bosta od 8. do 11. ure odprti v Novem mestu: prodajalna Pri vodnjaku na Glavnem trgu 3, v Črnomlju: Market Čardak.

Za obrtnike prihaja leto neznank

Nihče še natančno ne ve, kakšna bo davčna politika — Zakone si obrtniki razlagajo na različne načine — Malo možnosti za gospodarski razvoj

METLIKA — Okrog 300 članov metliškega obrtnega združenja je imelo pred dvema tednoma zborni sekcijah, in sicer posebej gostinci, trgovci, frizerji, avtoprevozniki, proizvodna in storitvena obrt, povsod pa se je kot rdeča nit vlekla razlaga o novem zakonu o davkih in prispevkih. Z uprave za družbene prihodke so poskušali razložiti čim več neznank, ki jih je pri obrtnikih največ na področju obračunavanja osebnih dohodkov, tako njihovih kot pri njih zaposlenih delavcev.

»V zakonu tudi nikjer ni opredeljeno, kako bo v bodoče z bolniškimi izostanki v obrti. Doselej so bili namreč v tem času zaposleni v obrti oproščeni plačila prispevkov za bivo šise, sedaj pa kaže, da bo potrebno tudi tovrstne prispevke plačati. In če bo pri obrtniku prišlo do daljšega bolezenskega izostanka, bodo prispevki kaj hitro večji kot osebni dohodek in jih ne bo moč pokriti. Velika obremenitev bodo tudi davki iz dohodka, vendar je tudi tu veliko neznank. Ti zakoni, ki so na hitro prineseni, so mar-

Gradnja nove šole že zamuja

Pionir, ki je prevzel izgradnjo žužemberške osnovne šole, bo moral zamudo spomladi nadoknaditi — Novega ravnatelja čaka veliko skrbi

ŽUŽEMBERK — Z novim letom je osnovna šola v Žužemberku dobila novega ravnatelja, ker je prejšnji odšel v pokoj. Novi ravnatelj je Tone Virant, doma iz Soteske. Po izobrazbi je slavist in komparativist, po končanem študiju, vse dokler se ni javil na to delovno mesto, pa je osem let učil na srednješolskem centru v Novem mestu.

»Novo delovno mesto ravnatelja je zame izziv. Javil sem se neobremenjeno, brez predsodkov, ne da bi želel spremeniti samo okolje in razred, temveč tudi, da bi se dokazal. Pričakoval sem seveda, da bom nastopil mesto pedagoškega vodje, z organizacijskim delom, ki tudi sodi v ravnateljev resor, gradnja nove šole pa je dodatna naloga in dodatna obremenitev, zunaj običajnih dolžnosti. Je pa nujna stvar, saj se je ta konec novomeške občine čutil zapostavljenega in tudi bil zastavljen,« pravi novi ravnatelj Tone Virant.

Seveda se bo moral še navaditi na kolektiv in tudi kolektiv nanj, ugotovil pa je že, da bo treba predvsem na pedagoškem področju napraviti še veliko. Že na začetku drugega polletja namerava predstaviti svoj pedagoški program oziroma vizijo dela, vendar ga težišče dela hočeš nočeš letos vendarle čaka pri problemih okoli izgradnje šole. Že pred pričetkom gradnje so se ti že pojavili, prišlo pa je tudi že do prve zakasnitve. Stvari okoli lokacijske dokumentacije in gradbenega dovoljenja so se reševale nekoliko prepočasi, sedaj pa Pionir, s katerim je bila podpisana pogodba za izgradnjo na ključ, že izvaja pripravljala dela.

Sprva je bilo predvideno, naj bi bil glavni izkop opravljen med zimskimi počitnicami, da gradbeni stroji ne bi to-

likanj motili pouka, vendar ni šlo. Stvar se je namreč zataknila pri nekdanjih brigadirskih barakah, ki stojijo na mestu, kjer naj bi bil izkop. Porušiti bi bilo treba notranje tri, ki so last občin Kočevje, Grosuplje in Trebnje. Te barake še stojijo in zavirajo pričetek gradnje. Kljub dogovoru in večkratnemu posredovanju se ni nič premaknilo.

Prvo bi morala odstraniti kočevska občina, ki se je za to dogovorila z žužemberškim Gradbenikom, vendar ni bilo z dogovorom nič, le deset izgubljenih dni, zato je kočevski izvršni svet prejšnji četrtek pripeljal svoje komunalce, ki naj bi zgradbo odstranili. Druga ba-

Novi ravnatelj Tone Virant

novi dni, zato je kočevski izvršni svet prejšnji četrtek pripeljal svoje komunalce, ki naj bi zgradbo odstranili. Druga ba-

VLADNA KRITIKA VISOKIH PLAČ

NOVO MESTO — Pred kratkim se je občinski izvršni svet temeljito seznanil s problematiko delovanja Dolenjsko-posavskega veterinarskega zavoda v letu 1990, z investicijskimi ter tudi siceršnjimi potrebami zavoda ter z izhodišči letošnjega plana zavoda, v katerem so nejasne še mnoge stvari glede financiranja tako na občinski kot na republiški ravni. Od zavoda je izvršni svet zahteval, naj pripravi natančno poročilo o poslovanju, dopolnjeno s predlogom notranje optimizacije in iskanja notranjih rezerv. Poročilo bo sestavni del gradiva za sejo izvršnega sveta in občinske skupščine, ko bo na dnevnem redu celotna problematika kmetijstva v občini. Dolenjsko-posavski veterinarski zavod pa je bil od novomeške vlade deležen kritike zaradi visokih osebnih dohodkov v zadnjih mesecih.

PUSTOVANJE BREZ VSTOPNINE

NOVO MESTO — Novomeški hotel Metropol pripravlja za soboto pustno rajanje, na katerem bo za zabavo skrbel ansambel Rubin. Posebnost letošnjega pustovanja v Metropolu je, da bo vstop prost, najboljše maske pa seveda čakajo lepe nagrade. Dodajmo, da bo pustne jedi pripravil ta čas eden najboljših dolenjskih kuharjev Jože Jeriček. V sredo, 13. februarja, pa bo v Metropolu nekdanja tradicionalna slankova pojedina.

»Dobro je, dokler je upanje«

Stari stroji in zapoznela plačila največja nadloga

KRASINEC — Branko Kapušin s Krasince se takrat, ko je začel s tiskarstvom kot hobijem in si tudi sam napravil opremo za sitotisk, niti zavedal ni, da bo to nekoč njegov poklic. Sedaj je že četrto leto edini tiskar z redno obrtjo v metliški občini. Z upoštevanjem rokov in nasploh želja naročnikov ter dobrim delom pa si je pridobil stranke ne le iz Slovenije, ampak tudi sosednje Hrvaške.

»Seveda se zadnje čase pozna, da je kriza, a ne pri naročilih. Teh je še vedno dovolj, povečujejo pa se zamude pri plačilih. Stranke ne plačajo celo po 5 mesecev in za nekatero niti ne vem, kdaj bodo plačali. Toda dokler je delo, še gre, potem je tudi upanje na plačilo, huje pa bi bilo, če bi izgubil še upanje,« pravi Kapušin, ki v svoji delavnici tiska vizitke, plakate, tiskovine za proizvodnjo ter celo različne knjizice, biltene in glasila.

Največje težave pa ima Kapušin s stroji. Že ko jih je kupil, so bili rabljeni, sedaj pa imajo že 15 do 20 let. Eden, ki ga je sicer že prodal, pa je imel častitljivih 35 let. Čeprav se zaveda, da za nove stroje ne bo mogel zaslužiti, Kapušin ne obupuje. Letos namerava vsaj nekoliko do-

raka naj bi bila po obetanjih grosupeljske občine podrti do konca tedna, vendar v četrtek še ni bilo o delavcih, ki naj bi se je lotili, ne duha ne sluha. Tretjo, trebanjsko, je že pričelo demontirati planinsko društvo iz Trebnjega. Četrta, novomeška, ne stoji na kraju, predvidenem za izkop, zato bo ostala kot zatočišče in slačilnica za Pionirjeve delavce.

Tako se je prepotrebna dograditev žužemberške osnovne šole pričela z mnogimi zapleti in rok dograditve, se pravi 1. september, postaja vse bolj vprašljiv. Prvi problemi so se pojavili že pri finančnem delu. Do 16. januarja je morala dati novomeška občina jamstvo o zagotovljenih sredstvih za gradnjo, do takrat pa je dobil izvajalec tudi 50-odstotno predplačilo. Iz prvotnega projekta je izpadla zunanja ureditev šole s teniškim igriščem, prav tako šestdesetmeterska atletska steza, ki pa jo šola nujno potrebuje. Izpadli so tudi pločniki ob cesti. Za njihovo gradnjo bo treba poskati dodatne finančne vire. T. JAKŠE

Z roko v roki Turizmu slabo kaže

METLIKA — O naravnih danostih za razvoj turizma v Beli krajini je bilo slišati že veliko besed. Toda kakšne premike lahko opazi obiskovalec, ki je zašel v deželico ob Kolpi pred nekaj leti in danes? Prav bistvenih ne.

V Metliki so se odločili, da se bodo kopaljšči v Metliki in v Podzemlju ter še nekaj drugih gostinskih lokalov v občini, ki so bili doslej pod okriljem črnomaljskega Gostinstva, od njega ločili. Prav! Toda gosta, ki pride v Belo krajino, kaj malo briga, pod streho katerega podjetja je določeno lokal. Zanj je pomembno le, da so izpolnjene njegove želje. Pa jih bo odšel v metliški občini moč uresničiti? Najprej bo potrebno potencialne goste z Belo krajino sploh seznaniti, da se bodo lahko odločili za obisk. A ne le s propagiranjem o vročem soncu, topli Kolpi in prekrasnih stelnikih! Na srečo se v Metliki dobro zavedajo, da brez velike propagande ne bo šlo, vendar se ob tem poraja vprašanje, kaj jih glede na gospodarske in politične razmere v Jugoslaviji čaka. Tu di velike agencije z izpolnjenimi propagandnimi prijemi namreč letos pričakujejo zelo slabo sezono.

V Metliki tudi vedo, da razvoja turizma ne bo brez agencij, ki so se po deželici ob Kolpi kar precej razpasle, a so doslej slonele le na nakupovalnem turizmu izven naših meja. Gotovo se bodo morale potruditi, da bi privabile turiste tudi domov. Trdno se bodo morali povezati vsi, ki se količkaj ukvarjajo s turizmom, kar doslej v Beli krajini ni bila ravno ustaljena praksa. Zagotovo pa je, da bo sprva potrebno začeti z majhnimi koraki, se zadovoljiti predvsem z domačimi gosti, kajti med tujci skoraj ni več zanimanja za Jugoslavijo. Nihče si namreč ne želi nositi kožo naprodaj. M. BEZEK-JAKŠE

Žužemberk: le peskokop še donosen

Gradbenik še vedno išče perspektivo

ŽUŽEMBERK — Že nekaj let trajajoča agonija žužemberškega gradbenega podjetja Gradbenik se nadaljuje. 36 zaposlenih v domačem kraju nima dosti drugih možnosti za zaposlitev, pa zato vztraja in podjetje le nekako životari naprej. Jožica Počič, od jeseni direktorica Gradbenika, trenutno ne vidi svetlejših perspektiv za svoje podjetje, saj se stvari v panogi še bolj zaostrejo, likvidnost pa se iz dneva v dan slabša.

Ko je sprejela vodenje podjetja, je ugotovila, da izhodišča niso preveč rožnata in da se zaradi zatečenih zadev stanje lahko še poslabša. Prejšnje vodstvo je sprejelo pogodbeno dela, ki jim je Gradbenik s svojo zastarelo tehnologijo le stežka kos, da ne govorimo o rokih za dokončanje del, ki so glede na zmogljivosti povsem nerealni. To pa močno bremeni podjetje. Trenutno je tak problem z gradnjo kanalizacije v Dolenjskih Toplicah, ki naj bi bila dokončana že novembra, pa Gradbenik zaposluje še sedaj. Jeseni je zaradi močnih nalivov izkope zalila voda in prav takrat se je izkazalo, kaj pomeni slaba tehnična opremljenost, pomanjkanje črpalik in druge tehnologije za delo v težkih pogojih. Sedaj delo ovira seveda

Jožica Počič

mraz, kaj bo še prišlo, se ne ve. Edini izhod iz krize so bila modernizacija strojnega parka in ostale tehnike, vendar pa si tega podjetje sedaj, ko komaj zagotavlja denar za plače delavcev, ne more privoščiti.

Dokaj trajen in zanesljiv vir dohodkov pomeni za Gradbenika lastni peskokop na Kleku pri Žužemberku, od koder oskrbuje s peskom nekatera podjetja pa tudi privatnike. Vendar je tudi tam v zimskih mesecih v dotoku likvidnih sredstev precejšnja suša. Takrat so stranke v glavnem družbena podjetja, ki s plačili odlašajo, kolikor morejo. Nekolikokrat bolje je od marca naprej ter vse poletje. Takrat se odprejo zasebna gradbišča in pritekati prične prepotrebna gotovina. T. J.

KDO IMA PRAVO MOČ?

NOVO MESTO — Zlobni jeziki trdijo, da novomeški IMV tudi ob obiskih najvišjih domačih državnikov ni bil tako zloščen in počiščen kot ob obisku Louisa Schweitzerja, generalnega direktorja grupe Renault, s sodelavci. Tam že vejo, komu se je treba prikupiti in kdo ima veljavo. Čistoča in vestnost našemu Janezu pač ne bo škodila, če bo le v ozadju slišal šelestenje francoskih frankov.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

- Od 15. do 24. januarja so v naši porodnišnici rodile: Nada Vergot iz Vivodine — Ivana, Bernarda Bogolin iz Hrastja — Ino, Jožica Hrovatič iz Dol. Suhadola — Jasmno, Martina Rozman z Malega Vrha — Branko, Mary Otilia Arnež z Mirne — Petro, Angela Dragman iz Črmošnjic — Marka, Ksenija Lebuk iz Mokronoga — Tajdo, Zdenka Jeler s Senovega — Suro, Tatjana Metelko iz Zavrataca — Uroša, Alojzija Gunde iz Ostroga — Katarino, Kristina Šegina iz Rosalnic — Danijela, Martina Majzelj iz Črmošnjic — Blažko, Daniela Brulc iz Gor. Suhadola — Vanjo, Marjetka Virant iz Polja — Urško, Martina Kovačič iz Mirne Peči — Klavdijo, Marija Jevšek iz Črnomlja — Mateja, Marica Lukunič iz Durtincev — Dejana, Branka Povšič s Sel pri Zburah — Tomaža, Darja Borštnar z Glinka — Nives, Anica Jurečič iz Podbočja — Metko, Silva Miklavčič iz Gradnja — Mojco, Jožica Grm z Vrha pri Križu — Polono, Snježana Biličič iz Podbrežja — Adriano, Vida Pust iz Mirne Peči — Davorina, Marinika Markelc iz Zagrada — Marjanco, Marija Česnik iz Škocjana — Romana, Bernarda Stegne iz Vinice — Vilija, Anica Tomažin iz Gorenje vasi — Teo, Vesna Lapuh iz Globočice — Marušo, Polona Zupančič iz Črnomlja — Jelko, Anita Vidmar iz Stranj — Dorotejo, Franciška Bregar iz Potoka pri Veliki Loki — Dejana, Vera Turk iz Klečeta — Matevža, Branka Rešetič iz Groblja — Katjo, Majda Zupančič z Male Loke — dečka, Marija Štravs iz Stavče vasi — deklico, Marjeta Cajzar iz Adlešičev — dečka, Milena Znidaršič iz Žužemberka — dečka.

IZ NOVEGA MESTA: Tanja Klemenčič, Mirana Jarca 21 — Naceta, Mara Nosan s Trojarske poti 2 — Klementa, Marija Travnikar, Slavka Gruma 48 — Tadeja, Milena Mirtič iz Slavkove ulice 2/a — Darjo, Karmen Škulj, K. Roku 103 — Anjo, Marjanca Jazbec iz Detelove ulice 4 — Nežo, Darja Božič, Pod Trško goro 20 — Metko. Čestitamo!

čevati, dokler si jih lahko ljudje razlagajo na več načinov.

Sicer pa bo glede na razmere pri nas marsikateri metliški obrtnik težko preživel to leto, najbrž pa se bo tudi zgodilo, da bo kateri moral zapreti delavnico. In ob tem Badovinac opozarja, da ni še vedno nič dorečenega, kaj se zgodi, če gre obrtnik v stečaj. Pa razvoj? Morda si bo moč pomagati s tem, da je skoraj vsa metliška občina demografsko ogrožena, za taka področja pa naj bi iz fonda kreditirali tiste, ki bi bili pripravljeni odpirati delavnice in zaposlovati delavce. Seveda je potrebno za to pripraviti program. Da bi kdo iz nič začel obrt ali pa pustil službo in začel z delom doma, pa bo čedalje težje, ker jih je vedno manj, ki bi imeli kapital za zagon. M. BEZEK-JAKŠE

DINOS — Pred dnevi je bilo na Radiu 202 slišati, da Dinos nima več denarja za odkup starega papirja, vendar so zbiralci vseeno poplačani za svoj trud. Namesto z dinarji jih Dinos založi s svežim toaletnim papirjem, kar pride prav predvsem šolam, največjim zbiralkam starega papirja. Najnovejši dogodki pa kažejo, da toaletni papir ni več trdna Dinosova valuta. Dolenjski list je minuli teden zapeljal na odpad 270 kilogramov starega papirja, v zameno pa je dobil potrdilce, da ima v dobrem 167,40 din, s pripombo, da tega denarja morda nikoli ne bo. Zanimiva je bila tudi pot do omenjenega papirčka. Prvotna varianta je bila namreč brez pečata, ko je beseda dala besedo, so izdelali ličnejšo inačico in nanjo pritisnili žig.

ŽIVALI — Oglasil se nam je bralec, ki je veliko med ljudmi, zaradi svojega poklica jih obiskuje na domu. Možak pravi, da z domačimi živalmi še nikoli nismo ravnali slabše kot danes. Predvsem to velja za pse, ki poleti večinoma nimajo sence in sveže vode, pozimi pa so v dobro zaprti žični ogradi, o kakšni uti ni sledu. Kako je s hrano, naš bralec ne ve, sodeč po zgornjem, najbrž ne najboljše. Ko se vsi po vrsti upravičeno zgražamo, kaj sta nafta in vojna v Zalivu naredila s kormoranom, bi se lahko ozrli tudi na domači prag in pogledali, kako žive naši psi.

LAGODNOST — Na Gorjancih je sneg in z njim zimsko veselje. Večina ljubiteljev tako imenovane bele pojnosti pa je pozabila, da ima noge, avtomobile prislilijo prav na vrh gore, tam iztovorijo sani in smuči, dye ali tri ure vpijejo, nato pa odhrukujejo v dolino. Skrajni čas je že, da Gorjanci postanejo narodni park z natančno določeni načini obnašanja.

Ena gospa je rekla, da ji je šele s sprejetjem davka na plenicе, dupe, otroške čevlje in rokavičke postalo jasno, zakaj nova oblast tako zagrizno nasprotuje abortusu.

DVESTO NAGRAD ZA MAŠKARE

NOVO MESTO — Prav na pustni torek, 12. februarja, zveza prijateljev mladine že vrsto let zapored pripravila veliko otroško maskarado. Tako bo tudi letos. V sklopu te prireditve bo na predvečer ob 19. uri v prostorih Dolenjske galerije tudi glasbeni večer v maskah, ki ga pripravljajo mladi glasbeniki šole Marjana Kozine. Del njihovega programa bomo naslednji dan popoldan videli tudi na pustnem rajanju v športni dvorani. Pustno rajanje se bo pričelo s sprevodom mask, ki se bodo ob 15.30 zbrale pred osnovno šolo Grm, potem pa na čelu z godbeniki krenile proti športni dvorani. Organizator bo tudi letos nagradil dvesto najbolj domiselnih mask. V izbor bodo prišle le tiste maskare, ki bodo sodelovale v sprevodu. V športni dvorani bo mlade maskare čakalo kup presenečenj, njihovi starši pa bodo najmlajšim lahko kupili najcenejše pustne krofe. Program na velikem odru bo vodila Blažka Müller iz TV-periskopa.

Sprehod po Metliki

ALTERNATIVNI METLIŠKI PESNIK DUŠAN BEČAJ-DULE bo prišel v kratkem izdajati šokantni časopis z naslovom Hanibal ali morda celo Kanibal. Sodelavce je poiskal med mladimi belokranjskimi ustvarjalci, za posamezne članke pa je zaprosil tudi nekaj pesniških fosilov. Dule noče niti slišati, da bo njegov list naslednik nekdanj razvpih Razmerij — kje pa! Hanibal ali Kanibal bo nekaj povsem novega.

POJAVILE SO SE GOVORICE o preselitvi Srednje tekstilne šole iz Metlike v Črnomelj, češ da imajo v črnomaljskem srednješolskem centru premalo učencev. Takšne težnje so se pojavile že v preteklosti, toda Metličanom je uspelo dokazati, da šola še kako potrebujejo. Resnici na ljubo: Srednja tekstilna šola dela v neprimernih prostorih. Kadar koli je v preteklosti kdo to posebej podčrtal, je dobil odgovor, da ni denarja in da bo treba najprej odpraviti prostorsko zagato metliške osnovne šole. Morda pa bodo črnomaljski apetiti po priključitvi le malce pripomogli k hitrejšemu reševanju prostorske mizerije v Srednji tekstilni šoli?

VELIKO RAZBURJENJE JE POVROČILA novica, da bodo novim telefonskim naročnikom priključili dvojčke in celo trojčke. Ljudje so popenili predvsem zato, ker so bili pri čakanju na telefone že dovolj nategnjeni in finančno izčrpani. Najbolj razjarjeni celo grozijo z nerazumnimi dejanji.

Branko Kapušin

polniti opremo, kajti stroji so polno zasedeni, razmišlja pa že o tem, da bo imel čez nekaj let pravo tiskarno. »Če bo le količkaj ugodna davčna politika, bom zaposlil še kakšnega delavca. Glede na to, da je že toliko ljudi na cesti in še več jih najbrž bo, bi bilo prav, da bi tistim, ki bi želeli zaposlovati in imajo za to tudi možnosti, nekako pomagali,« pravi Kapušin, ki ima sedaj zaposlenega le enega delavca. M. B.-J.

PRIREDETEV - Po objavljeni kritiki v našem časopisu na račun zabavne prireditve, ki sta jo obiskovali dr. Drnovška, dr. Vencija in dr. Pluta pripravila v Črnomlju športno uredništvo Televizije Slovenija in Klub prijateljev Televizije Slovenija iz Vinice, se je po telefonu oglasil predstavnik omenjenega kluba ter zagrozil, da je o vsebini prispevka obvestil Drnovškovo kabinet. In da se menda avtorici kritike prav nič dobro ne piše, ko bo dobila odgovor dr. Drnovška. Če se je ob koncu prej omenjenega zapisa avtorica spravevala, kam plovemo, da imajo tako pomembni slovenski politiki čas izgubljati dragocene ure na takšnih polomijah, kot je bila črnomaljska prireditev, ji, če bo res prešla Drnovškovo pisanje, ne bo potrebno več kaj spravevati. Takrat ji bo jasno, kam smo zapluli, da ima ob tako zapletenih razmerah v domovini član zveznega predsedstva čas tritati svoje dragocene minute za pisanje o prireditvi, katere žrtve je bil, tako kot mnogi Belokranjci, tudi sam.

SVOJEVRSTNO IZOBRAŽEVANJE, 2. DEL — Pretekli teden smo zapisali, da so se po določenih razpravah na sejah črnomaljske občinske skupščine nekateri do pridobitve nepovratnih sredstev v kmetijstvu, kar sedaj s pridom vnovčujejo. Po tem pa se je oglasil eden od tistih, ki so pretekla leta te programe delali v kmetijski zadrugi brez posebnega plačila, češ da v najnovjših primerih ne gre za nobenega od trinov iz preteklih let. Od novo pečenih strokovnjakov se ni oglasil še nihče, kar lahko tudi pomeni, da jim posej dobro teče in da ne potrebujejo dodatne reklame.

Drobne iz Kočevja

OGRADILI NEVARNO MESTO — Na zaledeneli Rinzi je veliko drsalcov. Kakor na jezeru tako je tudi na Rinzi mesto s tanjšim ledom ali celo brez njega. Nevarni odsek so zdaj zagradili z opozorilnimi trakovi. Kaže, da je k temu največ pripomogla nedavna utopitev v Rudniškem jezeru. Nekateri pa že opozarjajo, da sedanje zavarovanje ni zadostno.

V SOBOTO NA PUSTOVANJE — V hotelu Pugled in restavraciji Nama bo pustovanje v soboto, 9. februarja. V obhvalih velja konzumacija 250 din, v Nami bosta izvajala program skupina DI in ansambel Vesna, v hotelu bo igral ansambel Obzorje, najboljša maske pa bodo nagrajene.

JERCA IN PREŠEREN — V petek je v dvorani kina Jadran nastopila s svojim programom Jerca Merzel, in sicer za učence sedmih in osmih razredov. Prireditelj je bila posvečena Prešernovemu dnevu.

Ribniški zobotrebci

ZASEBNA GIMNAZIJA? — V Ribnici razpravljajo o zamisli, da bi imeli tu gimnazijo, ki bi jo obiskovali dijaki iz območja občin Kočevje, Ribnica, Cerknica (del) in Ljubljana-Vič-Rudnik (del). Kje bi imela prostore, ni znano, saj v osnovni šoli pravijo, da že njim zmanjkujeta prostora za enozemski pouk, ker število učencev narašča. Nekateri predlagajo, naj bi ustanovili zasebne srednje šole.

SOLE V KASARNI? — Ribničanje pravijo, da so za razorožitev in da naj bi v sedanjih kasarnah uredili prostore za šole. S tem bi tudi odpadle sedanje pritožbe osnovne šole, ker gre ves glavni promet prav mimo šole in moti pouk ter ogroža soljarje. Kasarne pa so izven glavnega prometa. Nov napad na JLA in priložnost za nov film?

TUJI JEZIKI — V ribniški osnovni šoli se začno učenci učiti nemščino v petem razredu. Zdalj so že v tretjem razredu uvedli eksperimentalni pouk angleščine, ki bo tako drugi tuji jezik. Sicer pa so uvedli kot krožek angleški jezik že v 1. in 2. razredu osnovne šole.

Trebanjske iveri

KNJIŽNICA — Ob osmem februarju ima praznik tudi trebanjska knjižnica, kar pač sodi med kulturne ustanove. Toda kljub prazniku ostaja enako velika. Je premajhna, če pa zdaj vanjo že še kako nalozijo vse knjige, to zelo kmalu najbrž ne bo več mogoče. Za rešitev stiske poznajo več možnosti. Menda bi bilo v sedanjih razmerah še najbolj stvarno širjenje prostora, kot so si ga njega dni umislili s sukničji Butalci pri svoji cervki. Razen če ne bo oblast izpeljala do konca misli o nepotrebnosti službe družbenega knjigovodstva. To bi zaleglo, ker je v Trebnjem med knjižnico in SDK samo tanka stena.

USODE — Pravijo, da so jo nekdanji trebanjski politiki jedro ucvrli v trgovski ohi. To pa ne bo čisto držalo. Nekateri ljudje, ki so asistrali trebanjskemu družbenopolitičnemu občestvu, so videti prav zaskrbljeni, ko hodijo na zavod za zaposlovanje gledat, kdaj se se bo zanje zdaj našlo kakšno delo. Morda bodo bolj veseli, če bodo srečali someščana, ki je svoj čas v trebanjski občinski hiši domoljubno vriskal demokratičnim strankarskim volitvam na čast.

PRIMERJAVA — Ljudstvo se jezi, ker mora plačevati odvoz smeti. Ni vredno jeze, pravijo na Komunalni, češ mesečna smetarina ni dražja, kot staneta dve pivi v gostilni. Iznajti bi bilo dobro še tolažbo za tiste, ki o pivu ne marajo niti slišati. Morda bi lahko rekli, da mesečna smetarina znaša samo toliko, da bi z njo plačali odvoz komaj stotine tiste nesnage, ki trohni — ali pa sploh ne — na območju zapuščene opekarne.

IZ NAŠIH OBČIN IZ NAŠIH OBČIN

V pretresu so bili javni mediji

Veliko kritik, pa tudi nekaj pohval — Zakaj je Dolenjski list še vedno v proračunu? — 41. kanal na Trdinovem vrhu za lokalno televizijo

ČRNOMELJ — Ko so na nedavni seji občinske skupščine razpravljali o osnutku proračuna za letošnje leto, so kar precej časa porabili za razpravo o financiranju Studia D in Dolenjskega lista. Za dotacije naj bi prvemu namenili 15 tisočakov, drugemu pa 20 tisočakov. V vsaj kar se tiče Dolenjskega lista lahko rečemo, da ne vemo, kako se je znašel v občinskem proračunu, ko pa občine že drugo leto ne prispevajo zanj prav nič denarja, saj so se Socialistične zveze odrekle ustanoviteljstvu, časopis pa je postal samostojno podjetje.

Prvemu se je zdelo financiranje obeh medijev sporno Borisu Mužarju iz Liberalno-demokratske stranke. Radio Novo mesto je po njegovem mnenju tipična komercialna profitna organizacija in zaračunava prav vse, tudi storitve občini, zato je predlagal, naj se denar, namenjen zanj, raje preusmeri v Belt, Iskro ali kamorkoli. »V teh spremenjenih razmerah tudi ni več potrebno, da se z majhnim denarjem smešimo in podpiramo Dolenjski list, in mislim, da bodo na časopisnem podjetju to z razumevanjem sprejeli. Poleg tega ima s to dotacijo list tudi obvezo do družbenopolitične skupnosti in tudi s tem bomo morali prenehati,« je dejal Mužar.

Viktor Zupančič iz Demosa pa je pripomnil, da v današnjem času demokratičnega političnega življenja javni mediji ne morejo biti več financirani iz proračuna. »Dolenjski list, na primer, ni več glasilo SZDL, ampak je profitna organizacija. Če pa je denar v proračunu, jim ga privoščimo seveda tudi več,« je nanzil Zupančič.

Silvester Mihelčič iz Liberalno-demokratske stranke pa je delegate vprašal, kaj imajo toliko proti Dolenjskemu listu. »Nasprotovanje izhaja iz subjektivnih težej, ker smo vsi, ki tukaj sedimo, prej ali slej na vrsti, da nas bo kdo ošvrknil, ker smo pač javni delavci in se tudi ve, koliko zmore kdo narediti. Jaz pa nisem zadovoljen s poročanjem Dela in Televizije Slovenija iz Bele krajine. Naravnost prositi moramo za objavo

Trdinovem vrhu, za katero se sicer poteguje več TV postaj, lokalni televiziji. Čeprav so na koncu memorandum sprejeli, pa je Jože Mihelčič iz Socialistične stranke menil, da je ta odločitev morda preurajena. »Na ta način si zapiramo prostor pred informacijami iz sveta, a smo informacijsko že sedaj precej zaprti. Ob tem pa imamo Dolenjski list, ki lokalno problematiko dobro pokriva, pa na drugi strani Studio D, ki se je že nekoliko izrodil, zato nimamo preveč dobrega mnenja o lokalni televi-

● **Na sejah skupščine ali časopisnega sveta Dolenjskega lista se pred leti ni o ničemer razpravljalo dlje in bolj žolčno kot o tem, koliko denarja in kdaj ga bodo tedajni ustanovitelji sploh lahko zbrali za sofinanciranje časopisa. To početje je bilo kaj duhamorno, saj družbenega denarja ni bilo več kot 2 odstotka vsote, potrebne za izdajanje časopisa. Še predno se je nekdanja Socialistična zveza lani prelevila v stranko in odpovedala ustanoviteljstvu, je presahnil dotok družbenega denarja, zanj niti ni bila sklenjena ustreznna pogodba. Iz štirih občin je Dolenjski list lani vseeno dobil skupaj 53.314 din (iz Črnomaljske 21.000 din). Ta denar smo knjižili kot plačilo sofinanciranja za leto 1989, kajti tedaj sta bili poravnani komaj slabi dve tretjini pogodbene vsote. Rec i piši: omenjeni prispevek občin pomeni 0,2961 odst. lanskih prihodkov Dolenjskega lista oz. manj, kot zdaj iztržimo za eno oglasno stran. Ta silni družbeni denar ni vreden ene same občinske poslanske besede. Zanj se sicer zahvaljujemo; če pa je tolikanj sporen, kot kaže črnomaljsko kreganje, ga Dolenjski list lahko vrne, z obrestmi vred. Za naprej pa se občinski milošičini nepreklicno odpovedujemo in prosimo tamkajšnje finančnike, naj na račun davkoplačevalcev ne nakazujejo denarja, za katerega niso sklenili pogodbe.**

Uredništvo DL

ziji in radiu. Vprašanje pa je tudi, koliko bo v prihodnje to stalo.« Mužar pa je menil prav nasprotno, da je televizija kot medij ena najmočnejših, in ker Televizija Slovenija dogajanja na Dolenjskem slabo pokriva, se sedaj ponuja priložnost, da bo bolje zastopani na TV. Predsednik občinske skupščine je pojasnil, da bi lokalna televizija oddajala na omenjenem kanalu le omejen čas, ostalega pa bi prodajala. Ob tem so socialisti spremenili svoje mnenje o oddaji frekvence na 41. kanalu, prenovitelje pa je vseeno še vedno skrbelo, kakšne kakovosti bo program lokalne televizije.

M. BEZEK-JAKŠE

BOGAT PROGRAM OB KULTURNEM PRAZNIKU

ČRNOMELJ — V počastitev slovenske kulturne praznika bodo v črnomaljski ljudski knjižnici v petek, 8. februarja, ob 18. uri odprli razstavo miniatures knjige, medtem ko bo v avli kulturnega doma na ogled razstava otroških risbic. Le uro pozneje, torej ob 19. uri, bo v kulturnem domu osrednja prireditev ob kulturnem prazniku, na kateri bo slavnostni govornik Zdravo Kunič, podelili pa bodo tudi Zupančičeva priznanja. Dipleme bodo prejeli pevovodkinja Majda Veselič za uspešno vodenje pevskih zborov, moški pevski zbor Belt za 10. obletnico dela, grafični oblikovalec Jože Matkovič iz Dragatua za likovno dejavnost, Metličan Andrej Dular pa za etnološko delo. Najvišje kulturniško priznanje v črnomaljski občini, Zupančičevo plaketico, pa bodo za življenjsko delo podelili Silvestru Mihelčiču st. iz Metlike. Po podelitvi se bo mlada metliško-črnomaljska dramska skupina z imenom »Teater SJIT« predstavila s svojo prvo igrjo, komedijo Milana Jesiha »Stevardesa«. V sredo, 13. februarja, pa bo ob 19. uri v tukajšnjem kulturnem domu gostovalo Slovensko stalno gledališče iz Trsta z delom »Mojstrska lekcija«.

VODA NI KRIVA

KOČEVJE — Poročali smo, da je bila za grižo v oktobru v Loškem potoku kriva voda. Zdaj je prišlo opozorilo iz nekaterih kočevskih šol, da med otroki razsaja zlatenica in da sumijo, da je zanj kriva pitna voda. Zato je bilo 18. januarja odvzetih več vzorcev vode na območju vodovoda Kočevje-Ribnica. Zavod za socialno medicino in higieno Ljubljana, ki je vzorce vode analiziral, je pred kratkim sporočil, da voda iz tega vodovoda ni vzrok teh obolenj. Menili so, naj vodstva šol pregledajo higienijske razmere v šolah, ki gotovo niso najboljše, če prihaja od takih obolenj.

Kako drago se nam zdi javno zdravje

Napovedana raziskava

TREBNJE — Kot smo lahko prebrali na seznamu prijavljenih raziskovalnih nalog v občini Trebnje, se bodo lotili v trebanjskem zdravstvenem domu izjemno pereče teme. Za denar, ki ga bodo v občini razdelili kot družbeno pomoč raziskovalcem, se zdravstveni dom poteguje za napovedano raziskavo Vpliv zdravstvene prosvetljenosti na stroške zdravstvenega varstva.

Biti zdravstveno prosvetljen bi za državljana lahko pomenilo, da natančno ve, kaj mu je storiti, da bo zdrav. Svoj čas so v Jugoslaviji tiskali gesla, da pomeni zdravje več kot samo odsotnost bolezni. Ta parola je lahko naravnost neznašna. Na primer tedaj, če bi se dandanašnji kdo izkazal za zdravstveno prosvetljenega, rekoč: v skrbi za svoje dobro zdravje se upiram ukinjanju družbene prehrane v tovarni.

S tem še ni rečeno, da so kje v trebanjski občini že ukinili topli obrok za delavce. Tudi ne zveni kot napoved, da se bo kaj takega tudi zgodilo. Če zveni kot svarilo, naj ne bo odveč. Posvetlovanje nam narekuje racionalizacijo. Katerim, ki redko maliciozo v tovarniških menzah, pa bi morda lahko prišlo na um, da bi zoper družbeno potratnost nastopili z ukinjanjem toplih obrokov. Dovolite si dvomiti o tem, da malice ne želi nihče ukiniti.

Da ne bi zapisa pomotoma kdo šel za zunanje poseganje v suverenost in dobre namene medicinske stroke: kar zadeva temo omenjene raziskovalne naloge zdravnikov, ni verjetno nič spornega.

M. LUŽAR

Po stečaju ne bo šlo vse po zlu

V Itasu brez dela 209 delavcev, 467 ima zagotovljeno delo do 3 mesece, 40 pa upokojenih — Komu Itasove proizvodne prostore? — Razmah zasebnih

KOČEVJE — Položaj v Itasu je bil minul teden tak: zaradi stečaja je za trajno prenehalo delovno razmerje 209 delavcem, začasno (za dobo treh mesecev) ostaja na delu 467 delavcev, okoli 40 pa se jih je upokojilo. Delavci, ki ostajajo, dokončujejo že začeta dela, in to predvsem v Kočevju, v obratu v Pirčah pa je od 52 zaposlenih ostalo na razpolago za dokončanje začete proizvodnje 40 delavcev.

Podjetje se bo v sedanjem stečajnem postopku preoblikovalo po sistemu ustanovitve vzporednega podjetja, ki mu bodo osnovni kapital zagotovili: banka, dve trgovski podjetji, lahko pa bodo vanj vlagali tudi delavci. To velja predvsem za tiste, ki bodo dobili denar no nadomestilo za primer brezposelnosti. Določeno bo tudi mandat za ustanovitev novega podjetja, ki bo imelo tudi novo ime. Ta bo izbral iz stečajne mase programe, ki imajo bodočnost, in tem programom prilagodil tudi število potrebnih delavcev. Koliko jih bo dobilo delo, pa je odvisno predvsem od tržnosti programov, se pravi, kolikšno bo povpraševanje po takih proizvodih.

Od izbire programov bo tudi odvisno, kateri proizvodni prostori dosedanjega Itasa bodo zasedeni. Očitno pa je, da bo ostalo praznih veliko prostorov. Te bodo predvidoma uporabili za tako imenovani projekt »Inkubator novih podjetij«, kar pomeni, da bodo prostori ponujeni novim podjetnikom s področ-

PO JEDILNI PRIBOR

KOČEVJE — Poročali smo že, da v Melaminu Kočevje prodajajo čevlje, volno, šivalne stroje itd., kar dobijo namesto denarja od svojih kupecv-dolžnikov. Podobno je tudi v Tekstilani, kjer lahko kupite jedilni pribor (avstrijski) po 1.950 din, mesoreznico po 212 din, trenirke po 650 din, strajce po 172 do 284 din, bluze po 211 din itd. Tudi te in druge izdelke je Tekstilana dobila kot plačilo od svojih dolžnikov.

Šolniki zares na dnu lestvice?

Sad nove zakonodaje?

ČRNOMELJ — Res, da je problem semiške šole, odkar se je zrušil strop v domu TVD Partizan, kjer so učenci imeli telovadbo, čez noč postal še večji. Vendar pa šolniki iz Črnomlja opozarjajo, da bo potrebno ta problem reševati z veliko mero previdnosti, kajti kaj hitro se lahko zgodi, da bodo podobne težave nastale tudi v Črnomlju in prav tako čez noč izbile sodu dno. Čudno pa je, da se nihče od črnomaljskih staršev ne oglasi v razpravah na seji občinske skupščine, saj je na primer 300 otrok v nižjih razredih na osnovni šoli Mirana Jarca brez telovadnice. Ob tem pa učitelji, ki vodijo učence na zdravniške preglede, neprestano poslušajo, da je zdravstveno stanje otrok vsak dan slabše.

Povrh vsega otroci — morda tudi zaradi preslabih možnosti za športno rekreacijo — nepravilno izrabljajo svoj prosti čas in prihaja do mladinske delikvence. Morda bi jih lahko spodbudili tudi na drugačen način. Znan je primer novomeške Krke in njenih raziskovalnih akcij, po katerih ta tovarna pobere smetano novomeške srednješolske intelektualne elite in ima kakovosten kader. V Beli krajini, kjer bi radi postali regija, pa se premalo zavedajo, da regij ni brez vlaganja v znanje. Tako bi lahko tudi belokranjska podjetja izkoristila umske zmogličnosti mladih in vlagala v projekte, s pomočjo katerih bi si zagotovila strokovnjake.

Šolniku Darku Kočevjarju, kot je dejal na seji občinske skupščine, ni razumljivo, kako to, da si republiški minister za vzgojo in izobraževanje dr. Peter Vencelj, ki je pred nedavnim prišel na obisk v črnomaljsko občino, ni ogledal najbolj kritičnih stvari v občini na področju šolstva in športne kulture, tudi semiške telovadnice ne. Prav gotovo bi ga na to opozorili šolniki sami, toda kaj, ko niso prešli ne učitelji ne ravnatelj nikarkršnega vabila na razgovor z ministrom, ki je bil v sejni sobi občinske skupščine. Po šolskih pravilih bi, po Kočevjarjevih besedah, tisti, ki je pripravljali protokol, zaslužili čisti cek. Ali pa je takšno obnašanje že uresničevanje nove šolske zakonodaje, ko so po šolah potisnjeni prav na dno hierarhične lestvice in nimajo skoraj nikarkršnega vpliva pri odločanju v občini več?

M. BEZEK-JAKŠE

Novost se obnese

Tako menijo učitelji osnovne šole v Ribnici

RIBNICA — Poročali smo že, da je ribniška osnovna šola dr. Franceta Prešerna med tistimi, na katerih so v tem šolskem letu uvedli poizkusno ocenjevanje v treh ocenjevalnih obdobjih (21. december, 26. april in 15. oz. 25. junij). Ravnateljica šole Anica Benčina je povedala, da bodo o tem izvedli ankete med učitelji, učenci in starši. Doslej so izvedli šele anketo med učitelji, ki v veliki večini to novost pozdravljajo. Zdaj imajo več časa za pridobivanje ocen, ocenjujejo v miru, učenca lahko večkrat vprašajo in dobijo ocene enakomerno skozi vse konferenčno obdobje. Predlogov za izboljšave pa učitelji niso dali. Ocene v prvem ocenjevalnem obdobju so pokazale tudi dober učni uspeh. Spričeval pa učenci ne dobivajo po vsakem ocenjevalnem obdobju, ampak šele na koncu šolskega leta.

Centralno osnovno šolo v Ribnici obiskuje to šolsko leto 887 učencev, skupaj s podružničnimi šolama v Dolenji vasi in Sušju pa imajo 1.026 učencev. To je za en oddelek učencev več kot v minulom šolskem letu. Pouk je v eni izmenici, z naraščanjem števila učencev in oddelkov pa narašča tudi prostorska stiska. Za njeno omilitev bo treba kmalu kaj ukreniti.

J. P.

BEDELI BODO NAD SVOJIM DELEGATOM

ČRNOMELJ — Ko bi morali v republiški skupščini proti koncu januarja sklepati o zelo pomembnih stvareh, niso bili sklepčni. Zato so v Črnomlju predlagali, naj bi poimensko ugotavljali prisotnost delegatov na sejah in te sezname potem poslali tudi občinskim skupščinam. Večina delegatov je namreč profesionalnih, za svoje delo v skupščini so plačani, pri tistih, ki niso profesionalci, pa se je dogajalo, da jih ni bilo ne na delovnem mestu ne v skupščini. Ti ljudje bi se morali takrat, ko so sprejeli kandidature, zavedati, kaj jih čaka. Poleg tega bodo v Črnomlju tudi bedeli nad tem, da bo njihov delegat v zboru občin opravljal svojo delegatsko dolžnost.

ZASEBNI PROJEKTIVNI BIRO

RIBNICA — V prostorih TVD Partizan je začel posloovati zasebni projektivni biro Trdan. To je edini tak atelje od Kolpe do Turjaka. Njegov lastnik Franc Trdan je bil do pred kratkim arhitekt pri kočevskem Zidarju. Novi biro nudi vse vrste uslug od načrtov, pridobivanja soglasij pa do opremljanja stanovanj.

M. G-Č

DOM JLA PRIPRAVLJA

RIBNICA — Medtem ko nekateri govore o razoroževanju paravojaških skupin, aretaciji ali ustrelitvi teh in onih, snemajo razne filme itd., pa ribniški dom JLA pripravlja februarju več kulturnih in drugih prireditev. Tako je bil včeraj, 6. februarja, koncert glasbene šole Ribnica in vojakov za občinstvo in vojake. Na njem so med drugim nastopili že nagradni pianisti glasbene šole Ribnica Alma Hočevar in Saša Mlakar ter klarinetist in bodoči študent glasbene akademije Janko Zacirkovnik, ki služi vojaški rok v Ribnici, doma pa je iz Šoštanj. 8. februarja, na sam Prešernov dan, bo proslava in več prireditev. Koncert godbe iz Cerknice in tamburašev iz Sodražice bo v soboto, 16. februarja, ob 17. uri v dvorani doma JLA. Med ostalimi prireditvami v domu JLA v februarju naj opozorimo na predavanje za čebelarje, ki bo 22. februarja ob 16. uri, in na tekmo v kegljanju med ekipama Rika in Ljubelja, ki bo 23. februarja.

● *Ko bomo imeli svojo vojsko, bo uradni jezik dolenjski. (Tof)*

Pri smetiščih ničesar novega

Vprašanja o potrebnosti odvoza smeti v »prizadetih« območjih trebanjske občine — »Vedimo, da je odpadki lahko koristen material« — Med najnižjimi

TREBNJE — Ponekod na Dolenjskem so izrekli že veliko besed o rednem in organiziranem odvozu smeti iz naselij. V občini Trebnje se tudi (še) pojavljajo vprašanja o smiselnosti takega pobiranja odpadkov po vaseh.

V Komunalni Trebnje take pomisleke zavračajo z argumentom, da je trebanjska občinska skupščina pač sprejela odlok, ki točno določa režim odvoza. Ljudje, ki vprašujejo, s tem ne pomirja, saj dokazujejo, da ima veliko podeželskih gospodinjstev malo materiala, ki bi moral izključno v smetnjak. »Ostanke hrane pokrmim živalim, plastiko in papir sežgem, s pepelom pognojim, pločevino in steklo oddam na odpad. Kar ostane, je premalo, da bi bilo vredno tedensko odvažati. Odvažajo naj od tistih, ki odpadkov ne morejo ali nočejo podobno

pospraviti. Če hočemo imeti neopospravljenih odpadkov v celoti manj, morajo ljudje spoznati, da je odpadki koristna surovina za predelavo,« je nedavno dejal eden od prebivalcev iz Dol. Ponikev, ki se mu zdi nesmiselno, da dobiva položnice za plačilo storitve, ki je ne uporablja.

V Komunalni ne ugovarjajo, da so različne vrste odpadkov različne od enega gospodinjstva do drugega, bržčas pa bi z veseljem sprejeli predlog, kako pobirati smeti, da bi bilo za vse prav. Verjetno bi

● **Odvoz smeti, ki v občini Trebnje stane gospodinjstvo toliko kot v Žalcu ali Radovljici in je to najmanj v Sloveniji, pomeni v trebanjski občini računanje, ki se ne izide. Po eni strani ima Komunalna z njim izgubo. Po drugi strani nastajajo črna smetišča tudi tam, kamor redno prispeje smetarska vozila.**

»zabrisano« plačevanje smetarine raje sprejelo tudi prebivalstvo.

M. LUŽAR

Kje vzeti denar za razvoj obrti?

Ker posebnega sklada ni več, združenje poziva obrtnike, naj pripravijo razvojne programe in z njimi konkurirajo za republiški razvojni dinar

BREŽICE — Obrtno združenje Brežice ima okrog 550 članov. Čeprav se že nekaj let zapored število več, je bil minulo leto porast še posebno velik. Na žalost pa brežiški obrtniki, ki jih je sicer več kot v sosednjih občinah, nimajo tudi sorazmerne finančne moči. Združenje že tri leta namenja sredstva iz Sklada za razvoj drobnega gospodarstva za ureditev obrtnih predelov v Brežicah, Krški vasi in v Dobovi, kjer je vse že pripravljeno, a na koncu — predrago za obrtnike.

Ker je omenjeni sklad ukujen, ni znano, koliko denarja bodo lahko še dobili za razvoj in od kod. Zato združenje skupaj z občinskim upravnim organom vse pogosteje priporoča obrtnikom, naj pripravijo programe razvoja svoje dejavnosti, da bi lahko kandidirali za pridobitev republiškega razvojnega dinarja.

»V posameznih panogah so se že začele resne težave. Ker ne dobijo plačila, so mnogi obrtniki, kljub dobrim možnostim za prodajo, že zmanjšali obseg proizvodnje in ravno tako tudi število zaposlenih delavcev. Zato bo obstoj in razvoj obrtne dejavnosti vprašljiv tako dolgo, dokler ne bo pri plačevanju uveden red,« je zaskrbljen predsednik združenja Andrej Pavlin.

Tajnica združenja Ida Križanec meni, da je v tem trenutku zelo pomembno preoblikovanje Zveze obrtnih združenj Slovenije v Republiško obrtno zbornico in občinskega združenja v Občinsko obrtno zbornico. »Sedaj je priložnost, da postanejo občinske zbornice po volji

obrnikov. Ti bi se morali aktivno vključiti, usmerjati preoblikovanje in se izjasniti, kaj naj bodo osnovne naloge zbornice. Tudi podjetniki so se pri nas že zanimali za svojo organizacijo, zato smo jih povabili, naj se nam pridružijo.«

V združenju je tudi okrog 140 po-

Andrej Pavlin

poldanski obrtnikov, ki so posebno za manjše storitve in popravila zelo dobrodošli. Precej pa je šušmarstva, tudi takega, kot so frizerstvo, avtoprevoznitvo in proizvodnja s stroji, ki obrtnikom z dovoljenjem neupravičeno konkurirajo. Če se bo nadzor nad šušmarstvom res poostil, potem bo taka konkurenca nedvomno manjša. Obenem pa bo obupal tudi marsikateri popoldanski

• **Novo zakonodajo so obrtnikom že predstavili na januarjem posvetu, ki ga je vodila priznana svetovalka Heda Zamernik. Obrtniki menijo, da zakonodaja bolj kot naložbe v obratovalnici pospešuje osebno porabo, zato bo potrebno še marsikaj spremeniti. Združenje bo organiziralo tudi predavanje o prometnih davkih in na željo vodij trgovin še predavanje o novostih na njihovem področju. Za danes so pripravili enodnevni seminar za zasebne gostince in njihove delavce, ki se bodo seznanili s pripravo hladno-toplega bifeja.**

obrniki, ki ne bo zmogel ob delu voditi še knjige in plačevati davke. To bi lahko v kratkem zelo zmanjšalo že tako revno ponudbo manjših storitev, kot je npr. popravilo pip, peči, pralnih strojev itd. B. DUŠIČ

PREŠERNOVE PLAKETE

KRŠKO — Osrednja občinska prireditelj ob slovenskem kulturnem prazniku bo jutri, v petek, 8. februarja, ob 19. uri v Delavskem kulturnem domu Edvarda Kardelja. Na njej bo slavnostni govornik Franc Černelc, predsednik ZKO Krško, kulturni program pa bosta izvajala pihalni orkester Videm pod vodstvom prof. Draga Gradiška in moški pevski zbor iz Brestanice z zborovodjem Jankom Avsenakom. Zaslужni kulturni delavci iz krške občine bodo podelili Prešernove plakete.

SKUPNO ZOPER GNILOBO

KRŠKO — Po predavanju priznane čebelarke strokovnjaka mag. Sulejmanovića so se posavski in dolenski čebelarji strinjali, da bo potrebna skupna in usklajena akcija slovenskih in hrvaških čebelarjev pri zatiranju čebeljih boleznih, še zlasti hude gnilobe čebelje zalege, ki je še niso zatrli niti v brežiški občini niti v sosednjih občinah okraj Sotle.

Stalno delata le dva Roma, ostali občasno

V občini jih je 200

KRŠKO — »Romska problematika« pride na dan ponavadi takrat, ko jo Romi komu pošeno zagodejo. Poleti in na jesen so se kmetje zelo glasno pritoževali, da jim sosedje Romi kosijo po travnikih, pasejo po njivah in pobirajo poljske pridelke.

S takimi težavami se srečujejo tudi v krški občini, kjer v 39 družinah živi skoraj 200 Romov. Največ jih prebiva v romskem naselju Kerinov grm pri Gorici v krajevni skupnosti Veliki Podlog, kjer je 97 Romov, od tega 25 otrok, starih manj kot šest let. Krški Romi živijo še v treh drugih naseljih: v naselju Rimš (Straža pri Raki) v KS Senuše živi 45 Romov, v Lokah pri Lekovcu 30 in v naselju Drnovo 24.

Zaposlena sta dva Roma iz naselja na Drnovem. Eden izmed njih ima pašvalno obrt — prevoz otrok s kombijem. Priložnostno ali sezonsko se zaposli približno 5 delavcev, največkrat pri zidarskih delih, medtem ko se večina Romov preživlja z neorganiziranimi zaposlitvami. Najpogosteje zbirajo odpadne surovine, predvsem staro železo, nabirajo zdravilna zelišča, gozdne sadeže (gobe, kostanj) in občasno tudi pomagajo pri kmečkih opravilih na posameznih kmetijah. Osnovno šolo obiskuje 42 romskih otrok, vendar je delo z njimi težko, saj imajo svojevrstne navade, slabo znanje slovenskega jezika in nikakršnih možnosti za učenje doma.

Naselje Kerinov grm, kjer živi največ krških Romov, je že dalj časa predvideno za komasacijo, vendar je zaradi bližine romskega naselja ne morejo izvesti. Menda že obstajajo načrti, da bi Rome iz Kerinovega grma preselili na dve ali tri druge lokacije. Tako je že konec oktobra dejal Franc Černelc ter obljubil, da se bo izvršni svet neposredno vključeval v reševanje romske problematike in ustrezno zaščetil kmete in krajanje.

B. D.

- *Srečanje s pametjo je običajno nekoliko zoprno. (J. Klemenčič)*
- *Zeleni na vladi nimajo kaj pokazati razen za 10 par cenejšega neovosinčenega bencina. (M. Setinc)*

Vloge so ostale brez odgovora

Brez denarja KS ne morejo živeti

DOBOVA — Krajevna skupnost Dobova je za Brežicami najmočnejša v občini tako po številu prebivalcev kot tudi po podjetjih in obrtništvu. Že od nekdaj je dobro organizirana, ima bogato kulturno in športno življenje, poleg tega pa so tamkajšnji krajanje neprestano angažirani v takih in drugačnih krajevnih akcijah. Dobova je komunalno in infrastrukturno dobro urejena, vendar v večji meri na račun krajanov samih. Z močnim gospodarstvom občini veliko dajejo, vendar gledani na to le malo dobijo nazaj. Prepuščeni so samoprispevkom in lastnemu delu.

Zaradi takega položaja ni čudno, če se v občini širijo govorice, da bo Dobova med prvimi postala samostojna. Kaj o tem menijo v krajevni skupnosti? Predvsem jim ni pomemben naziv, ampak odnosji z občino in primerna delitev sredstev. Če se o tem ne bodo mogli dogovoriti, jim tudi status občine ne bo pomagal. Zato načrtujejo v kratkem sestanek z občinskim vodstvom.

Že lanskega maja so na občino poslali vloge za finančno pomoč kajti po razpadu sisov je sredstva za hortikulturne ureditve, postavitev avtobusnih postajališč ipd. prevzel občinski sekretariat za urejanje prostora in varstvo okolja. Na vloge niso dobili odgovora, še več, ko so se o tem pozanimali, vodja sekretariata zanj sploh ni vedel.

Dobovčani upajo, da bo z novo ustavo in z dopolnjeno zakonodajo drugače. Za delo in življenje v njihovem kraju

• **V Dobovi so pred kratkim izvolili mandatarja Miha Škvarca, ki bo sestavil svet KS. Predsednik skupščine je postal Ivan Žibert, podpredsednik pa sta Matjaž Križanec in Borut Mokrovič. V skupščini, ki ima po novem samo en zbor, bo 36 predstavnikov iz vseh krških skupnosti. Letos so nekoliko prilagodili statut in se odločili za več komisij, ki bodo skrbele za osnovna vprašanja krajevne skupnosti: komunalna, kmetijska, vprašanja statuta in volitev ter razvoja in financ. Oblikovali bodo tudi svet potrošniškov.**

je zelo pomemben denar. Vedeti morajo, s čim bodo lahko razpolagali, saj imajo vrsto akcij, ki jih bo potrebno dokončati, ter mnogo nalog (nasip, železniški podhod, komunalna deponija itd.), ki so pomembne za Dobovo, a precej manj za občino, če republike niti ne omenjamo.

B. D.

»DAVKI PO NOVEM«

SEVNICA — Tukajšnji občinski izvršni svet prireja v ponedeljek, 11. februarja, ob 17. uri v kulturni dvorani gasilskega doma v Sevnici predstavitev nove davčne zakonodaje. Na prireditvi »Davki po novem«, kamor vlada vabi najširšo javnost, so povabili tudi Janeza Kopača, predsednika odbora za javne finance in proračun pri republiški skupščini, ki bo skušal ljudem poljudno odgovoriti na vsa vprašanja. Teh pa verjetno ne bo tako malo, kajti mnogi so že dobili v roke plače, okleščene za dohodnino, in zvečine niso navdušeni nad to novostjo.

NA VELIKI NOGI — Nekateri v naši deželi pa res živijo! Vzemimo na primer skupnosti za invalidsko in pokojninsko zavarovanje. Dokler je bil standard delavcev vsak dan višji, so pobirale vedno večje prispevke. Kam in kako so jih nalagale, ni znano, vendar predvidevamo, da nikamor, razen v lastne žepce. Če bi bilo drugače, se danes ne bi otepale s takim pomanjkanjem denarja. Kako lahko je enim živeti in kako težko drugim, nazorno pokaže naslednji primer. Kmetica iz Pišec si je plačala pokojninsko zavarovanje, pravzaprav dokupila si je leta. Za eno delovno leto je morala skupnosti plačati 23 tisočakov. Ko je svojo obveznost poravnala, ji je bilo prekleto žal. Dobila je namreč pokojnino, ki znaša mesečno 800 din. Če bi kmetica torej naložila svoj denar v banko (po možnosti v devizah), bi bila brez pokojninske skupnosti preskrbljena za dobri dve leti.

SLAVISTI — Mislim, da bo kmalu prišel čas za velike spremembe v slovnici slovenskega jezika. Nekateri politični vsevdi in verski gorečnejši po zgledu nekdanjih politikov že vtikajo svoj nos tja, kamor jim ga ne bi bilo treba. Morda bodo nekateri lokalni politiki celo zahtevali, da se osebni zaimek »jaz« piše z veliko začetnico. Tako radi ga namreč uporabljajo, ko poudarjajo svoje velike zasluge.

PO ZDRAVILO — Brežiški župan Ivan Tomše se je udeležil občnega zbora Slovenske kmečke zveze v Brežicah in, kot se spodobi, prisotnim tudi spregovoril. Ni znano, ali je tiste tolikokrat imenovane »glavobolje« dobil zaradi kmetijstva, kmetov ali koga drugega. Jasno je le eno: na občnem zboru je našel »glavobolje«, prisotne je seznanil »z glavoboljami« in končno odšel domov z »eno izmed glavobolj« tudi sam. Upamo, da se je ustabil v lekarni in si kupil aspirine. Če mu ti niso pomagali, mu priporočamo knjigarstvo. Tam prodajajo Slovenski pravopis.

Krške novice

ZGLEDNO — Vsa gradbena podjetja, ki ta čas nimajo dovolj dela, bi morala svoje vodilne ljudi, vodje delovnih in še koga poslati na prav kratak poučen izlet. Pa sploh ne bi bilo treba plačevati vožnje čez mejo, ampak samo do Novega mesta in potem proti Krškemu. Ob tamkajšnji cesti namreč poteka trasa posavsko-dolenskega plinovoda, kjer z deli izredno hitro napredujejo. In kje so razlogi za tak uspeh? Plinovod se gradi dopolnje, popoldne, tudi še v trdnem mraku, ob dežju, ob snegu in v hudem mrazu. Skratka, na način, ki ga oko pri domačih gradbinčih doslej ni bilo vajeno.

NEVEDNI — V Krškem prav nič ne vedo o tem, da bi zaradi posegov v Krakovskem gozdu, kjer so želeli pridobiti nove površine obdelovalne zemlje, prišle na dan kake posledice. Medtem pa so njihovi sosedje Brežičani, predvsem zeleni del, že najavili, da je zaradi kmetijskih posegov v Krakovskem gozdu precej padel nivoj podtalnice. Zaradi tega se počasi sliši svojevrstni nižinski hrast, ki raste v tem gozdu. Ali Krčani o tem res nič ne vedo ali pa samo nočejo vedeti?

MOST PRIHAJA — V Kostanjevici načrtujejo nov most, ki bo omogočil obvoz naselja in razbremenil preobremenjene ozke ulice in lesena mostova. Gospod »Žolnir« gotovo nima nič proti, saj bo obvoznica goste še vedno pripeljala naravnost k njegovim vratom. Zanimivo pa bi bilo vedeti, kaj si o tem mislijo drugi lastniki gostiln in bifejev. Za same prebivalce Kostanjevice pa bi bilo dobro, da se pred zgraditvijo novega mostu poizvejo, kdo bo pozneje odgovoren za vzdrževanje dveh lesenih mostov, da ne bi ostala na grbi samo njim, kot se je zgodilo že marsikje.

Sevniški paberki

NAJBOLJŠI LEK? — Boštanski krajevni funkcionarji so pretekli petek sevniškimi občinarjem potožili, da jih hudo moti malomarnost nekaterih obrtnikov iz lani novembra poplavljenih obrtne celine, ker samo mečejo na kup razne smeti, celo žimnice in uničen parket, kar bi lahko tudi skurili. Navsezadnje pa bi lahko obrtno cono dokončno očistili še s kakšno udarniško akcijo; toda mnogih verjetno tedaj ne bo poleg, če bodo ocenili, da bi lahko v poplavljenih prizadeti obrtniki sami kaj več postorili za ureditev okolice in delavnice, tako kot je njihov kolega Krošelj v soseski čini. So pa Boštanjčani rekli, da bi bil najboljši lek za tiste, ki se ne zganajo in raje žive v sožitju z odpadki, ako jih še malo »namočimo« v »Dolenjcu« in sevniškem radiu. Bomo videli!

SKRIVNOSTNI TAJNIK — Med obiskom sevniških občinarjev na Bučki je prišlo malodane do puca. Člani starega in novega vodstva bučenske krajevne skupnosti so bili namreč nemalo presenečeni in tudi ogorčeni, ko so iz ust tajnika krajevne skupnosti zvedeli, da imajo na ziro račun kar okrog 330.000 din. Poprej so pa silno tarnali, kako malo denarja imajo, da se verjetno tudi zaradi tega niso mogli tako dogovoriti za prednostne naloge pri komunalnih zadevah, kot bi se sicer.

HELENA — Glasbeni urednik sevniškega radia Vili Zupančič je pretekli teden spretno pripeljal oddajo z gostjo Heleno Blagne skoraj do konca, ko so iz rezije sporočili, da bi še ena poslušalka rada me kaj vprašala najboljšo pevko leta 1990. Neka Darinka, kot se je predstavila poslušalka, je Heleno pritlehno poimenovala po neki živalski vrsti, ki ima ravno v Sevnici svojo podružnico.

Ni spiskov odvečnih ljudi

Direktor Jutranjke D. Milinovič odločno zanika, da naj bi dali na cesto celo 200 ali več delavcev

SEVNICA — V sevniški Jutranjki od leta 1985 izrazito povečujejo izvoz, izključno na konvertibilne trge, leta 1986, denimo, je izvoz znašal dobro petino proizvodnje oz. letnega plana, lani pa so izvozili že za 63 odst. proizvodnje, to je za 11,8 milijona nemških mark. Klasični izvoz predstavlja desetino, ostalo pa s predelavnimi posli.

Kot nam je pretekli petek povedal direktor Jutranjke Drago Milinovič, nameravajo tudi letos obdržati enak obseg izvoza kot lani, saj se zavedajo, da bo na domačem trgu mogoče prodati vse manj izdelkov. Če bo povpraševanje na domačem trgu še upadlo, bodo poskušali izvoz še povečati, toda nikakor ne čez 75 odstotkov proizvodnje, ker bi potem nastal pri tem tečaju dinarja drug problem — cenovni. V Jutranjki skušajo čim bolj posodobiti proizvodnjo, da bi bili kos vse hujši konkurenci, zato nameravajo poldrugi milijon mark, za kolikor so razpisali obveznice, porabiti sa-

mo za tehnološko posodobitev proizvodnje. S tem denarjem naj bi nabavili okrog 100 sodobnih strojev. Sicer pa je bil namen našega obiska zvedeti, koliko je resnice v govoricah, ki jih je bilo v zadnjem času pogosto slišati v Sevnici, češ da v Jutranjki razprodajajo premoženje in da imajo celo neke spiske z imeni 200 ali celo 400 delavcev, ki naj bi se pojavili kot tehnološki oziroma ekonomski presežki.

»V Jutranjki smo v zadnjih dveh letih pazili, se pravi, da nismo sprejemali novih delavcev, predvsem režijskih delavcev ne, in tako smo prišli od 1530 na 1340 delavcev. To je bistveno zmanjšanje! No in prejšnji teden smo potegnili potezo, ki jo bomo ta teden uresničili, da 25 delavcev iz režije prestavimo v proizvodnjo. Večina je sprejela ponujeno delo, le za 2 ali 3 delavce nismo našli izhoda. Zanimivo je, da bi šli ti delavci raje na tako imenovano čakanje, kakor pa da bi se vrnili v proizvodnjo, od koder so tudi zvečine prišli. V nobenem primeru pa to ne pomeni, da postavljamo delavce na cesto.

Letos smo s 1. januarjem dali v najem našo počitniško dom na Pohorju dosedanja oskrbnici doma Planika, pri čemer imajo naši delavci vse ugodnosti za oddih in letovanje, tudi pozimi. Nadalje smo se odločili, da damo v najem gostincu zasebniku Jutriši najprej poskusno za 6 mesecev našo menzo. Skratka, premoženja v Jutranjki ne bomo prodajali, ampak bomo naredili vse, da se povečamo učinkovitost in uspešnost poslovanja in da obdržimo delo. Razmišljamo nadalje o ustanovitvi delniške družbe, kjer bi imeli tudi delavske delnice,« je povedal direktor podjetja Drago Milinovič.

P. PERC

V ENEM TEDNU V VSEH KRAJEVNIH SKUPNOSTIH — Od ponedeljka do petka so nekateri sevniški občinski funkcionarji na čelu z županjo Bredo Mijovič in predsednikom vlade Marjanom Kurnikom obiskali vodstva vseh 11 krajevnih skupnosti v občini. Krajevni funkcionarji so občinarje seznanili s svojimi potrebami in željami na področju komunalnih dejavnosti in cestnih povezav, predvsem pa s prednostnimi nalogami na teh področjih v tem letu. Na ta način se bodo na občini lažje odločili, komu naj bi letos pomagali iz občinske malhe, ki pa je še bolj prazna kot lani. Na sliki: posnetek z delovnega obiska na Studencu. (Foto: P. Perc)

Elan »potopik« obrat Stillesa?

Na Blanci delo še do jeseni? Iščejo nov proizvodni program, prostore tovarne dajejo v najem, razmišljajo pa tudi o prodaji celotne tovarne

BLANCA — Sevniški Stilles ne namerava širiti stilskega programa pohištva še na obrat na Blanci. Iz tega obrata, ki se je znašel v velikih težavah, potem ko so jim zagodle »zeleno« zime in se je začela potapljati Elanova barka, so že lani prezaopustili okrog 20 delavcev v matični tovarni v Sevnici. Ker bi v obratu nastale velike zaloge tekaških smučí, seveda ni bilo smiselno nadaljevati z načrtovano proizvodnjo, zato so ob koncu lanskega leta poslali na »čakanje«, se pravi prisilni dopust, 47 delavcev.

V Stillesu so si zastavili več ciljev, kako iz zagate. Kot je povedal glavni direktor podjetja Lojze Ratajce na zadnji seji sevniškega občinskega izvršnega sveta, ko je vlado seznanil s problematiko poslovanja obrata Stillesa na Blanci, je vrednost tega obrata 3 do 4 milijone nemških mark, zato nikakor ne bodo šli v razprodajo za nekaj sto tisoč mark. Od 47 delavcev na čakanju so jih še 15 prekvalificirali in preusmerili v pohištveni program v Sevnici. Vodstvo podjetja je storilo vse, da bi bili zaposleni vsi delavci, predvsem pa kvalificirani mizarji in tehniki. Elan naj bi pomagal zagotoviti delo še za 24 delavcev, in si-

višje sile, ne politične, ampak nebesne,« je direktor Ratajce nekoliko hudomušno

• **V Stillesu so prijaviili za 400.000 din terjatev v stečajnem postopku Elana, 1,2 milijona din dolga je Elan nadomestil s smučmi, 1,6 milijona din pa so Sevničani uspeli še pravočasno dobiti od deviznega izkupička za v tužino prodane smučí. Stilles je opustil prvotni program preoblikovanja obrata na Blanci v družbo z omejenjo odgovornostjo, ni pa odstopil tudi od namere, da za ta obrat poišče ustrezen, tržno zanimiv proizvodni program, naposled pa še vedno ostaja odprta tudi možnost prodaje tovarne na Blanci.**

opozoril na odvisnost zdajšnjega proizvodnega programa obrata na Blanci od vremenskih razmer.

P. PERC

Drago Milinovič, direktor Jutranjke

Praznik v dolenski deželi

Na Dolenskem, v Beli krajini in Posavju se že od prejšnjega tedna vrstijo najrazličnejše kulturne prireditve v počastitev Prešernovega dne — slovenskega kulturnega praznika. To so likovne in druge razstave, koncerti, gledališke predstave, recitali in podobno. Nastopi domačih in gostujočih izvajalcev so napovedani za danes, jutri in naslednje dni. Jutri, 8. februarja, bo kulturni dan tudi na večini šol.

KIPARSKA RAZSTAVA IN KONCERT

BREŽICE — Ob kulturnem prazniku bo slovesnost v Posavskem muzeju, kjer bodo danes, 7. februarja, ob 18. uri odprli razstavo del akademskega kiparja Petra Černeta iz Ljubljane. O umetniku bo govoril likovni kritik Janez Mesenel. Program ob otvoritvi bo izvedel kvartet Tartini iz Ljubljane, ki ga sestavljajo: violinista Darko Linarič in Romeo Drucker, violista Saša Milošev in violončelist Miloš Mlejnik. Izvajali bodo dela A. Dvořaka. Razstava bo na ogled do 28. februarja.

DVE RAZSTAVI V MUZEJU

NOVO MESTO — V mali dvorani Dolenskega muzeja bo od danes na ogled razstava **Iz zakladnice Dolenskega muzeja**. V Dolenski galeriji pa so že v torek, 5. februarja, odprli zgodovinsko-dokumentarno razstavo **Boj za slovensko severno mejo 1918 — 1920**, ki so jo pripravili v sodelovanju z Muzejem narodne osvoboditve iz Maribora. Razstavi bosta odprti do 24. februarja.

ZVEST APOLLONIO RAZSTAVLJA V KRKI

NOVO MESTO — V Galeriji Krke (ob Cesti herojev) so v torek, 5. februarja, odprli razstavo slik akademskega slikarja Zvesta Apollonia. «Razstavljen likovna sporočila primorskega akademskega slikarja pomenijo premišljen, svojevrsno ironičen in kultiviran umetniški opus,» je zapisala Nives Marvin. Na otvoritveni slovesnosti je nastopil mešani pevski zbor Krke pod vodstvom Jožice Bradač.

MINIATURKE IN RAZGLEDNICE

ČRNOMELJ — V prostorih Ljudske knjižnice bodo jutri, v petek, 8. februarja, ob 18. uri odprli razstavo **knjižnih miniaturk** Cankarjeve založbe in **razglednic** z belokranjskimi motivi od leta 1900 do danes. Uvodno besedo bo imela višja knjižničarka **Lea Grabrijan**, glasbeni program pa bodo izvedli učenci črnomaljske glasbene šole. Razstava, ki jo prirejajo v počastitev slovenskega kulturnega praznika in praznika občine Črnomelj, bo odprta do 25. februarja.

NOVA FOTOGRAFSKA RAZSTAVA

NOVO MESTO — Jutri, v petek, 8. februarja, ob 19. uri bodo v Fotogaleriji Vista 21 odprli razstavo fotografij, ki jih je avtor **Jovo Grobovšek**, direktor Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine v Novem mestu, posnel na strokovnih ek-skurzijah slovenskih konservatorjev po Siciliji in Dalmaciji. Fotogalerija je zadnje čase bogatejša za trgovino s fotomaterialom, ki jo pod imenom Vista 21 vodi **Bojan Ksenija Radović**. Ob ponudbi kvalitetnih filmov, papirja in kemikalij je Bojan Radović na voljo tudi za nasvete s področja fotografije.

Na fotografiji, ki jo objavljamo: **Monreale** (Sicilija), 8. oktobra 1987.

PLOŠČA »NOVOMEŠKI POMLADI«

NOVO MESTO — Jutri, v petek, 8. februarja, ob 16. uri se bo v velikem salonu hotela Kandija začela slovesnost ob odkritju **spominske plošče »novomeški pomladi«**. Plošča v spomin na kulturne dogodke leta 1920 v Novem mestu, vključno z razstavo, ki so jo takrat odprli v nekdanji Windischerjevi gostilni, iz katere je potem nastal hotel Kandija, bo na zunanji steni tega hotela, odkril pa jo bo pesnik **Severin Šali**.

DANES PREDSTAVITEV ZBORNKA

NOVO MESTO — **Dolenski zbornik** (št. 8) je naposled izšel pri Dolenski založbi. Zanimiva knjiga prinaša najrazličnejše sestavke iz kulturne in zgodovinske preteklosti dolenske dežele, z zanimivimi razpravami pa posega tudi v sodobna dogajanja na raznih področjih. Predstavitev zajetne knjige bo danes, v četrtek, 7. februarja, ob 11. uri v Študijski knjižnici Mirana Jarca.

UPRIZORITEV JESIHOVE »STEWARDESE«

ČRNOMELJ — Mladinski kulturni klub Bela krajina priredi jutri, v petek, 8. februarja, ob 19. uri v lastnih prostorih v Črnomlju gostovanje gledališča SJIT iz Ljubljane s predstavo dela **»Stewardesa«** pesnika in dramatika **Milana Jesiha**.

KONCERT PIHALNEGA ORKESTRA TREBNJE

TREBNJE — Občinski pihalni orkester Trebnje bo imel veliki koncert v počastitev slovenskega kulturnega praznika jutri, v petek, 8. februarja, ob 19. uri v trebnjskem kulturnem domu. Dirigiral bo **Jure Teršar**.

PEVCI ZA PREŠERNOV DAN

KOČEVJE — Že nekaj let v počastitev Prešernovega dne gostujejo pevci **Moškega pevskega zbora Kočevje** po Kočevju in okoliških vaseh. Zapojejo pod vaško lipo ali na drugih krajih sredi vasi in drugod. Letos bodo v počastitev kulturnega praznika nastopili: danes, 7. februarja, ob 18. uri v **Livoldu**, ob 19. uri v **Črnem Potoku** in ob 20. uri v **Mozlju**; jutri, 8. februarja, pa ob 18. uri v **Nami** v **Kočevju**, ob 19. uri v **Šalki vasi** in ob 20. uri v **Željnah**.

KNJIGA, GLASBA, SLIKE

NOVO MESTO — Danes, 7. februarja, bo ob 18. uri zvečer v avli osnovne šole Bršljin **literarno-glasbeni večer**, na katerem bodo predstavili pri založbi Erro pravnik izdano pesniško zbirko **Ko bi mogla Marje Pilko**. Na predstavitvi bo nastopil **Ladko Korosec** s pianistom **Leonom Engelmanom**, predstavil pa se bo tudi slikar **Tugo Lebič** s priložnostno razstavo svojih del.

JUTRI NOVOMEŠKI VEČER

NOVO MESTO — Osrednja prireditev novomeške občine v počastitev kulturnega praznika bo jutrišnji **Novomeški večer**, ki se bo začel ob 19.30 v Domu kulture. Zveza kulturnih organizacij je pripravila zanimiv program, s katerim se bodo občinstvu predstavili novomeški kulturni ustvarjalci in poustvarjalci. Obiskovalci bodo poslušali: violinistko **Petro Gačnik**, ki bo nastopila ob klavirski spremljavi **Jožice Bradač**, klavirski trio v sestavi **Branka Zorič** (violina), **Tatjana Hadl** (klavir) in **Mateja Vrtičič** (violončelo) in Novomeški orkester pod vodstvom **Zdravka Hribarja**. Igralka **Lenča Ferenčak** pa bo recitala pesmi novomeških pesnikov: **Miroslava Gutmana**, **Marjanca Kočevar**, **Janeza Kolenc**, **Milana Marklja**, **Ivana Perhaja**, **Franca Šalija**, **Ivana Zorana** in **Severina Šalija**. Na prireditvi bo Zveza kulturnih organizacij podelila več odličij in priznanj skupinam in posameznikom za njihovo uspešno in dolgoletno delo na kulturnem področju.

KULTURNO DARILLO ZAVAROVALNICE

KRŠKO — Zavarovalnica Triglav bo ob slovenskem kulturnem prazniku in ob 90-letnici zavarovalstva na Slovenskem obdarila krško občino z izjemnim knjižnim delom: z originalnim tiskom prve izdaje **Valvasorjeve Slave vojvodine Kranjske**. To neprecenljivo dragotino bo jutri, v petek, 8. februarja, ob 17. uri v prostorih Valvasorjeve knjižnice in čitalnice v imenu daritelja izročila Krčanom generalna direktorica Zavarovalnice Triglav g. **Nada Klemenčič**.

O odkritju, ki ne zanima prvakov

Na novomeško predstavitev knjige, ki prinaša »61 let staro informacijo o združenju Evropi«, ni bilo tako rekoč nikogar od posebej vabljenih

NOVO MESTO — Zdajšnje združevalne procese v Evropi je že pred več kot šestdesetimi leti napovedal ruski ekonomist, univerzitetni profesor in mirovnik M. A. Kurčinski. Prislulnih je idejam, ki so se ob koncu dvajsetih let našega stoletja širile s panevropskim gibanjem, in v Estoniji, kjer je deloval kot bivši profesor peterburške univerze, napisal razpravo z naslovom **Združene države Evrope — ekonomske in politične perspektive te ideje**. Razprava je izšla v posebni brošuri leta 1929.

Kot rečeno, se v današnjih časih dogaja marsikaj tistega, kar je predvideval že Kurčinski. Zapisal je, da so Združene države Evrope možne le pod pogojem, da razvitejši Zahod ekonomsko pomaga siromašnejšemu Vzhodu, vendar s pogojem, da Nemčija ukroti svoje ekspanzionistične težnje in da se v Rusiji zruši neproduktivni boljševiški sistem. Če bo Nemčija ušla iz kontrole, je menil, bo prišlo do svetovne vojne, in sicer čez kakih deset let. To se je potem tudi zgodilo. O Balkanu pa je Kurčinski pisal kot o važnem evropskem kriznem žarišču, kjer je vse nepredvidljivo.

Razprava Kurčinskega je že naslednje leto po izidu prišla v Slovenijo in obležala v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani. Šele lani jo je

tam odkril **Nikola Krstič**, in se to povsem naključno. Ko jo je vzel v roke in začel brati, je ugotovil, da Kurčinski pravzaprav govori tudi današnjemu človeku, še posebej zaradi analogij z današnjimi evropskimi dogajanjimi. Krstič se je takoj odločil, da delo prevede v slovenščino in ga v knjižni obliki predstavi slovenskemu bralcu. To je reš storil, prevod pa obogatil z lastnimi spretno in duhovito pisanimi komentarji ter z dokumentarnim gradivom. Še v letu 1990 je izdal knjigo **Združene države Kurčinskega**.

To knjigo je **Nikola Krstič** minuli četrtek, 31. januarja, zvečer predstavil v Študijski knjižnici Mirana Jarca s poudarkom, da gre za več kot šestdeset let staro informacijo o združenju Evrope. Kar je povedal, je povzeto in strnjeno v zgornjih vrsticah, dodal pa je še, da bi morala ta knjiga pomeniti za Slovence, ki smo se od vseh v Jugoslaviji najbolj približali združenju

• **Predstavitve knjige in pogovora o njej se je udeležilo okoli deset obiskovalcev, glede na število posebej vabljenih pa še četrtna vseh ne. Izostali so zlasti novomeški strankarski veljaki, ki jim je bila ta prireditev še posebej namenjena, ob predpostavki, da jih, kot**

politične ljudi, zadeve, o kakršnih govori knjiga **Združene države Kurčinskega**, preprosto morajo zanimati; ne nazadnje je to tudi oblika izobraževanja. Tovarishi in gospodje iz strank so ignorantsko izostali, kljub temu da so hkrati s posebnim vabilom dobili tudi vsak po en brezplačen izvod omenjene knjige, in to po zaslugi tovarne zdravil Krka, ki je dobrohotno prisrkočila na pomoč kot sponsor. Lahko si mislimo, kako se je na predstavitvi v Novem mestu počutil avtor in založnik knjige **Nikola Krstič**, zlasti še, ker mu je bilo vnaprej sporočeno, kdo naj bi bili poslušalci, pa jih potem ni bilo. Če bi sodili kulturnost in pismenost izostalih po njihovi ignoranci, potem bi bili ti dve vrlini pri njih zelo zelo prilehni.

Evropi, razveseljivo odkritje, in to ne glede na to, da je knjigo on sam izdal. Več o sedanjem razpletanju dogodkov, ki jih je, kot rečeno, vsaj v obrisih napovedal že Kurčinski, pa o najrazličnejših opcijah slovenske in drugih manjših narodov, je povedala gospa iz Ruplovega zunanega ministrstva.

I. ZORAN

Premalo ljudi, denarja in prostora

Belokranjski muzej v Metliki je lani obiskalo blizu 10.000 ljudi — Večino muzejskih predmetov dobili v dar — Premalo denarja iz Črnomlja

METLIKA — Belokranjski muzej, ki bo letos praznoval 40-letnico obstoja in pomembnega kulturnega delovanja, skrbi poleg muzejskih zbirk v metliškem gradu še za krajevno muzejsko zbirko v Semiču, za spominsko zbirko **Otona Županciča** v Vinici in za spominsko zbirko **Aloja in Engelberta Gangla** v Metliki. Konec lanskega leta je bilo v muzeju zaposlenih pet ljudi, od tega so trije kustosi: etnolog, ki skrbi tudi za umetnostnozgodovinsko zbirko, zgodovinar ter ravnatelj, ki skrbi še za zbirko narodnoosvobodilnega boja. Nujno pa bi v muzeju potrebovali vsaj še arheologa, preparatorja in restavratorja ter dokumentalista.

V muzeju imajo inventariziranih 7.664 predmetov, poleg teh pa še več predmetov, ki so jih pridobili lani, vendar še niso vsi strokovno odbrani in obdelani. Čeprav muzej vse težje prihaja do kvalitetnega muzejskega gradiva, so lani dobili pomembno gradivo za etnološko, umetnostnozgodovinsko in kulturnozgodovinsko zbirko. Skupaj so lani dobili v dar 186 takih predmetov, sem pa niso všeti predmeti za bodočo vinogradniško zbirko. Kupili pa so lani tri pomembnejše muzejske predmete, in sicer dve oljni sliki in turško vojaško sabljo iz začetka prejšnjega stoletja.

V lanskem letu so bili muzejski delavci pogosto na terenu, kjer so zbirali

predmete za muzej, razne podatke o ljudeh in njihovem življenju. V Ganglovo razstavišču, ki tudi sodi v okvir Belokranjskega muzeja, je bilo lani sedem razstav, v glavnem likovnih. Lani je muzej obiskalo blizu 10.000 ljudi, večinoma v organiziranih skupinah, ki so imele zagotovljeno strokovno vodstvo; Župancičevo zbirko v Vinici je lani obiskalo okoli 3200 ljudi, semiško zbirko pa le dobrih 300.

Lani so se lotili prenove metliškega gradu in urejanja grajskega dvorišča, poleg tega pa so opravili vrsto vzdrževalnih in drugih del. Da so vse to lahko opravili, gre v veliki meri zasloga metliški občini, ki je za urejanje gradu lani

namenila 220.000 din, organizacijski odbor Vinske vigradi je primaknil 21 tisočakov, črnomaljska občina kot soustanoviteljica Belokranjskega muzeja pa le borih 30.000 din, ki so jih porabili za najnujnejša vzdrževalna dela muzejskih zbirk v Vinici in Semiču.

Poleg že kar kroničnega pomanjkanja denarja, predvsem za vzdrževanje in obnovo metliškega gradu, Belokranjski muzej vse bolj občuti slabo opremljenost s sodobnimi napravami, brez katerih danes ni uspešnega delovanja takih ustanov. Sedanji računalnik bo kmalu premajhen, za posodobitev dela potrebujejo video in drugo tehnično opremo, medtem ko je oprema za mikrofilmanje za sedaj le pobožna želja.

Tare pa jih tudi že prostorska stiska. Metliški grad je tako rekoč povsem zaseden, tako da ni več prostora za kakšno koli širitve. Že vseh 40 let pa Belokranjskem muzeju najbolj primanjkuje potrebnih ljudi, strokovnih in tehničnih. Tu pa smo spet na začetku zgodbe — pri denarju.

A. B.

Razstava o razvoju kočevske noše

Odpri so jo v Likovnem salonu v Kočevju — Avtorica dr. Maria Kundergraber iz Gradca — Na otvoritvi najvišji predstavniki kočevskih organizacij

KOČEVJE — Minuli petek so v Likovnem salonu v Kočevju odprli razstavo **»Razvoj kočevske noše«**. Na otvoritvi so v kulturnem programu nastopili člani tamburaške skupine iz Kostela in kočevski pevci (trio) iz Celovca.

Prisotne je pozdravil ravnatelj kočevskega muzeja **Ivan Koridiš**, ki je najzaslužnejše za pripravo razstave tudi predstavil in jih skromno obdaril (s hlebcem kruha na lesenem krožniku). Med gosti ni bilo napovedanega ministra za kulturo dr. **Andreja Capudra**, velja pa omeniti predsednika svetovnega združenja Kočevjarjev dr. **Herberta**

Kraulanda (njegov rod izhaja iz Koblarjev pri Kočevju), predsednika avstrijskega združenja Kočevjarjev dr. **Viktorja Mihitscha** (rojen je bil v Gotenici), oblikovalko razstave dr. **Mario Kundergraber** iz Gradca, dr. **Marijo Makarovič**, prisotni pa so bili tudi mnogi drugi ugledni kulturni in javni delavci. O Kočevski, razstavi in njenem pomenu je nato spregovoril predsednik občinske skupščine Kočevje dr. **Mihael Petrovič**, ki je razstavo tudi odprl. Skozi razstavo je nato popeljala udeležence otvoritve dr. **Maria Kundergraber**, ki je predstavila kočevsko nošo in njen razvoj od 14. stoletja do danes.

Gradivo za razstavo so prispevali Muzej Kočevje, Avstrijski muzej za etnografijo na Dunaju, dr. **Maria Kundergraber** iz Gradca, inž. **Vlasto Kopač** iz Ljubljane in Študijska knjižnica Mirana Jarca Novo mesto. Ob otvoritvi

razstave je izšel poseben katalog **»Razvoj kočevske noše«** avtorice dr. **Marie Kundergraber** v slovenskem in nemškem jeziku, in sicer v 700 izvodih. Razstavo in katalog so omogočili Republiški sekretariat za kulturo, Tiskarna Kočevje, Zavarovalnica Novo mesto, Melamin Kočevje, Ljubljanska banka PE Kočevje in Oprema Kočevje. V slovenščino ga je prevedla prof. **Sonja Bižal**.

J. PRIMC

KOČEVSKA NOŠA — Na razstavi v Likovnem salonu v Kočevju je prikazan razvoj kočevske noše od 14. stoletja do danes. Avtorica razstave in kataloga je dr. **Maria Kundergraber** iz Gradca. Kočevska noša je prikazana v sliki, z risbami, z oblačili, kakršna so bila nekaj, kočevski pevski trio iz Celovca (na fotografiji) pa je prikazal nošo, kot jo nosijo še danes na raznih svečanostih in predstavah od Avstrije do ZDA. (Foto: Primc)

SPREHOD SKOZI GLASBENA STOLETJA

RIBNICA — Pod naslovom **»Sprehod skozi glasbena stoletja«** je bil 1. februarja v dvorani glasbene šole v Ribnici koncert učencev te šole. Nastop so izvajale učenke klavirskega oddelka glasbene šole iz razreda Janje Galičič. Predstavile so se z deli od baroka do 20. stoletja skladateljev **Bacha**, **Haydna**, **Mozarta**, **Beethovna**, **Schuberta**, **Schumann**, **Chopina**, **Brahmsa**, **Rybickega**, **Bartoka**, **Turina**, **Satiera**, **Martina**, **Casella** in **Sivica**. Nastopile so učenke **Tina Mihič**, **Emina Tuzovič**, **Saša Mlakar**, **Zdenka Mihelič**, **Alma Hočevar**, **Tadeja Klun**, **Rahela Lesar** in **Anica Lovšin**. Program je povezovala glasbena pedagoginja **Bernarda Kogovšek**.

kultura in izobraževanje

Mirnopečani spet na odru

MIRNA PEČ — V dneh, ko so drugod po dolenski deželi še razmišljali, s čim bi kar najdostojneje počastili slovenski kulturni praznik, so imeli Mirnopečani za seboj že kar lepo število vaj za novo gledališko premiero. Pod vodstvom **Antona Kosa**, ki se zadnja leta uspešno preizkuša kot režiser, so se tudi tokrat odločili postaviti na oder veselotigra, in sicer so izbrali Večer ženinov, delo sodobnega slovenskega dramatika **Andreja Hienga**.

Zgodba se odvija na posestvu mizarja **Zalokarja**. Zalokar je starejši obrtnik in živi sam s tačo in nečakom, saj mu je žena umrla zelo zgodaj. Na stara leta si postavi novo hišo in se odloči, da se bo znova oženil. Tašči in nečaku, ki je vdan pijači in lenobi, ta njegova odločitev ni všeč in skujeta zaroto...

V igri nastopa enajst oseb in njihove like upodabljajo v glavnem člani gledališke skupine, ki imajo za sabo že več premier in sezon. Nekaj članov igralskega ansambla pa je novih.

Večer ženinov bo preстал krst ob koncu tega tedna, ko bodo Mirnopečani že po tradiciji najprej nastopili za invalide iz Novega mesta. To bo tudi predpremiere. To in seveda premiero bodo imeli na domačem odru.

I. Z.

SAMO KRALJ PRI SLONU

NOVO MESTO — Jutri, v petek, 8. februarja, ob 19. uri bodo v razstavišču gostišča Pri slonu ob Cesti komandanta **Štaneta** odprli novo slikarsko razstavo. S pastelnimi slikami, na katerih je upodobljena dolenska krajina, se bo predstavil novomeški arhitekt in slikar **Samo Kralj**. Razstava bo na ogled do 22. februarja.

O ARHEOLOŠKIH IZKOPAVANJH

METLIKA — Belokranjski muzej v Metliki in Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine iz Novega mesta sta pripravila razstavo o arheoloških izkopavanjih in najdbah iz gomile I s Hriba nad Metliko. Vsi, ki vas zanima, kaj so leta 1987 našli arheologi omenjenega Zavoda pri raziskovanju gomile na Vergotovem vrtu na Hribu, ste vabljeni na otvoritev in ogled razstave, ki bo v petek, 8. februarja, ob 18. uri v Ganglovo razstavišču v metliškem gradu. Ob otvoritvi bo pripravil predavanje z diapozitivi arheolog **Borut Krži** iz Novega mesta.

RAZSTAVA DEL VINKA PODOBNIKA

SEVNICA — Ob slovenskem kulturnem prazniku je pripravila sevnška Zveza kulturnih organizacij včeraj v galeriji na sevnškem Gradu otvoritev likovne razstave **Vinka Podobnika** iz Žirov. V kulturnem sporedu sta sodelovala dekleški zbor **Kresnice** iz Žirov in oktet **Boštanjski fantje**. Razstava bo odprta do konca februarja. V soboto pa ZKO Sevnica vabi ob 19. uri v dvorano GD Sevnica na svečanost ob tem prazniku slovenskega naroda. Sodelovali bodo **Jerica Mrzel**, oktet **Boštanjski fantje** in mešani Pevski zbor **Primož Trubar** iz Loke.

»Novomeška pomlad« v banki

V Dolenski banki poslej tudi knjižne razstave

NOVO MESTO — Morebiti je takšna ali drugačna »pomlad« v LB Dolenski banki d.d. res še potrebna ali pa bo potrebna kdaj kasneje, a naj se tem ukvarjajo tisti, ki se razumejo na bančne zadeve. »Pomlad«, o kakršni bi radi napisali nekaj besed v pričujočem sestavku, je nekaj povsem drugega. Nekaj, kar banko zbližuje s kulturno dejavnostjo in hkrati z ustanovo, ki tako dejavnost opravlja. S Študijsko knjižnico Mirana Jarca.

Za kaj gre? Po dogovoru z Dolensko banko je Študijska knjižnica pripravila te dni v priložju bančne poslovalnice ob Ljubljanski cesti (poleg občine) v Novem mestu manjšo knjižno dokumentarno razstavo o »novomeški pomladi«. Razstava torej pričča o kulturnem gibanju in dogajanju v dolenski metropoli pred 70 leti, čemur so bile lani, ob 70-letnici »novomeške pomladi«, posvečene številne kulturne prireditve. Razstava je tudi prispevek banke k obeleževanju letošnjega slovenskega kulturnega praznika. Po obsegu je resda skromen, pomembnejši pa po vsebini.

V omenjenih prostorih, pravzaprav v bančni avli, se bodo takšne razstave vrstile vse leto. Dolenska banka se je namreč s Študijsko knjižnico dogovorila, da ta poslej pripravi vsak mesec manjšo knjižno razstavo, tematsko ali priložnostno. Knjižnica je nalogo z veseljem sprejela, saj je tako dobila možnost več, da seznanji z literaturo, ki jo zbira in hrani, tudi obiskovalce banke in bančne uslužbenke.

Sicer pa knjižne razstave niso edini stik Dolenske banke s kulturo. Že v prejšnjih letih so bile v novomeških poslovalnicah te banke na ogled likovne in druge stvaritve šolarjev, nedavno pa v Dolenskem muzeju tudi razstava o denarništvu v antiki na Slovenskem, ki jo je pomagala osustvariti Dolenska banka. Tudi poslej bomo to banko, tako obljubljajo, še večkrat srečevali v povezavi s kulturnimi dogajanjimi. In to gotovo ni nič slabega, ne za banko ne za kulturo.

I. ZORAN

Od nekulture se ne umre

V črnomaljski občini naj bi v letošnjem letu namenili — nominalno, seveda — za kulturno dejavnost 6 odst. več denarja kot v preteklem letu. Zakaj in od kod ravno 6, zakaj ne 378 odst., kot na primer za mriško-ogledniško službo, je na nedavni seji črnomaljske občinske skupščine spraševal Silvester Mihelčič, povrh pa potožil, da kulturniki niso zadovoljni z republiškim ministrom za kulturo, ker mnoge stvari vse preveč ignorira. In to kljub temu, da je razvoj nacionalne kulture sestavni del preživetja naroda, kar učijo izkušnje drugih narodov.

Dejstvo je namreč, da vse bolj prihajamo v obdobje socialne diferenciacije. Res je, da človek ne umre od tega, če ne vidi Aide, če ne pride poklicno gledališče na črnomaljski oder. Zlastno pa je, da otrokom ni moč več ponuditi del dela obstoječe nacionalne kulture. Še bolj žalostno je, da prihajamo v čase, ko bodo za Belokranjce, bodisi odrasle ali otroke, zaprta vrata gledališča v Ljubljani in tudi v Črnomlju, če bo kdo gostoval, ker preprosto ne bo denarja za vstopnice. Prav zato bi morali dati več za kulturo, zlasti za kulturo mladih.

• Če so mlade Belokranjce že v bivšem sistemu in v takratnih razmerah peljali vsaj enkrat na leto v opero v Ljubljano, bi se najbrž moral kdo zamisliti, če tega sedaj ne bo moč več storiti. Kajti sicer se bo razvoj kulture ustavil in na kulturnem področju se ne bomo mogli postavljati ob bok niti Balkanu, kaj šele Evropi. Temu pa se preprosto reče kulturni mrak.

Še bolj žalostno je, da Belokranjci, kar se tiče kulture, po mnenju Darka Kočevarja ne morejo preskočiti niti Gorjancev, kaj šele, da bi preplavali Kolpo, radi pa bi šli v svet. Ena lastovka, ki je nedavno ponesla belokranjsko kulturo v svet, še ni znanilka pomladi. In če želi biti Bela krajina regija, bi morala imeti tudi svojo kulturno pomlad. Ne nazadnje pa denar, vložen v kulturo, ni izgubljen, ampak se vrača na takšen ali drugačen način, tudi v obliki boljše kvalitete življenja. Očitno pa se tega marsikdo premalo zaveda.

M. BEZEK-JAKŠE

Bo država živela od plenice?

Tudi v Sloveniji je 1. februarja začel veljati zvezni zakon o začasnih ukrepih o davku od prometa proizvodov in storitev, ki ga je razglasilo Predsedstvo SFRJ. Slovenska skupščina je kljub številnim pripombam brez zapletov sprejela dokument, po katerem se bo zakon uporabljati tudi v Sloveniji.

Zakon prinaša precej novosti, v veliki meri za ljudi nerazveseljivih. Število davčnih stopenj se je sicer precej zmanjšalo, odpravljene so astronomsko visoke davčne stopnje, na primer 750-odstotna za igralne karte, kar je nekolično pocenilo posamezne vrste blaga, med drugim tudi alkoholne pijače! Obdavčeno pa je po novem skoraj vse, z otroško hrano, učbeniki, knjigami, časopisi, električno energijo, premogom, drvni in vred. Neobdavčene so le redke izjeme: kruh, mleko, jedilno olje in mast, zdravila, ortopedski pripomočki. Kot najnižja velja 3-odstotna davčna stopnja, kolikor je od novega leta znanal davek za JLA, ki se zdaj poimenuje kot ne omenja več. Najvišja stopnja zveznega prometnega davka je 60-odstotna, ki pa ji je treba potem pristieši še republiški in za storitve tudi občinski prometni davek. Namesto sedanje 17-odstotne splošne davčne stopnje je uvedena 20-odstotna, povprečna republiška pa je 13,5-odstotna.

• Poseben primer so otroška oblačila in obutev, ki jih je novi zakon o prometnem

davku podražil kar za dobro petino. Dolež niso bila obdavčena, sedaj so izenačena z oblačili in obutvijo za odrasle in bo nanje treba plačati 7-odstotni temeljni oz. zvezni prometni davek. Ker nio več oproščena plačila temeljnega davka, v republiškem zakonu pa niso izvzeta, se bo nanje »usledla« še republika s 13,5-odstotnim davkom. Kratak sprehod skozi povprečno trgovino pove, da zdaj stane Pleteninina trenirka za osemletnega otroka 713 din, še 31. januarja pa je stala 592 din. Spodnje hlačke za šestletnika so se na račun obdavčitve podražile od 27,40 na 30 din, spodnja majica od 31,50 na 38 din. Otroške žamante hlače stanejo namesto dosedanjih 598 721 din, bunda namesto 1.050 1.265 din, otroški prehodni čevlji Ciciban št. 27 do 30 pa so se podražili od 447 na 539 din. In tako naprej. Da so bile te cene že pred najnovejšo podražitvijo za naše v veliki večini vse bolj uboge plače in nadomestila za brezposelnost hudo visoke, seveda ni treba posebej poudarjati.

Tako to je. Ljudstvu gre vse težje, država, naj bo zvezna ali republika — kot rečeno je slovenski parlament sprejel dokument za uporabo novega zakona tudi v Sloveniji — pa vedno zna in ima moč, da poskrbi zase. Le zakaj bi spuščala iz rok svoj tako dragoceni in zanesljivi finančni vir, kot so otroška oblačila in obutev, ki imajo to čudovito lastnost, da jih mali nadobudneži hitro ali prerastejo ali uničijo, golih in bosih pa starši ne morejo imeti? Radio, TV, Se posebno pa časopisi so še vedno polni diletantsko licemerskih zgodb novopečenih politikov o tem, kako naj bi kar v našo novo ustavo zapisali, da je življenje sveto. Mnogi, tudi iz strokovnih zdravniških krogov, pa se že čisto odkrito zavzemajo za prepoved splava pri nas. Kako ponižujoč in podcenjujoč odnos do žensk — in po svoje tudi do zarodkov — ki se jim hoče vzeti razpolagalna pravica nad lastnim telesom in duhom! In kot da pri nas zares potrebujemo in hočemo več otrok, za kar prepoved splava itak ni nobena garancija, ker bi se pač povečalo število ilegalnih! Le kako naj bi jih starši spravili na noge v teh časih, napovedujejo pa še slabše?

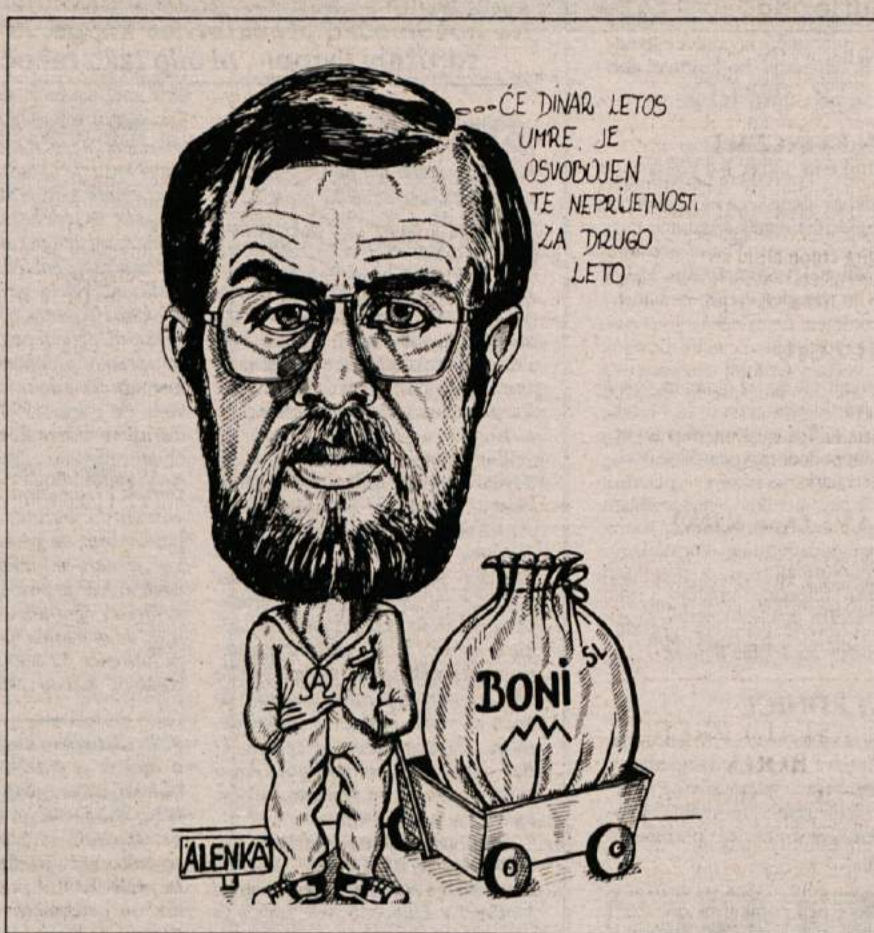
Z. LINDIČ-DRAGAŠ

Blago zamenjano, kupčija ostaja

Vojna. Ženske ob tej besedi pomistijo na dom in postane jih strah za sinove in može, moškam pa predstavlja orožje, zmagovanje nad tekmeči, herojstvo in medalje. Če je ta misel izvrtna modrost slovenskega profesorja, ki jo je nedavno izrekel, ali si jo je sposodil, je tu verjetno manj pomembno. Odločilneje je, da je vojna. Spopad je blizu in je daleč, odvisno od tega, kako stran od arabskega peska si. Strogo nadzorovani mediji pa skrbijo, da imamo vojno na voljo vsak trenutek v dnevi sobi, tako kot je pri roki kokakola ali morda hamburger.

Čeprav o vojni v Perzijskem zalivu govorijo veliko, povedo malo. Generali in politiki so v besedah posebej skopi, vsaj zdi se tako, ko češčejo razloge zanjo. O vzrokih za zalivsko vojno se pogosto razpravlja nekako sramežljivo, kot so se menda menili o Darwinovem razvojem nauku plemeniti stanov: če je že res, da je človek nastal iz opice, naj se o tem čim manj govori.

Občasno v kritiki iraških apokaliptičnih groženj prevladata razum in poštenost nad slepo lojalnostjo svetovni protiraški zvezi, kar se je nedavno zgodilo tudi v Vatikanu. Sadam Husein je opijanjen od orožja, toda veliko odgovornost imajo tudi tisti, ki so ga oborožili, so rekli v papeževem kardinalskem krogu. S takim sklepom, sprejetim na skupščini vaticanke sveta Pravičnost in mir, Vatikan opozarja svet, da je zalivska vojna čudna reč. Dvom o moralni neoporečnosti zakletih nasprotnikov iraškega Hitlerja ta vojna vzbuja zato, ker so britanski načrtovalci risali izjemno dobre načrte za zelo trdne iraške bunkerje, ker so evropski zidarji bunkerje delali, ker so se našli apeninski trgovci z gumijastimi tanki in ker je v kupčijo vskočila z vojaškim blagom po potrebi še nevruščena Jugoslavija, ki se menda

lahko tako vpleta v mednarodne odnose, saj nevruščentost vendar ni nevtralnost. Je mar potrebno naštetii se vse tiste, ki so Sadamu Huseinu izročili puške, rakete in kemikalije za boj proti islamskemu Iranu in iz bolj vsakdanjih, trgovskih nagibov?

• Kljub enkratnosti zalivskega spopada se za to vojno zdi, kot da so se jo šli že nekoč prej. Mogoče se je takratnemu času primerno to dogajalo v letih, ko je papež Nikolaj V. pooblastil portugalskega princa Henrika, da lahko nemoteno oznanja Kristusovo ime vse do Indije in podjarmija pogane tistih dežel, ki jih še ni okužil islam? Portugalski so se tedaj z blagoslovom podajali na pot za vero, ampak nad tuje so pluli tudi zaradi pričakovanih velikih dobičkov v mednarodni trgovini.

Takrat so barantali s cementom. Danes trgovci z novci sklepajo drugačne kupčije, ker stehnizirani svet bolj kot po začimbah kopni po nafli. Toda v času, ko je izbruhom zalivske vojne spet enkrat prevladala sla po medaljah, ostaja velik del sveta — ravno spričo svoje dvojne vloge v odnosih s sebičnim iraškim nastarjem — vkleščen v znano pravilo: posel je posel. In kadar gre v kupčijah za velike denarje, se na marsikaj pozablja. Vsemu iskrenemu strahu navkljub je tedaj človeško življenje lahko vredno samo toliko kot prgišče cimeta. Tudi v zalivu je tako.

M. LUZAR

Se bodo težave končale s stečajem?

Razvojnoračkovalni center (RRC) Novo mesto je nastal iz Razvojnoračkovalnega centra TOZD Urbanistično biro Novo mesto, ukvarja pa se z družbenim in ekonomskim ter urbanističnim in tehničnim načrtovanjem. Število zaposlenih se je že lani zmanjšalo iz 28 na 23, RRC še naprej zapuščajo predvsem zaposleni z visokošolsko izobrazbo. Ta planerska organizacija je namreč v težavah, ki jo utegnejo pripeljati celo do stečaja, novomeška vlada pa ji zameri tudi zamujanje v posameznih pogodbeno dogovorjenimi analizami.

oblikovali s svojimi zahtevami kmetje sami, namreč, da mora biti veterinar tudi neke vrste živinorejski pospeševalec. Medtem ko zaradi zasebne prakse še ni prišlo do problemov ali sporov, pa se že kažejo

Na meji pozitivnega poslovanja je bil RRC Novo mesto že vrsto let, leta 1989 pa je poslovanje prvič zaključil z nepokrito izgubo. V finančnem planu za lani so predvideli, da se bodo lahko izvlekli iz rdečih števil in težav, če bodo pridobili dovolj dela. To se ni zgodilo. V prvih devetih mesecih so pridobili le 60 odstotkov z letnim planom predvidenih naročil, realizacija pa je bila celo le 40-odstotna. Tako je RRC konec leta 1990 imel za dober milijon dinarjev nepokrite izgube, kar je za tako majhen kolektiv seveda veliko. Osebnih dohodkov zaposlenih, v veliki meri visokoizobraženega strokovnega kadra, so zelo nizki. V novomeškem izvršnem svetu vlada prepričanje, da so se delavci zadovoljili s tako tankimi plačilnimi kuvertami zato, ker popoldne neposredno za svoj žep uspešno delajo tisto, kar naj bi dopoldne kot uslužbenci za RRC.

Kot poglavite razloge težav v RRC navajajo na minimum zmanjšana naročila na področju svetovalnega inženiringa in projekiranja, usihanje virov sredstev za raziskovalno delo, omrtvičeno strokovno delo na področju družbenih planov, predvsem pa krizo v slovenskem, še posebno pa v novomeškem urbanizmu. Tu naj bi šlo tudi za podcenjevanje domačih strokovnjakov, za prepletanje dela z Zavodom za družbeno planiranje in urbanistično načrtovanje pa za pomanjkanje sredstev za izdelavo plansko izvedbenih aktov. Po svojem sanacijskem načrtu, ki je zelo poznen, naj bi se RRC organiziral v enotno podjetje, ki bi se ukvarjalo predvsem z urbanističnim in tehničnim načrtovanjem, medtem ko bi družbenoekonomsko planiranje opustili. V njem bi bilo zaposlenih največ 15 ljudi, od tega 8 z visoko in višjo izobrazbo, ki bi morali narediti vsaj toliko, kot jih je 23 v letu 1990. Seveda naj bi reorganizirani RRC startal od finančne ničle, kar pomeni, da bi moral dobiti nekeje dober milijon za pokritje izgube. V RRC so predvideli denar dobiti iz občinskega proračuna, ki naj bi odkupil dve stanovanji RRC.

Novomeška občinska vlada je imela v zadnjih tednih preteklega leta RRC Novo mesto dvakrat pod drobnogledom, v kratkem ga bo imela še tretjič, saj se s sanacijskim programom, ki so ga izdelali v RRC, ni mogla zadovoljiti in čaka na novega.

• Kakšna točno bo usoda RRC Novo mesto, pa je težko reči. Ve se, da je tovrstna planerska organizacija potrebna, toda vlada prepričanje, da ni nobenega razloga, da bi ne bila podjetniška, posebno, ker

imajo posamezni delavci in vendar tudi RRC strokovne reference za posamezna delovna področja. V izvršnem svetu ni nobenega navdušenja za to, da bi pokrivali izgubo z odkupom stanovanj, in skoraj ni računati, da bi se je RRC uspelo rešiti na ta način. Da bi se strokovnjaki, ki v RRC so, ne »porazgubili«, pa je še kakšna druga pot poleg ohranitve RRC.

Z. L. DRAGAŠ

Podjetje ni socialna ustanova

V črnomaljski občini je bilo konec preteklega leta na skupnosti za zaposlovanje prijavljenih 360 ljudi, kar je za 44 odst. več kot v začetku leta. Poleg tega so podjetja napovedala še okrog 800 presežnih delavcev. Problem je pisarniško sicer videti majhen in številke na papirju niti ne pretirano zastrašujoče. Toda ko se z njim spoznaš, je velik, toliko bolj, ker podjetja za napovedane presežke nimajo svojih programov. Optimisti pa še zmeraj upajo, da bo te težave moč rešiti v okviru proizvodnih programov podjetij. A kaj, ko, kot že rečeno, programov ni, protivedne zmogljivosti niso zasedene in ljudje, ki čakajo doma, postajajo potencialni kandidati za brezposelnost!

V Črnomlju imajo sicer pripravljeno gradivo, v katerem so zapisani načini in možnosti za zaposlovanje presežnih delavcev pa njihove pravice in še kaj. Vse te pravice temeljijo na zakonih, uveljavljanje pravic pa na pripravljenosti v podjetjih, ki — zopet se vrtimo v začaranem krogu — nimajo programov, s katerimi bi »odpirali« prava vrata.

• Toda v črnomaljski občini očitno še marsikje niso dojele vse širine problema o presežnih delavcih ali pa si pred njim preveč zatiskajo oči. Tudi ko so na seji občinske skupščine tej tematiki posvetili posebno točko dnevnega reda, je bila razprava precej skromna. Celotni delegati zbora združenega dela so se bolj razvneli ob kateri drugo točki dnevnega reda kot ob tej, ki se jih bo, morda koga celo precej osebno, lahko kaj kmalu dotaknila.

Res je sicer, da ena seja občinske skupščine tega problema ne bi mogla rešiti, še omilila bi ga težko, toda kakšen pameten in uporaben nasvet ljudi iz podjetij bi gotovo prišel prav. Pa jih ni bilo. Ali pa tudi, če je morda za delegate iz podjetij najvažnejše to, ali so podjetja pri ugotavljanju presežnih delavcev in odpuščanju odgovorna, soodgovorna ali morda nikomur odgovorna.

Ena od teorij je zagovarjala podjetja kot profite, in ne socialne organizacije. Če torej podjetje ugotovi, da je v proizvodnji prišlo do presežkov, je po tej razlagi to socialni problem. Ta teorija le še potrjuje spoznanja, da za presežke delavcev skoraj praviloma v podjetjih iščejo vzroke v zunanjih dejavnikih, kot so nestabilnost trga, ukrepi ekonomske politike, le izjemoma pa pri sebi. Zagovorniki takšnega mišljenja pa pozabljajo, da podjetje ni ustanova, ki bi živela izven določenega časa, prostora in sistema, in da zato ni greh, če poskuša rešiti tudi kakšen socialni problem. Da bi bila podjetja povsem odgovorna za ta dejanja, si ni upal trditi nihče, pač pa so se nekateri nagibali k soodgovornosti, češ da tudi vlada daje določene usmeritve in je prav, da postavi svoj hrbet, ko gre za ugotavljanje krivde.

Je še prav, da v skupščini teorizirajo tudi o takšnih stvareh, toda čakajočih na skupnosti za zaposlovanje in doma prav nič ne briga, kdo bo prevzel nase del krivde, ker so ostali brez dela. Bolj jih zanima, kdaj in kje se bo našel tisti, ki jim bo znal ponuditi delo in primerno plačilo. In to še preden se jim bodo pridružili novi brezposelni in preden bo zaključila šolanje nova generacija mladih, ki bodo — z redkimi izjemami — ostali brez služb. Toda na takšno odrešitev nje zna v črnomaljski občini pokazati nihče. In tudi ne bo mogel, kajti časi brezmejnega, stihijskega zaposlovanja so minili.

M. BEZEK-JAKŠE

Veterinarji se selijo h kmetom

Dolenjski veterinarski zavod Novo mesto je po združitvi s posavskim pred dvema letoma postal kar velika in razvejena organizacija z enotami v sedmih občinah. Zaposluje 70 ljudi (od tega 36 veterinarjev, drugo osebe so veterinarski in ekonomski tehniki), ukvarja pa se z zdravstvenim varstvom živali, kurativo in preventivo, reprodukcijo in higieno živil ter osnovno diagnostiko, zaitranjem kužnih bolezni, patologijo in neškodljivim odstranjevanjem kadavrov. Z vsemi temi dejavnostmi ustvarja dohodek, ki priteka bodisi iz proračunov, ustanovljenih za te namene, bodisi z neposrednim računanjem storitev.

Pred sprejetjem zakona o zavodih, ki bo urejal tudi to področje, je zanimivo vedeti, kakšno je razmerje med temi prihodi. Izkaže se, da je denarja, ki ga zavod zaračunava za storitve strankam, se pravi za kurativo in reprodukcijo, še enkrat več kot tistega, ki priteka iz proračunov. Seveda je za uspešno delo in razvoj dejavnosti pomembno eno in drugo. Bati se je na-

mreč, da bodo po novem nekatere postavke iz proračuna ukinjene, kot se je že zgodilo z ukinitvijo intervencijskih skladov. To pa že prizadeva zlasti rejce krav, saj ni nobenih zagotovil, da bo republika kaj nadoknadila. Tako se breme spet prenaša na kmetova pleča, kar bo skoraj gotovo povzročilo slabo kakovost mleka, saj bomo ljudi navadili varčevati na napačnem koncu, se pravi pri zmanjševanju pregledov in skrbi za zdravo živino. Pravilno pa bi bilo ravno obratno.

»S tem je povezano tudi vprašanje odpiranja zasebne veterinarske prakse«, pravi direktor Zavoda Franc Colarič. »Mi načelno nismo proti zasebni praksi, vendar je treba pri tem upoštevati, da sami z dobrimi strokovnimi kadri sedaj pokrivamo vse potrebe po veterinarskih storitvah na tem področju. Vsaka zasebna praksa bi torej pomenila enega odvečnega delavca pri nas. Drugo je, da bi moral zasebni veterinar opravljati vsa opravila, ne le dohodkovno zanimiva, kar pa bi ga hitro vezalo na naš laboratorij in ostale storitve. Mi imamo pravico dajati soglasja k odpiranju zasebnih ordinacij in bomo zaradi navedenih razlogov, če bo že tako naneslo, najprej dali soglasje našim uslužbenecem, s katerimi bi sklenili ustrezne dogovore. Naše načelo je tudi, da mora biti veterinar čim bolj stran od lastništva živine, saj bo le tako lahko objektivno in pravočasno ukrepal že pri prvih znakih kužnih bolezni ali pri zavarovalniških zahtevkih. Drugo načelo pa so iz-

učinki tržnega gospodarstva in pravi mali veterinarski vojni na Bizeljskem v brežiški občini. Tam sklepajo nekateri kmetje z zadrgami onkraj meje kooperativne odnose, ki vključujejo tudi veterinarsko oskrbo. In ko je hrvaški veterinar že v vasi, postori še kaj za sosede, saj so tako stroški manjši. Dogaja pa se, da opravljajo tudi osemenjevanje, kar pa nikakor ni dobro, saj pogosto osemenjujejo s semenom, ki pri nas nima licence.

V Dolenjskem veterinarskem zavodu skušajo prenesti veterinarske ambulante čim bližje živinorejskemu okolišju. S tem je doseženo dvoje: veterinar okoliš bolje spozna, hkrati pa je na poti izgubljenega manj dragocenega časa. Prav velike razdalje namreč močno dražijo veterinarske storitve. Tako imajo poleg osrednjih postaj še ambulante v trebanjski občini v Mokronogu, v novomeški občini v Žužemberku in Škocjanu, dogovarjajo pa se še za ustanovitev ambulante v Senjterneju, v Beli krajini poleg Črnomlja še v Metliki. Na področju Posavja še tehtajo, kje bi jih ustanovili. V sevnjski občini bi bila potrebna na Bučki, vendar bi prav tako delo opravili iz ambulante v Škocjanu, v brežiški občini pa bi bila nujna ambulanta na Bizeljskem. V krški občini je sedaj veterinarska postaja v Brestanici, vendar razmišljajo, da bi zanjo poiskali novo lokacijo, v Brestanici pa bi obdržali ambulanto.

Franc Colarič

Takšna razvejanja in prostorsko razpršena dejavnost seveda zahteva učinkovito medse-

bojno povezovanje. V nekaterih izpostavah že delajo z računalniki, katerih nakup so omogočile občine. Tako so računalniško opremljeni v Sevnici, Brežicah, Krškem in Trebnjem, pričakujejo pa, da jih bodo kmalu lahko povezali v sistem, ki ga bo moč nadzorovati iz novomeške uprave. Lani so imeli še več novih pridobitev. Tako so obnovili stavbo v Brežicah, kjer so postavili tudi rentgen in opremlili ambulantno milih živali. To je bila največja investicija lani, odvoritev pa naj bi bila prihodnji mesec. Druga taka pridobitev je ambulanta malih živali v Novem mestu, kjer naj bi deloval sčasoma tudi ultrazvok. Ambulanto za male živali je lani dobil tudi Črnomelj, veterinarska postaja v Trebnjem pa centralno ogrevanje.

Načrti za letos niso nič manjši. Postavili naj bi novo postajo v Krškem, najeli ali odkupili naj bi novo lokacijo za dokaj močno ambulanto v Metliki v bivši pošti, v Novem mestu naj bi adaptirali bivše hleve in jih preuredili v trgovino na debelo za veterinarske preparate in dodatke, zraven pa bi bila tudi lekarniška postaja. Prav tako naj bi se letos v sodelovanju z zavarovalnico odprli lekarniško postajo na novi avtobusni postaji, tako da bi omogočili kmetom čim lažji dostop do zdravil. Nekaj pa mislijo že letos ukreniti tudi glede lokacije postaje v Novem mestu, ki je s širitvijo tovarne zdravil Krka in novega mostu v Ločni postala zelo utesnjena in za takšno dejavnost neprimerna.

T. JAKŠE

Dolg ne bo moralno nikoli zastaral

Semiški lovci mi že 27 let dolgujejo srno

Leta 1964 sem z ekipo najetih tesarjev sklenil ustno pogodbo z lovsko družino »Smuk« iz Semiča, da postavim lovsko brunarico na Vimojlu, in sicer po projektu, ki ga je izdelal sedaj že pokojni inž. Vizjak, zaposlen pri novo-mestkem Pionirju. Dogovorjena cena za postavitev kočje je bila takratnih 300 din in srnjak ali srna.

Po tehničnem prevzemu mi je lovška družina takoj izplačala denar, kakor smo se dogovorili. Srno ali srnjaka, ki je prav tako del pogodbe, pa še po 27 letih nisem dobil. Čeprav starejši lovci, ki vedo za mojo pogodbo z lovsko družino, ne zanikajo dolga, ga še vedno niso poravnali. Najbrž se sklicujejo na pravilo, da vsak dolg po toliko letih sodno lo, da zastara, kar je res, toda res je tudi, da moralno ne zastara nikoli.

Mladi lovci iz »Smuka« si gotovo želijo, da bi bila njihova kočja po Nacetovi smrti bremen prosta. In ker staro trgovsko pravilo pravi, da je pogodba lahko še tako ciganska, račun pa mora biti pošten, najbrž vedo, kaj jim je storiti. Sicer pa želim semiškim lovcem iz lovske družine »Smuk« še veliko prijetnih uric v še vedno ne bremen prosti koči na Vimojlu.

JOŽE VIDMAR-NAČE
Semič

DRAGA VODA IZ CISTERN

TALČJI VRH — Večina vasi v krajevni skupnosti Talčji vrh je brez vodovoda. So demografsko ogroženi, in to predvsem zaradi slabe infrastrukture. Krajin predlagajo, naj bi izvršni svet za te ljudi našel rešitev in bi voda, ki jo pripravljajo s cisternami, veljala prav toliko, kot jo plačajo tisti, ki imajo vodovod. Če je namreč pri hiši več družinskih članov ali glav živine, porabijo na mesec samo za vodo več, kot je enomesečno plača. To pa je nevdržno. Poleg tega občina dobiva republiški denar za raziskavo vodnih virov Bele krajine. Zato krajin predlagajo, naj bi raziskali, če je morda voda tudi pod Mirno goro, ker bi bilo cenejše, če bi tam naredili črpalnice, kot če bi napeljali vodovod iz zajetja v Dobličah. Poleg tega so prepričani, da bo najbrž minilo vsaj 50 let, preden bi dobili vodovod iz Doblič.

Kaotična organizacija srečanja

Odziv na zapis

V ponedeljek so bili na obisku v Črnomlju član predsedstva SFRJ dr. Janez Drnovšek, član predsedstva Republike Slovenije dr. Dušan Pletner ter minister za vzgojo, izobraževanje in šport dr. Peter Vencelj. Tako se pričena članek na naslovi strani Dolenjskega lista z dne 24. januarja 1991 z naslovom »Kaotična organizacija srečanja. Občanom Črnomlja namreč ni vseeno, kako je organizirano srečanje z visokimi gosti, da ne rečem državniki. Predvsem pa dvomim, da so imeli ravno ti trije funkcionarji čas, da so prišli v Črnomelj gledat na uro. Gospoda dr. Drnovška res ne more kdove kako zanimati kvadratura naše občine in ostala nepotrebna navlačka. Gospod dr. Vencelj bi se moral vsled perečih problemov v šolstvu nujno srečati s kakšnim šolnikom, pa se ni.

Po pogovoru sta športno uredništvo TV Ljubljana in Klub prijateljev TV Slovenija iz Vinice pripravila prireditev z razglasitvijo športnikov leta in s kulturnim programom. Da je vsaj ne bi! Ob za Belo krajino visoki vstopnini smo bili obiskovalci razočarani. Na komaj uro trajajoči predstavi je »živogigral le en glasbenik, ostali pa so igrali in odpirali usta« v prazno, na kaseto. Tako ne bi smeli goljufati občinstva, saj si lahko ljudje doma vrtijo kasete. Športniki in športnice z Matejo Svet na čelu so sedeli na odru kot na razstavi. Pričakovali smo zanimive razgovore z njimi. Ni jih bilo. Komaj da smo zvedeli, da je Robi Englar, nogometaš Olimpije, Črnomaljec. Potem je sledila še »požrtija«, na kateri je organizator pripravil od vstopnine nabrani denar ljudi, ki so se dali nasankati znanemu viniškemu organizatorju.

Tako je zaradi organizacijske nesposobnosti in nepoznavanja protokola prireditev vredna čimprejše pozabe s priporočilom, naj se znani organizator iz Vinice vendar le že enkrat loti posla, za katerega je izučen. Ne namakaj nas več v »sveto olje«, gospod Jože Stegne! Živela zaplankanost!

JOŽE SKUBIC

Razmislek izvoženega Belokranjca

Četudi je odgovoril že izvršni svet, želim še sam povedati svoje mnenje k pismu

Pred leti sem v svojih člankih ob aferi Krupa kritiziral med ostalimi tudi črnomaljske oblasti. Takrat so se najodgovornejši v Črnomlju obnašali skrajno neodgovorno. Zaslužili so si neumnost in kritiko in tudi še kaj več. Tokrat pa moram reagirati na članek P. Butale iz Izole (DL 17. 1. 1991) z naslovom »Razmišljanje izvoženega Belokranjca«, ki kritizira črnomaljski izvršni svet, češ da ne stori ničesar za zaščito reke Kolpe. Priznati je treba, da v primeru Kolpe (vsaj v zadnjem času) zasluži IS pohvalo. Kot predstavniki Zelenih Slovenije sem 27. 9. lani v Črnomlju prisostvoval seji IS, kjer so bili sprejeti naslednji zaključki:

1. Čista Kolpa v celotnem porečju je osnova za bodoči razvoj.
2. Pri varovanju okolja je potrebno izhajati iz ohranitve življenja na območju ob Kolpi in zagotoviti ljudem boljše življenje z dodatnimi dejavnostmi.
3. Ne strinjamo se s projektom obkolpeške železnice, gradnjo velikih hidroelektrarn in velikih jezov za HE, kot je planirano v Republiki Hrvatski.

ŠE: ASFALT PREKO ROGA

KOČEVJE — Z Milovanom Dimitrićem ne nameravam polemizirati o »Delovnem asfaltiranju ceste preko Roga« in kaj je to cesta preko Roga. Na Kočevskem gotovo vsak ve, da izraz ceste preko Roga pomeni tisto cesto, ki vodi mimo najvišjega vrha Roga in torej še ni asfaltirana (ne pa ceste preko Starega Loga in Dvora ki je asfaltirana). Po cesti preko Roga ni bilo nikoli rednih avtobusnih zvez Kočevja z Novim mestom in jih verjetno tudi ne bo, ampak le preko Starega Loga in Dvora in še to le en avtobus na dan, ki celo ne vozi ob sobotah, nedeljah in praznikih. Preko Roga so vozili le izredni (izletniški) avtobusi včasih predvsem k Bazi 20, zdaj pa še do grobišča pod Krenom. V Delu tudi nisem pred letom dni potožil, da ni nobene avtobusne zveze Kočevja (preko Roga) z Novim mestom ob koncu tedna, ker vem, da preko Roga redni avtobusi ne vozijo in ker že mnogo let za Delo nisem napisal nobenega prispevka.

J. PRIMC

KOMU JE V NAPOTO JABOLKO?

Jabolko je znan lokal na novomeškem Bregu, svojo reputacijo pa je pridobil na »prav nič popularnih ukrepih«. Gre za solidno urejen lokal z vzorno postrežbo, ekspresno, in je zato vsekakor nad povprečjem novomeške enolične sive gostinske ponudbe. Zato pa je vse birokratske formalizme in omejevalne ukrepe moč razumeti kot kratenje pravic državljanov do svobode združevanja in komuniciranja.

BRANE KONCILJA

SODRAŠKA MREŽA

DELO IN NAČRTI — Edina večja investicija v Sodražici je prenova osnovne šole, ki poteka predvsem z uporabo krajevnega samoprispevka. Od razpoložljivega denarja pa bo odvisno, kaj iz srednjoročnega plana KS bodo še izpolnili. V načrtu so med drugim ceste v Podklancu in Betonovem pa še avtobusna postajališča, vodni zbiralnik in kanalizacija.

PLETENINA ZASEBNA? — Obrat Pletenina je nekaj uspešno posloval. Zdjaj pa je v težavah, kot vsa tekstilnoprredelovalna industrija. Slišati je, da bo sodraška Pletenina prešla v zasebne roke.

MANJ CVENKA — V Sodražici je pet gostišč. Vsi gostilničarji se prizadevajo, da bi pritegnili čimveč gostov, gostov pa je vse manj in manj, ker pač standard pada in je denarja vedno manj. Tudi novosti, kot dobra hrana in druge posebnosti, nimajo več pravega učinka.

M. G.-C

PREDLOG

Predlagam, da napišete na prvo stran Dolenjskega lista z zelenimi črkami sledeče: Kadar Dolenjski list ste brali, kot da bi pri dogodku stali.

STANE ŽELJKO
Suhor

Z ZMAJEM Z GOSPODIČNE — Čeprav so Gorjanci za spuščanje z zmajev nadvse primerni, so zmajarji bolj poredki gosti na njihovih pobočjih. Zato toliko več pozornosti vzbujajo, ko se pojavijo. Zadnje mrzlo, a lepo in sončno nedeljsko popoldne sta dva mlada zmajarja iz Cerovega loga vriskajoč poletela v dolino s košenice blizu Gospodične. Takih naravnih vzletišč za zmaje je na obeh straneh Gorjancev še veliko. (Foto: A. B.)

4. Dati prednost varovanju reke Kolpe s pritoki in njihovih brežin.

5. Reko Kolpo je treba zaščititi takoj in varovati, da ne pride do onesaženja.

6. Sanacija jezov je nujna, zato je treba pospešiti aktivnosti na teh delih.

7. Opredeliti prednostne in omejitvene faktorje glede razglasitve krajinskega in regijskega parka v smeri nadaljnjega razvoja.

8. V okviru občinskih planskih služb uskladiti planske akte v prizadetih občinah ob Kolpi in krajinski park opredeliti v planskih aktih.

9. Pospešiti strokovno delo na pripravi sklepov za razglasitev krajinskega parka. Zadeve se rešujejo fazno in sicer: — k nalogi se pristopi selektivno po lokaciji in objektih;

— opredeliti namen rabe prostora in objektov;

— večjih časovnih zakasnitev pri pripravi ne sme biti;

10. Ustrezni občinski organi skupno z Zavodom za varstvo naravne in kulturne dediščine pripravijo gradivo, ki bi prikazalo nujnost varovanja Kolpe z vsemi prednostmi in omejitvami, ki jih krajinski park prinaša, in z njimi seznaniti občinsko skupščino in krajane ob Kolpi.

11. Za izvajanje aktivnosti vsaka prizadeta občina in Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine imenujejo člana medobčinske komisije za zaščito reke Kolpe, obvestilo o tem pošljejo na IS SO Črnomelj, ki skliče razgovor te komisije. Nanj se povabijo predstavniki

ZAHVALA ILUZIONISTOMA — V DSO Črnomelj sta 26. 12. 1990 nastopila iluzionista Karlo in Ksenija Sajovic. S svojim vrhunskim programom čarovnij sta navdušila oskrbovance in delavce doma. Umetnika sta Črnomalca, vendar živita v Avstriji. Kljub temu, da sta bila ob novem letu polno zasedena, sta našla čas in za novoletno darilo poklonila domu nepozabno nastop. Za izkazano pozornost in humano dejanje se jima v imenu oskrbovancev in delavcev DSO Črnomelj iskreno zahvaljujem. Direktor DSO Črnomelj: Milan Krajnc, dipl. psih.

hrvaških občin in se seznanijo s sprejeto zaključki.

Iz zaključkov je razvidno, da se P. Butala tudi v svojih trditvah (obširneje mu je odgovoril tudi IS v DL 24. 1. letos). Razvidno je pa tudi to, da je IS sprejel pobudo Zelenih Bele krajine, da se območje Kolpe razglasi za krajinski park.

Zato naj ob tej priliki zapišem, da je na podlagi izjave Predsedstva Zelenih Slovenije (DL, 4. 12. lani) 18. 1. letos zeleni poslanec Branko Novak v imenu Kluba zelenih poslancev v republiški skupščini podal zahtevo, da se na nivoju republik uskladijo interesi na mejni reki Kolpi. V zahtevi je izredno poudarjeno, da se pri tem morajo upoštevati interesi obkolpskih občin (zahteve za krajinski park, splošni dogovor, podpisan v Čabru 17. 11. lani, itd.). Vladi obbeh republik sta tudi pozvani, naj tvorimo pospešita aktivnosti, ki bodo demografsko ogroženemu področju Kolpe omogočile hitrejši razvoj.

Premikati se je začelo tudi na Hrvaškem, kajti enako pobudo je 27. 1. letos podala tudi Zelena akcija iz Zagreba. Naslovili so jo med drugim tudi na odbor za zaščito človekovega okolja v Saboru republike Hrvaške. Inicijativno so podprle skupščine občin Čabar, Delnice, Vrbovsko in Karlovac. Konec januarja letos pa so v Urbanističnem inštitutu republike Slovenije pripravili delovno gradivo raziskovalne naloge SLOVENSKO TURISTIČNO OBMOČJE OB KOLPI, ki se nanaša na možnosti turistične ponudbe ob reki Kolpi. Gradivo predstavlja podlago za razpravo v občinah Črnomelj in Metlika, ki sta sofinancirali navedeno nalogo. Končni elaborat bodo izdelali po zaključeni obravnavi. Menim, da bi bilo dobro, če bi se s svojimi pobudami in mnenji v razpravo vključila čim širša javnost.

BOŽO FLAJSŠMAN
Zeleni Slovenije

ŠE: »RAZMIŠLJANJE IZVOŽENEGA BELOKRANJCA«

Kar presenečen in hkrati zadovoljen sem bil z odgovorom IS Črnomelj na moj članek v Dolenjcu. Z navedbami v članku nisem imel zlega namena kogarkoli žaliti, čeprav je bil napisan v pikrem tonu. Veseli me, da tudi v Črnomlju niso spali, pozabili pa so svoj trud obelodaniti. Če bi uredništvo Dolenjca moj članek priobčilo v novembur lani, ko sem ga poslal in ko je bilo največ burje okrog načrtov Hrvaške o Kolpi, bi ta dosegel drugačno reagiranje. Tudi Črnomelj bi se vključil v časopisno bitko.

Hvala IS Črnomelj za odgovor in brez zamere!

P. BUTALA
Izola

Bo Dolenjce minila radodarnost?

Slovenija skorajda ne ve, da smo za poplavljenca zbrali nad 2 milijona din

NOVO MESTO — Akcija solidarnosti za pomoč ob poplavlch v novembru 1990 je v novomeški občini dobro uspela, če se smemo nekoliko pohvaliti, (po statistiki Rdečega križa Slovenije) najbolje od vseh slovenskih občin. V akciji darovanja prek regionalne radijske postaje Studio D, ki so jo pripravili skupaj z Dolenjskim listom in OO RK Novo mesto, je bilo zbranih 1.044.679 din. (Na računu občinskega odbora Rdečega križa je bilo do konca leta zbrano 971.377 din. Za pomoč poplavljenjem je bilo takoj nakazano: 570.000 din občini Sevnica, 200.000 din občini Krško in 200.000 din občini Brežice. Akcija je vzporedno tekla tudi prek aktivistov po krajevnih skupnostih. Ti so po gospodinjstvih nabrali kar 835.939 din. Ljudje so pri blagajni OO RK plačali še 23.761 din, učenci treh osnovnih šol pa so zbrali 12.378 din. Ta denar je bil nakazan na račun solidarnosti pri RS RKS. To pa še ni vse. Dolenjci iz novomeške občine so prispevali še 32 jogijev, garderobno omaro, dva divana, zakonsko posteljo, dve vzmetnici, šest posteljnih vložkov, dve nočni omarici, štedilnik, pralni stroj in zmrzalno skrinjo.

Pa tudi to še ni vse. Dolenjci so naj-

več zbrali za občino Laško, na Dolenjskem zbiramo za drage instrumente, kupili smo mamograf, trio Novina zbira na svojih dobrodelnih akcijah za otroke, obolele za rakom. Zbiramo za tako in drugače prizadete. Doklej bo dolenjski človek tako radodaren? Če na koncu zapišemo, da so ti prispevki predvsem iz hiš kmekčega in delavskega prebivalstva, potem je vse povedano.

Tega ne pišemo zato, da bi se hvalili, saj gre za solidarnost in Dolenjci dajejo iz srca. Pa vendar je prav, da se ve,

Poziv levice

Za mir, demokracijo in demilitarizacijo

Za spopad in človeške žrtve v državljanski vojni, ki preti Jugoslaviji, ne bodo odgovorni samo tisti, ki jo sprožajo, ampak tudi tisti, ki se ji ne upirajo.

Onemogočimo vse, ki želijo spopad in nas vse skupaj vodijo v katastrofalno državljansko vojno z neslutnimi posledicami tudi za bodoče generacije.

Ustavimo tiste sile, ki žele jugoslovansko državno krizo reševati s spopadi, silo in orožjem.

Pozivamo vse demokratične sile v Jugoslaviji v vseh republikah in pokrajinah, vse ljudi dobre volje, da si v tem težkem trenutku podamo roke prijateljstva in miru.

Pozivamo skupščine vseh republik in pokrajin ter Skupščino SFRJ, da takoj začnejo razpravo o dosledni depolitizaciji JLA in demilitarizaciji jugoslovanske družbe, za razorožitev vseh, istočasno.

SDP SLOVENIJE:
CIRIL RIBIČIČ
SDP HRVAŠKE:
IVICA RAKAN
SK-BH-SDP BOSNE
IN HERCEGOVINE:
NIJAZ DURAKOVIČ
SKM-PDP MAKEDONIJE:
PETAR GOŠEV

Terjamo odstop ministra za pravosodje

Oškodovanci iz Šentjerneja smo dne 25. 1. 1991 preanalizirali interno delovno besedilo osnutka zakona o denacionalizaciji z datumom 21. 1. 1991, ki obsega 77. členov.

Zalostno smo ugotovili, da zakon ni primeren v nikakršni obliki, saj štiti vse tiste, uživajo sedaj ukradeno lastnino. Imamo celo občutke, da so ta zakon pripravljali prav tisti ljudje, ki so bili neposredno udeleženi pri zaplembah, agrarni reformi, arondaciji, oziroma so te še danes legalne zakone takrat izvajali v naravi in sedaj hočejo to našo lastnino nekako pravno končati na škodo vseh oškodovancev.

Odlučno zahtevamo odstop ministra za pravosodje, kakor tudi vseh ljudi, ki so kakorkoli sodelovali pri nastanku osnutka zakona o denacionalizaciji, in sicer v primeru, da se tak zakon, kot je podan, sprejme v skupščini R Slovenije. Menimo, da mora vsak zakon, pa naj bo še tako nujen, naprej v javno razpravo in ne po hitrem postopku pred delegate v skupščino. Zakon mora biti jasek, kratak, brez vseh ideološko naravnanih čevjev ali podobnih določil oz. dopolnil, veljati mora za vse oškodovance pod enakimi pogoji, brez vsakih privilegijev, pa naj bo to kmet, delavec, podjetnik ali cerkev. Zajemati mora vse nepravilne oz. prisilne odvzeme od leta 1945 do danes. Vračanje se mora izvršiti v naravi povsod tam, kjer je možno, v enaki vrednosti, kot je bilo odvzeto. V primeru, da lastnik zahteva plačilo, se mu ugodi, vendar v denarju in ne v vrednostnih papirjih. Plačnik mora biti predhodno znan, vendar pa v nobenem primeru ne R Slovenija.

V pripravi zakona želimo sodelovati tudi mi oškodovanci, zato pričakujemo odgovor v 15 dneh. V kolikor nam v omenjenem roku ne odgovorite pozitivno, bomo stvari vzeli v svoje roke, denacionalizacijo pa izvršili tako, kot je to storila takratna občinska oblast ob podpori republiškega aparata, ki je bil takrat na oblasti. Od vseh poslancev v občinskih in republiški skupščini in od poslancev Demosa pa zahtevamo, da zakon energično zavrnejo oz. da glasujejo proti sprejetju omenjenega (z 21. 1. 91) osnutka zakona o denacionalizaciji.

SKZ-LS
Šentjernej
za predsednik
JOŽE RANGUS

pisma in odmevi

Še enkrat Med Loko in Portovaldom

Protest učiteljev športne vzgoje proti gradnji velodroma na Loki

NOVO MESTO — Učitelji športne vzgoje v novomeški občini smo ogorčeni nad člankom Med Loko in Portovaldom, ker nemimo, da je pisec v njem onostransko evrednotil pomen Loke za športno življenje Novomeščanov, predvsem pa učencev vseh bližnjih srednjih šol in OŠ Katja Rupena.

V Novem mestu se šola okoli 4000 srednješolcev, ki imajo pouk telovadbe v katastrofalnih razmerah. Omogočili smo jim vadbo na 6 odst. republiškega normativa za zaprte prostore in na 30 odst. republiškega normativa za odprte površine. Od po republiških normativih je tako majhne površine uporabnih odprtih površin odpade na Loko kar polovica ali drugače povedano, na Loko redno telovadi kar 2200 srednješolcev in 600 osnovnošolcev.

Torej je Loka življenjskega pomena za športni utrip več kot polovice vseh novomeških srednješolcev in učencev OŠ Katja Rupena, kajti brez igrišč za košarko, odbojko in roketni in mogoče izvajati pouka športne vzgoje. Ko govorimo o športni vzgoji, ne mislimo samo na pridobivanje znanja iz atletike, ampak moramo učenje seznaniti tudi z znanji iz drugih športnih panog, za kar pa športni park Portovald sploh ni primeren in ustrezen.

Menimo, da ni več mogoče krčiti športnih in ostalih površin, ki so namenjene izvenšolski dejavnosti učencev, ker smo jih v preteklosti že preveč izgubili zaradi gradnje Doma JLA in zavornalnice. S to problematiko smo že prej seznanili občinsko skupščino, Zelene Novega mesta, avtorja članka Med Loko in Portovaldom ter dobili podporo aktivna ravnateljev novomeških srednjih šol. Aktiv učiteljev športne vzgoje v Novem mestu ne nasprotuje gradnji velodroma, vendar naj ta nikakor ne bo na Loki. Menimo pa, da je treba pred gradnjo velodroma v Novem mestu zgraditi še eno športno dvorano za potrebe pouka športne vzgoje v srednjih šolah. To dvorano bi lahko v popoldanskem času izkoristili za treninge in dejavnosti športnih klubov.

Prepričani smo, da so naši podatki strokovno utemeljeni, zato pričakujemo, da bodo ustrezne občinske strukture in širša družbena skupnost podprle naša prizadevanja za ohranitev sedanjih in gradnjo novih športnih površin oziroma objektov v Novem mestu, kar je temeljni pogoj za ustrezno in uspešno športno vzgojo na novomeških srednjih in osnovnih šolah.

STARŠI!

Vzgojiteljice novomeških vrtcev in prostovoljke Centra za socialno delo Novo mesto vsak petek med 17. in 19. uro pomagajo otrokom, starim od 5 do 10 let, pri udeleževanju v igralski, likovni in plesni dejavnosti. Delo poteka v kletni sejni sobi občinskega sveta ZSSS v Novem mestu, Društveni trg 2, stranski vhod. Veseli bomo, če bo prišel tudi vaš otrok.

Na svidenje!
Center za socialno delo in
Vzgojno varstveno
organizacija Novo mesto

Še: Obhajilo — da ali ne

Pojasnilo in opravičilo Antonu Planincu

Gospod Planinc, če bolj pogosto prebirate Dolenjski list, ste lahko že sami ugotovili, da tako imenovane komunske kronike, tako tudi Črnomaljski drobir, niso podpisane. Pa ne zato, ker se pisci ne bi imeli poguma podpisati, ali ne bi nosili odgovornosti za napisano. Sicer pa moram v prid Črnomaljskemu drobirju nasloph najprej povedati, da je to rubrika, vsaj kar se tiče črnomaljske občine, ki je najbolj kontaktna. Morda prav zato, ker je očitno precej brana. Mnogi ljudje, ki jih kaj žuli, se potožijo in želijo, da bi bilo zapisano v Drobirju. To so predvsem ljudje, katerih glas se drugače le redkokdaj sliši in upošteva, pa želijo vsaj na ta način priti do besede.

Tudi v primeru bodice »Obhajilo — da ali ne« je bilo tako. Ne gre za moje osebno mnenje, zato vam žal tudi ne morem odgovoriti na vprašanje, kaj je

bilo na koncertu v nasprotju z mojo vestjo. Kot je že iz Drobirja razvidno, gre za nekatere od obiskovalcev, ki so bili s kakovostjo sporeda zelo zadovoljni, vendar pa jih je očitno zmotilo, da je bilo v vsebini preveč verskega. Ali pa so bili nad tem presenečeni, ker doslej tega niso bili navajeni. Nikakor pa ni bil ne njihov, še manj pa moj, namen kogar koli žaliti, najmanj pa verne ljudi. Če ste bodico razumeli na ta način, potem verjamem, da je bila drugače razumljena, kot je bila mišljena. Sicer pa ima najbrž v času sprave in renovne, na katero se sklicujete, vsak pravico do svojega mišljenja. Če ste bili že vi toliko let žrtev enoumja, kot sami pravite, ne dopustite, da bodo morali biti sedaj drugi. V tem je najbrž tudi pravi smisel sprave.

Če sem kljub vsemu kogar koli prizadela, čeprav le posredno in v imenu nekaterih obiskovalcev, se opravičujem. MIRJAM BEŽEK-JAKŠE

Ne podpiramo politike izvršnega sveta

O delu SKZ-LS Metlika

Upravni odbor Slovenske kmetke zveze — ljudske stranke je na seji 28. januarja ugotovil, da je javnost premalo seznanjena z aktivnostjo odborov SKZ-LS na skupščinah v Metliki. Ocenjuje, da področni novinar Dolenjskega lista sploh ne omenja nasprotovanj odborov kmetke zveze izvajanju politike izvršnega sveta. Da ne bi bila javnost prikrajšana za informacije, bo v bodoče poskrbel za obveščanje prek Dolenjskega lista Klub odborov kmetke in krščansko demokratske stranke. Svojim volilcem hočemo povedati, da ne podpiramo politike izvršnega sveta in samovoljne predsednika skupščine, ki ne informira skupščine o razlogih za nespametne in nerazumljive odločitve izvršnega sveta.

Obžalujemo, ker smo pozabili povabiti novinarja na javno tribuno o novem zakonu o zadrugah, ki ga je tolmach prof. Franc Zagoren 7. januarja v Metliki. Potrebno je, da čimveč ljudi, posebno pa vsi kmetovalci sledijo novi kmetijski zakonodaji. Na občnem zboru SKZ-LS podružnice Metlika, ki bo v nedeljo, 3. marca, v kulturnem domu, bo priložnost za javnost, da se seznanijo z novostmi. Na občnem zboru so dobrodošli vsi kmetje in družinski člani.

Novi zakon o zadrugah prinaša revolucionarne spremembe v kmetijstvu. Te bodo kmetom nudile boljše ekonomske pogoje, ki jim bodo zadrugo naredile zopet zanimivo za sodelovanje. Delavcem zadruga se tudi obetajo boljši časi in je škoda, da nasedajo protipropagandi, češ da jim hoče kmetka zveza zadrugo vzeti. Novi zakon o zadrugah bo zaščitil zadruga pred monopoli, ki sedaj pobirajo smetano na račun kmetovega dohodka in osebnega dohodka delavcev zadruga. Novi zakon o zadrugah bo slovenski zakon, ki ga bo izglasovala republiška skupščina, da bi zagotovila boljše pogoje za kmetovanje. Zakaj bi se ga v Metliki bali, saj ni potrebno, da smo v Metliki na repu razvoja. Zbuditi se moramo!

Po Sloveniji že pripravljajo novo organiziranost zadrug v smislu zakona, ta je že v osnutku, da ne bi zamudili boljše možnosti. Ko bo zakon sprejet, bodo novo zadruga samo legalizirali zakaj bi v Metliki izgubljali čas. Potrebno je samo, da pride do pogovora med vodstvom zadruga in predstavniki kmetov. SKZ-LS podružnica Metlika je pripravljena po svojih močeh pomagati, da bi bila rešitev čim bolj sprejemljiva za kmete in delavce zadruga.

Upravni odbor SKZ-LS podružnica Metlika

Še: Novoletne žarnice niso krive

Nekaj pojasnil k pisanju Janeza Pavlina in Elektra (DL, 31. januarja)

Ali Janez Pavlin želi brati moj odgovor ali ne, je seveda povsem njegova zasebna stvar in pravica, razen, če ta njegova želja pomeni, da mu ne smem odgovoriti. Njegov sklep, da ne bo polemiziral z menoj, povsem razumem, saj mora imeti polemik argumente, ki jih tokrat spet nima. Ne vem, ali upa z zahtevo po javnem odgovoru občine, da naj bi mi pač ta »zaprla usta«? Mislim, da so ti časi v novomeški občini mimo.

Ne vem, kakšnih 15 let nagrajanja in klofut mi pripisuje, saj sem letos — kolikor se spominjam — prvič opozoril na nekatere pomanjkljivosti pri organizaciji novoletnih prireditev. Seveda pa tako izmišljena trditve pride prav kot očitek.

Janez Pavlin očitno postavlja novo-mesko občino pred izbiro: ali prireditev na način, kot želi on, ali pa nič. Seveda ga nihče ne more prisiliti v to, da pripravlja prireditev, ker se za to delo prostovoljno in sam odloči. Verjetno je to delo zahtevnejše, da je zaradi njegovega sodelovanja dovoljeno videti le lepe strani prireditev. Verjamem, da je marsikaj postoril pri organizaciji, mislim pa si tudi, da večji del le ni odvisen samo od njega. Novoletne prireditve so bile v novomeški občini tudi takrat, ko sva bila oba z Janezom Pavlinom še otroka. Zanj je očitno vsako opozorilo na napake razdiralno. Mar je res vse, kar počne on, nedotakljivo? Zbiranje pri-spevkov na neobičajen način (groznoje), ki ga priznava in obeta tudi v prihodnje, je dokaj čuden, čeprav gre za dobrodelno dejavnost. Mislim, da dober cilj še vedno ne opravičuje takšnih metod (in da so tudi nepotrebne), saj imamo že preveč izkuš-šenj, da je bila pot v peklu tlakovana z dobrimi nameni.

Janez Pavlin je, da bi dobil argumente za polemiko, polemiziral s stvarmi, ki jih sploh nisem zapisal, temveč jih je obrnil po svoje, ali si jih izmisli, da so mu pač ustrezale. Ne vem, ali je sploh natančno

ORGANIZIRANO VRTIČKARSTVO

KOČEVJE — V Kočevju in okolici je nekaj časa stara pobuda, da bi načrtno spodbudili vrtičkarstvo. Številni posamezniki, ki so zainteresirani za pridobitev manjših obdelovalnih površin, se zavzemajo, da bi ustanovili društvo vrtičkarjev. Vse dosedanje delo, ki so ga na tem področju opravljale nekatere krajevne skupnosti in državno kmetijsko posestvo, ni prineslo zaželenega uspeha. Mnogokrat je bilo na račun enoletnega oddajanja obdelovalnih zemljišč — vrtičkov v najem več manjših sporov in očitkov. Vsi tisti, ki že sedaj obdelujejo posamezne površine kot vrtičke, zatrjujejo, da bi se to lahko mnogo bolj razmahnilo in da bi lahko prinašalo več koristi posameznikom.

V. D.

prebral moj tekst o težavah z elektriko, saj govori o 23 vrsticah, teksta pa je bilo 25 vrst brez naslova. Da zna šteti, verjamem. Zanj je v tekstu spornih nekaj vrstic, vse pa označi za neresnico. Zakaj, ve on!

Jaz nisem zapisal absolutne trditve, da je bila svetlobna okrasitev v zvezi s težavami z elektriko, temveč sem zapisal: »kot kaže«. To pa je le domneva, verjetnost. Zakaj naj bi vedela o izginotju luči na Glavnem trgu večina stanovalcev, saj sem jaz zapisal, da je izginila samo ena od luči? Res pa sem se pri tem zmotil, saj je bil brez elektrike tudi del trgovine Mladinske knjige. Argument, da težav niso imeli pri LB in ne vem kje še, je tak, da bi lahko Janez Pavlin zapisal, kako težav niso imeli niti v Smihelu, ali kjerkoli že. Jaz sem napisal ena luč in to vsaj za eno nespodobno držo — to je prisiljen priznati celo on sam.

Zanimiva je njegova ugotovitev, da so priključili žarnice v začetku decembra in da se do 30. decembra niso dotikali napeljavne okrasitve. Še bolj zanimivo pa je, da so se težave v Dolenjskem listu pojavile po prvi priključitvi in na Glavnem trgu 9 po drugi priključitvi. Obakrat slučajno ravno po tem?

Nenavadno je, da so podobno informacijo kot jaz dobili od poštarjev tudi v Dolenjskem listu (o motnjah pri njih) in so jo tudi zapisali. Na to ugotovitev svojih sodelavcev J. Pavlin ni niti rhnil. Očitno sem pri njem posebej privilegiran, da je sporno le tisto, kar zapisem jaz.

Nikjer nisem zapisal, da bi po »doma-če« priključevali luči delavci Elektra, temveč organizatorji. So bili to delavci Elektra? Nikjer nisem zapisal, da je okrasitev migetala, kot mi pripisuje. Napisal sem, da je elektrika migetala pri nekaterih porabnikih, po posegih oz. dveh namestitvah okrasitve. To pa drži. Slučajno?

Elektru je verjetno bila okrasitev dobrodošla, saj so v začetku nekaj večerov izključili mestno razsvetljavo in je bil zato del Ceste komandanta Staneta v temi. Prihranek, ki je tudi dobrodošel.

Pa še o zamenjavi glavne varovalke. Glavne varovalke v hiši na Glavnem trgu 9 ni nihče menjal. Ta je bila brezhibna. Jaz sem napisal, da je pregorela varovalka na dovodni napeljavi, to pa je izven hiše in torej nanjo niso odločno vplivali porabniki v hiši Glavni trg 9, saj bi v tem primeru pregorela glavna hišna varovalka. Nedotaknjena je ostala tudi glavna varovalka Mladinske knjige, katera ima poseben dovod in posebno glavno varovalko. Vpliv na pregorete je moral biti torej neke druge, pri nekem porabniku izven teh dveh, saj bi sicer pregoreli ti varovalki, ali ena od njiju, čeprav Janez Pavlin insinuiru s trditvijo o glavni varovalki, da naj bi bilo v hiši na Glavnem trgu nekaj narobe. Če bi bilo to res, bi električarji zračunali menjavo varovalke, če bi slo za glavno hišno varovalko, pa tega niso, ker je bila napaka izven hiše. Kaj je bilo torej še vezano na to dovodno napeljavo in je vplivalo na pregorete?

Vprašanje je tudi, zakaj ima Elektro Novo mesto sploh dežurno službo, če zvečer niso bili pripravljeni popraviti oz. zamenjati varovalke na dovodni napeljavi. Prijave so se odkrivali, trdeč, da je zanesljivo nekaj narobe v hišni napeljavi. To seveda sploh ni bilo res. Je dežurnstvo to redno zate, ker pač mora biti, ali da odpravljajo napake? Tudi če bi pregorela glavna hišna varovalka, so jo pri Elektru dolžni zamenjati, saj so za to pooblašteni le oni.

Električar Elektra Novo mesto ni menjal nobene varovalke v hiši na Glavnem trgu 9, temveč na dovodni napeljavi v glasbeni šoli v Jenkovi ulici. In potem so spet zagorele luči tudi na Glavnem trgu 9. Ker varovalka zanesljivo ni le za hišo Glavni trg 9 in Mladinsko knjigo, saj bi bile te sicer v hiši, je verjetno bil brez toka še kdo, kajne? Pa tudi to dvojje je dovolj.

Dežurni električar, ki je s posebnimi kleščami zamenjal velikansko varovalko na dovodni napeljavi, je rekel, da je pač pregorela, da pa jo je nadomestil z močnejšo in da bo poslej vse v redu kljub novoletni razsvetljavi. Zakaj je bila potrebna močnejša varovalka, če je vse v redu? Zakaj je zadoščala več let varovalka prvotne moči, torej šibkejša? Ali je dalo Elektro ob prvotnem napeljevanju prešibko, torej napačno, varovalko ali pa je bila potrebna močnejša zaradi nekih novih okoliščin? V prvem primeru je Elektro ravno napak, v drugem primeru pa so bile očitno neke nove obremenitve in je bila zato potrebna močnejša varovalka. Katere? Znanec električar mi je dejal, zakaj nisem vprašal električarja Elektra, zakaj so dali močnejšo varovalko, če je bilo doslej vse v redu in prav.

Janez Pavlin se bo pač moral sprijazniti s tem, da je vse, kar sem zapisal, res, prav tako pa tudi novomeški Elektro, pa če jim je to všeč ali pa ne.

MILOVAN DIMITRIČ

Črne luknje v energetiki

Televizijski oddaji o varstvu okolja na rob

V zelo gledanem terminu nam je v nedeljo Televizija Slovenija postregla z zanimivo oddajo o varstvu okolja. Razumljivo, da so bili na »prepihu« veliki predvsem energetski osnesnaževalci. V tej oddaji so bile nekatere stvari podane tako tendenciozno, da zaslužijo vsaj alternativni pogled. V oči je padel izraz dr. Petra Novaka glede nesrečnih zasavskih revirjev. Dr. Peter Novak se je odločno zavzel za gradnjo naprav za ogrevanje na plin. Hvalvredno početje, bo dejal marsikdo, vendar: zakaj televizija ni pritegnila še koga, ki zagovarja alternativne vire. Tu seveda ne mislimo na napor okrog gradnje malih hidroelektrarn, vetrnic ipd., ki se mu marsikdaj po krivici smejejo. V mislih imamo predvsem sistem daljinskega ogrevanja

na obnovljivo biomaso, dokaj široko razvit na avstrijskem Štajerskem.

Minuli petek so v Gradcu povabili na posvet svojih 543 županov, predvsem pa tiste, ki upravljajo že s 43 takimi sistemi ogrevanja. Uvodoma so se lotili pred leti v tamkajšnjih zelenih logih zelo razprite medijske kampanje, češ da bodo prav dimniki teh centralnih naprav z dioksinom in podobnimi strupi iztrebili pomnoške Stajerce. Univ. prof. dr. Friedrich Wurst iz razvojne družbe za tehnično varstvo okolja z Dunaja je na posvetu izčrpano predstavil ugotovitve posebne študije, ali je dioksin sploh še tema ob zgorjevanju biomase. Da mi ne bi kdo prisilil prehitrega vmenjanja za tuje vzore že kar po enem predavanju, sem zvečer prelistal nekaj graškega tiska iz tega popoldneva, ki je svoje čase razvil »dioksinfrage«. Isti kronist je priznal, da to res ni več tema, zakaj profesor je pred zbranim avditorijem, ne vem katerikoli že, »ponovil« svoj doktorat. Profesor je dokazoval, da so velike kotlovnice na biomaso glede emisij ekološko popolnoma varne, če se z njih strokovno dela. Sporna pa naj bi bila še nadalje mala kurišča po gospodinjstvih.

Heinz Kopetz, drug doktor, in še eden sta multimedično prikazala ogrevanje z biomaso. Dr. Kopetz tudi trdi, da Avstrijci z zbiranjem biomase, ali po kmetičko drvi, in to do zadnje večje in iveri, tudi zaposlujejo nemalo delovne sile.

Zakaj sta gospoda tako proti plinu, ki ga nekateri trenutno želijo na veliko razpeljati po Sevnici in Boštjanju? Avstrijci očitno nočejo tvegati hladnih stanovanj in zato ne zaupajo raznim »bratom«, ki lahko pripro pipice z gorivi. Štajerci pa zaupajo Soncu, ki baje pošlje proti Zemlji letno povprečno desetstokrat več energije, kot smo je nespametni Zemljani zmorni, po sedanjih merilih, potratiti na leto.

Če ob vsem tem vprašate mene, hudo dvomim o atomskih načrtih nasploh, pa tudi o sevnških plinskih sanjah, sploh pa, ker se je tam okrog nabralo vse preveč takih, ki so sevnško gospodarstvo stali že preveč zavoženih projektov. Srčno rad bi videl, da nas vse prepričajo o nasprotnem, zakaj lepo je imeti vsaj drugo priložnost.

ALFRED ŽELEZNIK Boštanj 56

Pred pol stoletjem se je začelo

ObS Novo mesto imenovala odbor za počastitev 50-letnice ustanovitve OF

Na pobudo Občinskega odbora ZZZB NOV je občinska skupščina Novo mesto prejšnji teden imenovala pripravljalni odbor, ki bo skrbel za vsebino in spored slovesne počastitve 50-letnice ustanovitve OF slovenskega naroda in začetka vstaje proti okupatorjem.

Za nami je pol stoletja ustvarjanja slovenske državnosti. Na tej poti je naš narod doživel mnogo svetlih, pa tudi tragičnih dogodkov. Združitev vseh

Slovencev v enotno fronto za boj in obstanek našega naroda, ki jo izpričuje 27. aprila 1941 v Ljubljani ustanovljena OF slovenskega naroda, je pomenila predvsem neomajen sklep, da se tragedija na smrt obsojene Slovenije ne sme uresničiti. Ne smemo pozabiti, da je bila Slovenija po aprilu 1941 eno izmed najbolj razudenih evropskih ozemelj med drugo svetovno vojno! Slovenci smo bili kar v treh tujih državah razbiti na 11 upravnih enot: na tri pod nemškimi, na šest pod italijanskimi in na dve pod madžarskimi okupatorji. Slovenski narod so hoteli fašisti uničiti kot etnično enoto: hoteli so nas raznaroditi, to je germanizirati, italijanizirati in pomadžariti. Po njihovem naj bi Slovenci čimprej izginili s sveta.

Ustanovitev OF je ta mednarodni zločin fašizma preprečila. Zgodovinska zasluga za to gre njenim ustanovnim skupinam: komunistom, ki so zanj tu dali pobudo, naprednim kulturnim delavcem, krščanskim socialistom in demokratičnim Sokolom. Program OF, zajet v devetih temeljnih točkah in sprejet v izvršnem odboru OF v novembru in decembru 1941, je izrazil najnaprednejše težnje našega naroda.

Letošnji obletnici ustanovitve OF in začetka vstaje slovenskega naroda bosta tudi priložnost, da bomo iz preteklega pol stoletja časovne odmaknenosti ponovno ocenili usodna dogajanja v prelomnem letu 1941, še posebej pa razmere, v katerih se je znašel slovenski narod po napadu fašističnih sil na Jugoslavijo. Naša odločitev je bila pogumno dejanje splošnega odpora proti fašizmu, združena z neomajno odločitvijo za svobodo in samoodločbo. Boj proti fašizmu je hkrati pomenil enkratno dejanje za svet, zlasti še za evropske narode in države. Slovenci smo s sodelovanjem na strani protifašističnih sil in za ceno najdragocenejših žrtev dokazali svojo samobitnost.

Leta 1943 smo na Kočevskem zboru odposlancev slovenskega naroda razglasili svojo državnost. Z bojem za svobodo smo uveljavili naše pravice do samoodločbe, na katere se naš narod zdaj znova opira. Spet smo jih potrdili tudi na lanskem plebiscitu, ki pomeni izhodišče za nadaljnje pogovore o prihodnosti slovenskega naroda kot o možnostih in oblikah njegovih povezav z drugimi narodi Jugoslavije.

Počastitve 50-letnice ustanovitve OF in začetka vstaje v letu 1941 bodo hkrati tudi nova priložnost, da spet potrdimo zdaj že znano in priznano zgodovinsko dejstvo, da hočemo biti Slovenci neodvisen in suveren narod. To bomo potrdili z različnimi dejavnostmi v vseh okoljih: v ustanovah, krajevnih skupnostih, šolah in internatih, v številnih društvih in zlasti še v političnih strankah, ki bodo počastile zgodovinski pomen polstoletnega jubileja ustanovitve OF.

IVAN SOMRAK predsednik Občinskega odbora ZZZB NOV Novo mesto

Poka, zlata pa ni na dan

Trebanjski grad po stoletjih — Kupec in mejniki

TREBNJE — Trebanjski grad je skoraj tisoč let po tistem, ko so ga sezidali, še naseljen in ena od družin, ki živijo v gradu, je Pernekova. Živi običajno življenje in Martin Pernek še do danes ni našel tistega zaklada. Martin pravi, da je pred leti pisalo v Dolenjskem listu, kako je čez noč obogatel. Kot je bilo rečeno v tisti prvoaprilski šal, naj bi se mu iz stropa zrušila tako rekoč v naročje skrinja z zlatom. K njemu so potem res prihajali radovedneži, da bi se od blizu naučili zlatega bleska, a so bili seveda razočarani, ker o padli dragocenosti ni bilo in še danes ni ne duha ne sluha.

Grad ima lasten vodovod, v katerem so črpalke pustili gradbinci, ki so delali cesto Ljubljana—Zagreb. Vodarino stanovalci plačujejo v blagajno hišnega sveta, da je tako denarja za elektriko in še katerega stalnih skupnih izdatkov. Če bi še tako hoteli iz tega plačati vzdrževalna dela za starodavno zgradbo, preprosto ne morejo. Hišni svet ima malo denarja, grad pa veliko streho, ki je marsikje pregnata, in veliko zidu, ki je mestoma tako razpokan, da te mora biti strah.

Grad je znotraj občutno drugačen, kakor je videti na zunaj. Notranjščina je večinoma lepša od pročelja, ki ga spotoma ali pa hote

Martin Pernek

ogledujejo mimo hiteči Evropejci. Grajskih prostorov se je skozi stoletja prijel pestra zgodovina. V sobi Pernekovega stanovanja, v kateri so svoj čas bivali tudi Habsburžani, je bila po vojni porodnišnica. Takih drobcev bi nabrali gotovo še ničkoliko. Okoli gradu, ki si ga je prišel ogledat, preden bi ga kupil, tudi do-brniški Amerikanez Udovič, je še nekaj grajskega sveta. Ko je Lidia Souvaly, ali Souvaly po nekaterih virih, prišla pogledat ta svoj grad, je natančno vedela za mejnike. Vsaj rekla je, da je meja tam, kjer ona kaže. Ampak to je zgodovina čisto novega veka.

M. LUZAR

Pomoč v stiski

Nasilje v družini

Čas, v katerem se nahajamo in vstopamo v nov način življenja in dela, bi moral dati poseben poudarek nekaterim vrednotam, ki so bile v preteklosti zapostavljene. Mednje štejemo tudi zaščito družine ter otrok in mladostnikov. Eden od načinov, da družba temeljito poseže v neustrezna ravnanja odraslih, ki smo jim vsakodnevno priča in zaradi katerih trpi na tisoče šibkejših partnerjev v družini in trpi in se neustrezno razvija še več otrok in mladostnikov, je tudi sprejem ustrezne zakonodaje. Le z njo bo družba pokazala resno pripravljenost spoštovati civilizacijske pravice otrok in družine.

Da se odkrije in prepreči nasilje v družini, smo poklicani vsi, posebno pa še tisti, ki vedo za kaj takega, vendar iz različnih razlogov molčijo. Po svetu in pri nas ustanavljajo profesionalni združenja in službe, kjer s tolažilno besedo in praviimi informacijami pomagajo ljudem v stiski in jih poskušajo rešiti pred nasiljem. Tudi pri nas je taka služba, in sicer je to zaupni telefon ZA-TE, ki ima številko (061) 323-353. Na zaupnem telefonu delajo prostovoljci brezplačno vsak dan od 16. do 21. ure. Sprejemamo klice ljudi, ki si želijo spodbudo, pomoč, nasvet ali toplo besedo.

V prostorih Zveze prijateljev mladne Slovenije na Miklošičevi 16/II v Ljubljani bo 5. marca letos tečaj za pomoč ljudem v stiski. Vsi, ki čutite pripravljenost za humano delo, ste prisrčno vabljeni. Starost, spol in izobrazba niso pomembni, pač pa kultura in dobra volja.

I. B.

MLADI DOPIŠNIK

NARAVA JE VIR ŽIVLJENJA

Sonce, voda, zrak. Razgibajmo življenje! Zveni kot spodbuda k temu, naj začnemo živeti zunaj svojih televizij in sodobnih video naprav. Še sploh zavemo, kaj še imamo? Verjetno kmalu ne bo ničesar več, če se bo to uničevanje nadaljevalo. Tega ne želimo, vendar kaj lahko storimo?

VESNA ZAGRAJEK, 8. b. OŠ Boštanj

OBDARITEV STAROSTNIKOV

Organizacija RK Šentjerneje je tudi letos obdarila starostnike v naši krajevni skupnosti. V akcijo smo se vključili tudi mladi člani RK na šoli, izdelali smo voščilnice, sodelovali pri pripravi daril in jih odnesli starejšim na dom. Seveda ne smemo pozabiti na Kartuzijo Pleterje, ki je prispevala 10.000 din. Tako so bila darila lahko bogatejša.

MATEJA BUNŠEK OŠ Šentjerneje

DAN ŠOLE

Tudi letos smo imeli dan šole, vendar se je precej razlikoval od prejšnjih. S sodelovanjem se je pripravili k aerobiki. Vodila jo je tov. Tanja Dvornik. V telovadnici so potem peti razredi pripravili stole, postavili stola za slike, prinesli mize za pecivo. Drugi so izvajali naučene točke. Ta dan smo člani literarnega krožka pod vodstvom Olge Podpadec izdali šolski časopis Prvi koraki. Ta dan mi je bil zelo všeč in želela bi, da bi bilo še kaj takšnih dni, čeprav bom morala letos zapustiti osnovno šolo, svoj drugi dom.

RENATA SMRKE, 8. r. lit.-ovrn. krožek

OŠ dr. Petra Držaja Veliki Gaber

ZGODOVINSKE ZANIMIVOSTI

Obiskal nas je arheolog Danilo Breščak in nam ob barvnih diapozitivih prikazal arheologijo Novega mesta in okolice. Predstavil nam je Ilire in Kelte ter najdbišča, ki pričajo o njihovem bivanju pri nas. Ob arheoloških predmetih sem поблиže spoznal tudi poklic arheologa.

JANEZ MAJSTER, 6. d

ANGLEŠČINA

Na naši šoli se učenci v višjih razredih učijo nemški jezik, lani pa je bila prvič že v tretjem razredu angleščina. Prijavila sem se tudi jaz. Angleščino smo imeli le nekajkrat. Bilo je kar dobro. Zdaj, ko sem v četrtem razredu, sem spet začela hoditi k angleščini. Zdaj nas ima učiteljica iz Dolenjskih Toplic. Je zelo dobra in prijazna. Pri angleščini nas je 13. Sem zelo uspešna. K angleščini bom hodila do osmega razreda, če jo bomo le do takrat imeli.

LIDIJA MEDVED, 4. a

novin. krožek. OŠ dr. Pavla Lunačka Sentrupert

SLOVENSKE STAROSVETNOSTI

Učenci OŠ XIV. divizije Senovo so imeli kulturni dan na temo slovenske starosvetnosti. Učenci so bili razdeljeni v skupine, od katerih se je vsaka ukvarjala z določenim delom. Delo je potekalo v šoli in na terenu. Učenci so poskušali prikazati nekatera dela, ki so bila ali so še živa, se pravi, s katerimi se ljudje ponekod še ukvarjajo. To so med drugim pletenje košev in košar, izdelovanje predpražnikov, izdelovanje sveč in piščalk, klekjanje, pletenje in drugo. Na razstavi ob 8. februarju bodo učenci predstavili, kar so se naučili.

JANJA JUREČIČ

TADEJA BRINOVEC, 7. b. in

TONINO ŽAGAR, 4. d. SŠPTNU Novo mesto

IZ OŠ KATJA RUPENA — Ustvarjalna zbranstvo pri tehničnem pouku. (Foto: Marko Graberski)

Z vlomilci odhajajo tudi omare

O delu novomeške UNZ v minulem letu — Raziskana vsa težja kazniva dejanja, tudi zdravnikova kršitev spolne nedotakljivosti — Vlomilci izpraznili dva vikenda

NOVO MESTO — »Z varnostno podobo minulega leta na Dolenjskem smo lahko zadovoljni. Ne le, ker se je zmanjšalo število kaznivih dejanj in ker smo po njihovi raziskanosti povsem blizu slovenskega vrha, pač pa predvsem zavoljo spoznanja, da smo lani uspešno raziskali prav vse rope in roparske tatvine ter vse hujše krivne in seksualne delikte.« je na ponedeljkovi tiskovni konferenci z neskritim zadovoljstvom poudaril Borut Likar, načelnik UNZ Novo mesto.

2025 kaznivih denaj so lani obravnavali uslužbenci novomeške UNZ, od tega jih je neraziskanih ostalo vsega 777. Številka se na prvi pogled nemara zdi visoka, toda za slovensko poprečje je več kot ugodna; dolenjska raziskana kaznivih dejanj je kar 3,5 odstotka nad republiškim. Verjetno je odveč zapisati, da levji delež oziroma kar preko 90 odst. vseh kaznivih dejanj odpade na splošno kriminaliteto, delež gospodarske znaša 9,3 odst. Najprej nekaj o prvi.

O treh lanskih umorih — prvem v Rosalnicah, drugem v Brsljuni in tretjem pred poldrugim mesecem v Metliki — smo že obsežno pisali, dodajmo jim, da so organi pregona lani na Dolejskem obravnavali še eno posilstvo in dva poskusa posilstva ter eno kaznivo dejanje kršitve spolne nedotakljivosti, kjer je storilec zlorabil svoj položaj. Še posebej slednji je v javnosti dvignil veliko prahu. Nič čudnega, kajti dejanje naj bi bil

storil zdravnik novomeškega Zdravstvenega centra v svoji ambulanti ob obisku pacientke. Neuradni viri govorijo, da je bil zoper njega sprožen disciplinski postopek v Zdravstvenem centru, vendar epilog ni znan, kmalu pa naj bi se primer pojavil tudi pred novomeškimi sodniki. In mladoletniška kriminaliteta? Te je bilo lani resda nekoliko manj, zato pa zaskrbljuje predvsem dejstvo, da so od 8 lani obravnavani ropov na območju štirih dolenjskih občin mladoletniki storili kar 4.

Gospodarska kriminaliteta je brez dvoma tista, ki ji bo v prihodnje potrebno posvetiti več pozornosti. V prvi vrsti velja to za sestavljenice zakonov, kajti s sedanjo zakonodajo si kriminalisti ne morejo kaj dosti pomagati, prav nasprotno kriminalci. Vseeno pa zapisimo, da so uslužbenci novomeške UNZ lani obravnavali 188 takih kaznivih dejanj, kar je celo za dobrih 11 odstotkov več kot leto poprej, a je potrebno v isti sapi dodati, da je v tej številki zajetih tudi 91 primerov gozdnih tatvin in krivolovov. Med tistimi »klasičnimi« prameni naj omenimo 7 kaznivih denaj ponarejanja vrednotin, to je dvigovanje denarja ali plačevanje s čeki ukradenih ali najdenih čekovnih blanketov; nadalje je porastlo število zlorab položaja in pravic ogovorne osebe, neupravičene porabe ter ponarejanja ali uničenja poslovnih listin. Te vrste gospodarske kriminala so odkrile lanske preiskave v Novotehni, Dolenjki, Do-

• Delež romskega kriminala za lansko leto predstavlja kar 22 odst. vseh kaznivih dejanj na Dolenjskem. Ta številka je nekaj manjša od predlanske, še zmeraj pa več kot zaskrbljujoča.

lenjskem in posavskem veterinarskem zavodu in še kje. Morda se to, da je bilo temeljnemu javnemu tožilstvu ovadenih 208 oseb, osumljenih takih in podobnih dejanj, med njimi najdemo največ poslovodij, administrativnih delavcev, prodajalcev in direktorjev, pokliče pač, kjer je korak od vestnega in poštenega dela do gospodarskega kriminala lahko sila kratak.

B. BUDJA

PO DOLENJSKI DEZELI

• V noči na 29. januar je nekdo iz nezaklenjenega osebnega avtomobila novomeškega Zavoda za socialno medicino in higieno ukradel radiokasetofon. Osnovna dejavnost zavoda s tem brzkone ne bo prehodu okrnjena.

• Stane Musar z Mirne je pred časom parkiral svoj osebni avto pred lovsko kočjo na Mirni. Ko se je po nekaj dneh vrnil ponj, je na mestu, kjer bi moralo stati vozilo, zagledal nerazpoznavno pločevinsko škatlo brez enega samega kolesa, prednjih in zadnjih luči, akumulatorja in še vrste drugih delov. Hoče noče, se je Musar moral sprizniti z dejstvom, da so to ostanki njegovega avtomobila.

• Slabo se je podjetniška pot pričela za Mladena Vučkova, ki je pred časom v Črmošnjicah odprl trgovino. V eni sami noči je bil ob kar 15 tisočakov, kolikor so veljali nov kavni mlinček, večja količina cigaret in kave, več trenirk in 12 steklenic konjaka. Vse to je brez plačila odnesla oseba, ki so ji ljubši nočni obiski trgovin kot dnevi.

• Zmikavt, ki je 30. januarja šaril po sobi številka 7 novomeške bolnišnice, je bil nad vse širokega srca. Bernardi Lah iz Trstenika je iz denarnice zmaknil 2.000 din, preostalih 5 tisočakov ji je velikodušno pustil v listnici. Bolj kot na njegovo široko srce nekateri prisegajo na njegove slabe oči.

MLADI OBJESTNEŽI NA DELU

VELIKI GABER — Zadnje januarске dni je skupina neznanih mladeničev iz Velikega Gabra v opuščnem mlinu ob Temenici razbila in skurila del vrat, poškodovali so tudi stekla na oknih ter tako lastnico, Marjijo Sever iz Velikega Gabra, oškodovali za 5.000 din. Ista skupina naj bi bila tudi poškodovala aluminijaste stebričke pri osnovni šoli v Velikem Gabru in Solnike oškodovala za vsaj 2 tisočaka.

KRONIKA NESREČ

NEPREVIDNA PEŠAKINJA — V nedeljo, 3. februarja, ob 14.45 je prišlo do hujše prometne nezgode na Partizanski cesti v Novem mestu. 57-letna Marija Potrebujš iz Velike Loke je skupaj s hčerko in njenim možem hodila po pločniku ob Partizanski cesti iz smeri bolnišnice proti Kandiji. Namenjeni so bili na bližnje parkirišče, kjer je stal njihov avtomobil. Potrebujševa je takrat neprevidno, ne da bi se dovolj prepričala, ali je cesta prasta, stopila na vozniško, po njem pa je prav takrat z osebnim avtom iz kandijske smeri pripeljala 53-letna Jelka Orešnik iz Leskova pri Podborštu. Slednja je sicer zavirala, a ji trčenja ni uspelo preprečiti. Po-

trebujševo je zbila po tleh, pri čemer se je pešakinja hudo poškodovala in se zdravi v novomeški bolnišnici. Škode na zvitih pločevini avtomobila je bilo za 2 tisočaka.

PREHITRO V OVINEK — 40-letni Igor Roj iz Trebnjega se je 2. februarja okoli 19. ure peljal z osebnim avtom R-4 po lokalni cesti od Lipnika do Češnjevka. Zavoljo prevlekle hitrosti je avto v preledenem ovinku zaneslo na banko, po nekaj metrih takšne vožnje pa je katrca treščila v obcestno bukev. Roj je bil na srečo le laže ranjen in se zdravi v novomeški bolnišnici, veliko huje jo je odnesla katrca. Škode na njej je kar za 50.000 din.

nih avtomobilov audi 80 turbo diesel in audi 80, oba pa potem velikodušno ponudil poslovnemu partnerju Elana F. M. in občanu Splita M. B. Slednja sta tako »prihranila« lep kupček denarja. F. M., direktor Splitske banke, ki je bil z Elanom očitno v zelo dobrih odnosih, je dobil ob audiju še eno »nagrado«. Koder mu je namreč priskrbel ladijski dieslov motor znamke Yanmar, katerega je plačal Elan s sredstvi nedovoljenega sklada na računu v Celovcu. Cena motorja je bila 7.000 DM, Elan je poslovnemu partnerju poravnal tudi dinarske dajatve. Kajti račun, ki je bil F. M. izstavljen, ni evidentiran nikjer v računovodstvu Elana, niti ni izkazan kot terjatev. Očitno pa je Koder mislil tudi nase. Taista ovadba govori v nadaljevanju o tem, da je dal skladiščniku nalog za izdajo radijske postaje znamke Icom, vredne 8.188,80 din, te postaje pa Elanu seveda nikoli ni plačal.

Za razliko od navedenih je javnost verjetno bolj obveščena o velikodušnosti Elana pri dodeljevanju stanovanjskih posojil. Zato o tem le na kratko. Pavle Koder je utemeljeno osumljen, da je v nasprotju s pravilnikom o reševanju stanovanjskih potreb delavcev Elana in brez sklepa stanovanjske komisije odobrili nekaterim vodilnim in tudi občanom, ki v Elanu sploh niso bili zaposleni, ne tako malo posojil. Ovadba omenja, da je od leta 1983 do leta 1990 dodelil stanovanjska posojila v znesku 3,44 milijona nemških mark. Da je to lahko izvedel, je moral za tiste, ki v Elanu sploh niso bili zaposleni, ponarediti sklepe stanovanjske komisije ter administrativne prepovedi, te listine pa je nato overil s svojim podpisom. A to še ni vse. Koder naj bi bil omogočil sebi, svojim sorodnikom in prijateljem pridobitev stanovanjskih posojil iz sredstev Elana pri litijski enoti bivše Beogradске banke. Ta znesek znaša po tečaju na dan odobritve kredita 101.290,72 DM. V postopku pa so ob-

Rojan Budja

Rojan Budja

NEZAŠČITENA TULJAVA ZANETILA POŽAR

NOVO MESTO — 28. januarja okoli 15.50 je prišlo do požara v stanovanjski hiši Branke Mlakar v Ulici talcev 1 v Novem mestu. Preiskava je pokazala, da se je ogenj pojavil v kletni kuhinji starejše hiše, v kateri imajo nepeljano centralno kurjavo na trda goriva. Goreti je začelo v dimniku, katerega tuljava ni bila zaščitena, požar pa se je nato razširil na leseni strop in na kuhinjske elemente. S požarom so opravili novomeški poklicni gasilci, škode pa je bilo za 20 tisočakov. Toda zgodba s tem še ni zaključena. 29. januarja okoli 11 ure ponoči se je ogenj v hiši znova pojavil, očitno gasilci svojega dela niso opravili v celoti. Vdrugo so bili previdni, nove škode pa je bilo za 10.000 din.

POŠKODOVAN LEŽAL OB PROGI

SEVNICA — 29. januarja okoli 23.30 so blizu železniške postaje Sevnica ob železniški progi našli 26-letnega Zagrebčana Dejana P. Mladenič je bil hudo poškodovan po glavi, nogah in rokah, prepeljali so ga na zdravljenje v brežiško bolnišnico. Kriminalisti krške UNZ še ugotavljajo, ali je posređi nesrečen padec z vlaka ali kaj drugega.

RAZDEJANJE PO ŠOLSKIH PISARNAH

BRESTANICA — V noči na 1. februar je neznan nepridiprav vlomil v prostore osnovne šole v Brestanici. Obiskal je prvo nadstropje, tam pregledal učilnice, razmetaval po pisarnah, a na koncu, kot večina posavskih vlomilcev v prejšnjem tednu, odšel praznih rok. Kaj je iskal, ni znano.

Prejšnji teden izginila dva avtomobila

Golfa našli v gozdu, o petici pa ni ne duha ne sluha

NOVO MESTO — Medtem ko uslužbenci novomeške UNZ še zmeraj iščejo štiri osebnih avtomobile, v lanskem letu izginule na območju Dolenjske, se je ta spisek letos še razširil. Tudi po zaradi dogajanj minulega tedna, ko sta v Novem mestu zmanjkala kar dva avtomobila.

2. februarja je nekdo ponoči ukradel osebni avto golf z registrsko številko NM 158-045, last Rastka Riflja. Vozilo je bilo parkirano v Paderšičevi ulici, nekdo pa se je z njim na nepojasn način odpeljal v neznano smer. Toda Rifelj je očitno rojen pod srečno zvezdo, le dobrih dvanajst ur kasneje so njegovo vozilo našli v gozdu blizu vasi Hrastje pri Šentjerneju.

Zaenkrat veliko slabše kaže za osebni avto R-5 campus, ki je 31. januarja med polnočjo in 7. uro zjutraj izginil s parkirišča na novomeškem Glavnem trgu. Petica je rdeče barve in nosi registrske tablice z oznako LJ 632-405, njen lastnik pa je Kompas Hertz Ljubljana, poslovalnica Novo mesto. Slednji je tako zaenkrat ob 120.000 din.

Kodru še vodilni delavci Elana I. P., J. F., A. J., S. P. in I. B., ki naj bi svojega finančnega direktorja nagovorili, da je njim in sorodnikom brez sklepa stanovanjske komisije odobrili posojila v znesku 573.414 nemških mark.

ČRN KREDIT ZA ČRNE PARCELE

Da je šla visoka inflacija nekaterim v Elanu krepko na roke, kaže naslednji primer. Glavna oseba je znova Pavle Koder, ki je — kot piše že Sesta kazensko ovadba — samovoljno izdal nalog za odobritev dvanajstih stanovanjskih posojil dvanajstim Elanovim delavcem, krediti so bili namenjeni nakupu parcel za gradnjo hiš v naselju Poddobrava v Begunjah. Dogodek sega še v leto 1986, ko je Elan radovljiškemu Alptomu za teh dvanajst parcel odšteli 263.240 DM dinarske protivrednosti, dobri dve leta kasneje je Koder te parcele za enako dinarsko vrednost brez sleherne revalorizacije dal dvanajsterici Elanovih delavcev. Stanovanjska komisija ni o tem rekla ne be ne mev. Koder je tako omenjenim delavcem na račun Elana pridobil protipravno premoženjsko korist v vrednosti 205.244,57 nemških mark. Ob tem je verjetno odveč dodati, da je bilo potrebno za »odobritev« dvanajstih posojil, namenjenih nakupu teh smešno poceni gradbenih parcel, ponarediti tudi ustrezne sklepe stanovanjske komisije.

To in še marsikaj drugega se je v sedmih letih dogajalo v begunjskem Elanu. Zgodbe o nakazilih na lasten račun, pomodi prijateljem v stiski, sodelovanju z Grubličevićem Trendom v Višnji Gori, govornem kreditu novinarju mariborskega radia in še čem smo prihranili za naslednjo številko.

ROJAN BUDJA

• Tihotapci z orožjem so nedvomno pogosti obiskovalci Dolenjske, tod pač peljejo poti tihotapljenja in nedovoljene trgovine z njim proti jugu. Spominimo se primera, ko so miličniki na podvozju osebnega avtomobila našli in zasegli 5 pretihotapljenih pušk.

Kaznivih dejanj zoper zasebno in družbeno premoženje — po domače jim pravimo kraje in vlomi — je bilo lani res nekaj manj, je pa njihovo število še zmeraj zastrahujoče. Med 1569 takšnimi dejanji velja na prvem mestu omeniti tatvine koles, motornih vozil, nafte in bencina ter motornih žag. Še posebej slednji je v zadnjih mesecih izginilo lepo število — lani je bilo takšnih dejanj 29 — storilec pa so v veliko pomoč lastniki sami. Ne le, ker garaže, kleti in stanovanja puščajo odklenjena, pač pa tudi, ker ne poznajo serijskih števil ukradenega orodja, kraje pa prijavljajo tudi z nekajdnevno zamudo. Ob takšnem sodelovanju občanov seveda ni pričakovati rezultata. Poglavitje zase so vlomi v vikende: teh je bilo lani kar 62 več kot predlani. Storiteli niso odnašali zgolj hrano in pijačo, jemali so tudi televizorje, električno orodje, aparate. V dveh primerih so vikenda celo povsem izpraznili: z njimi so odšle omare, štedilniki itd. Ni odveč ob tem dodati, da je lani v rokah uslužbenec novomeške

• Delavci novomeške UNZ so lani obravnavali tri primere trgovanja in uživanja marij: v enem primeru je šlo za razpečevanje pridelane marihuane, v dveh pa omogočanje uživanja tega mamila. Samo uživanje, kot je znano, ni kaznivo. Kriminalisti in miličniki so lani uničili tudi 150 sadik indijske konoplje.

UNZ končal tudi storilec, ki je imel na vesti preko 40 vlomov v šole, zdravstvene ustanove in vrtnice, nadalje vlomilci, ki so na območju Ljubna zagrešili preko 20 vlomov v zidance in vikende. Med tovarstveni dosežki velja vsekakor na prvo mesto postaviti prijete avstrijskega državljana Horsta Geralda Berghoferja, ki je dolga leta vlamjal v slovenske cerkve in iz njih jemal kulturnozgodovinske pomnike neprecenljive vrednosti.

UNZ končal tudi storilec, ki je imel na vesti preko 40 vlomov v šole, zdravstvene ustanove in vrtnice, nadalje vlomilci, ki so na območju Ljubna zagrešili preko 20 vlomov v zidance in vikende. Med tovarstveni dosežki velja vsekakor na prvo mesto postaviti prijete avstrijskega državljana Horsta Geralda Berghoferja, ki je dolga leta vlamjal v slovenske cerkve in iz njih jemal kulturnozgodovinske pomnike neprecenljive vrednosti.

UNZ končal tudi storilec, ki je imel na vesti preko 40 vlomov v šole, zdravstvene ustanove in vrtnice, nadalje vlomilci, ki so na območju Ljubna zagrešili preko 20 vlomov v zidance in vikende. Med tovarstveni dosežki velja vsekakor na prvo mesto postaviti prijete avstrijskega državljana Horsta Geralda Berghoferja, ki je dolga leta vlamjal v slovenske cerkve in iz njih jemal kulturnozgodovinske pomnike neprecenljive vrednosti.

• Delavci novomeške UNZ so lani obravnavali tri primere trgovanja in uživanja marij: v enem primeru je šlo za razpečevanje pridelane marihuane, v dveh pa omogočanje uživanja tega mamila. Samo uživanje, kot je znano, ni kaznivo. Kriminalisti in miličniki so lani uničili tudi 150 sadik indijske konoplje.

STANOVALKA PREGNALA VLOMILCA

TREBNJE — Še neznan storilec je 29. januarja okoli 19. ure vlomil v stanovanjsko hišo Ivanke Lazar na Trubarjevi ulici v Trebnjem. Premetal in pregledal je omare in predale v dveh sobah, za kaj več pa mu je zmanjkalo časa. Presenetila ga je namreč lastnica, ki se je vrnila domov in predrzneža pregnala. Prek balkona je zbežal v noč. Lazarjevo pa je oškodoval za 4 stotake.

OGRAJENI DRŠALIŠČI

KOČEVJE — Po utopitvi drsalcu v Rudniškem jezeru se se sestali najvišji predstavniki občinske skupščine, milice, gasilcev in krajevne skupnosti in sklenili, da je treba nevarna mesta na Rinzi in jezeru zagraditi. To so tudi naredili, neznanci pa so tudi že potrgali trakove, s katerimi so bila ta mesta zagrajena. Drsalcu naj bi bili previdni. Nevarno je še posebno te dni, ko so se začele šolske počitnice in je na ledu več otrok. Še posebno pa bo treba biti previden ob odjugu, ko bo za drsalcu nevarno tudi izven ograjenih mest.

Ponarejanja so bila v Elanu dnevno delo

Za Trendom še nekaj o aferi v begujskem Elanu — Finančni direktor Pavle Koder glavna oseba domala vseh kazenskih ovadb — Elanu jemali zase, za sorodnike in prijatelje — Bogateli na račun črnega sklada v Celovcu

Ni edina skupna značilnost dogajanj v grosupeljskem Trendu in begunjskem Elanu v tem, da so vitnila neizbrisen pečat v lanskoletna dogajanja v Sloveniji, da so pokazala nemoč in nesmiselnost še danes veljavne zakonodaje, da so omajala zupanje v slovensko pravosodje in celo oblast, med njima je moč najti še druge vrste sorodnosti. Delček tega, kar se je dogajalo v Grosupljem in Višnji gori, je odkril zapis v prejšnji številki, tokratni je namenjen Elanu, ki je z nezakonitimi posli krepko zamajal temelje slovenskega gospodarstva. Še večerj paradni konj jugoslovanskega gospodarstva je čez noč postal paradni konj gospodarske kriminalitete.

Veliko je bilo pripomb na delo preiskovalcev, ki so brskali po nezakonitostih in nepravilnostih v Elanu, očitki so bili bolj ali manj upravičeni, nekaterih spodsrljavjev enostavno ni bilo moč sprejdati. Tudi sodelovanje med republiški organi za notranje zadeve, ki so in še neposredno vodijo preiskavo, ter javnim tožilec ni bilo ravno vzorno, toda to so navsezadnje teme, ki bi sodile že v okvir drugega zapisa. Tokratna želja je, ker preiskava v Elanu traja že leto dni, prva odkritja pa so navajala oblike gospodarske kriminala, kakršnih slovenska kriminalitika v svoji zgodovini še nima, predstaviti, koliko očitkov, namigov in obtožb je našlo svoje mesto v kazenskih ovadbah, ki so jih zoper Elan in njegove vodilne posameznike prejeli temeljni javni tožilci. Podobno kot v aferi Trend tudi v Elanu plavnice spisa s kazenskimi ovadbami se niso zaprte; zadnja je bila tožilcem izročena te dni, skupaj se je njihovo število doslej povzpelo na trinajst. Verjetno je odveč pripomniti, da je glavna oseba v domala vseh Pavle Koder, bivši finančni direktor Elana, znan tudi po tem, da mu je uspelo del zanj in za njegove sodelavce nadvse dragoceno dokumentacijo pred preiskovalci spraviti čez mejo. Sila poredko so v teh ovadbah omenjeni

BANKA OB 30 MILIJONOV MARK

In sedaj k pregledu tega, kar so organi pregona doslej odkrili v Elanu. Na prvem mestu je vsekakor kazenska ovadba zoper Pavla Kodra, finančnega direktorja Elana, ki je skupaj z direktorico krajske poslovne enote bivše Komercialne in hipotekarne banke osumljen zlorabe pooblastil. Kot predsednik izvršilnega odbora te banke naj bi bil namreč kranjsko direktorico Z. P. prepričal, kako je v Ljubljani vse dogovorjeno za avariranje manic. In res, v času od februarja 1989 do maja 1990 je Z. P. mimo kreditnega odbora banke avarirala najmanj 68 bianco menic, ki jih ni nikjer evidentirala. Elan, ki je kasneje te menice uporabil kot garancijo za vračilo kreditov, je tako omenjeno banko oškodoval najmanj za 214,5 milijona dinarjev, kar zneso po takratnem

tečaju okoli 30 milijonov nemških mark (!). Za znesek je kasneje pomenil tudi pokop Komercialne in hipotekarne banke Ljubljana.

Naslednja ovadba zoper Kodro govori, kako je pri Zvezi slovenskih združenj v Celovcu odprl na ime Elana Begunje račun, preko katerega je nato tekel devizni promet Elana. S takšnim poslovanjem je Koder za Elan v času med letom 1988 in majem 1990 opravil skupni promet v višini okrog 1.900 milijonov avstrijskih šilingov. In ker ta znesek ni bil zajet v poslovni dokumentaciji Elana, je slednji iz naslova neplačanih družbenih dajatev prišel do še neugotovljene protipravne premoženjske koristi. Vnovič naj bi Koder svoj položaj zlorabil, ko je brez vednosti samoupravnih organov ali poslovnega odbora Elana v letu 1988 ob najetu kredita za direktorja Elana Uroša Aljančiča in nekega M. S. iz Zuericha podpisal zastavno pogodbo, s katero je Elan kreditodajalcu, Zvezi slovenskih združenj, garantiral, da bo v primeru neplačevanja anuitet zastavil depozit na knjižnicah, ki ju je Koder ob tem odprl pri tamkajšnji banki. S tem depozitom v višini 3,5 milijona šilingov je Aljančiču omogočil najetje 3,5 milijona šilingov kredita, z depozitom 3,2 milijona šilingov pa je že omenjeni M. S. prišel do kredita v višini 3,15 milijona šilingov. Jasno, da je depozit šel iz Elanovega žepa. Svoj delež odgovornosti bo za to dejanje moral nositi tudi Uroš Aljančič. Omenimo pa ob tem, da naj bi Koder po navedbah preiskovalcev v tej ovadbi s taistega nedovoljenega računa Elana v

Avstriji štirikrat osebno dvignil gotovino v znesku 1.010.320 šilingov, porabe tega denarja pa ni z ničemer upravičil.

ŠVEDSKE KRONE ZA DIREKTORJA

V tretji ovadbi je na prvem mestu zapisano ime Uroša Aljančiča, ki naj bi bil kot direktor Elanove firme Ryon na Švedskem v času med oktobrom 1983 in decembrom 1985 dal kar sedemkrat nalog za nakazilo skupaj 241.856 švedskih kron na račun firme Finex Muencen. V tej firmi je nato omenjeni znesek osebno dvignil in ga očitno tudi zapravil. Ni odveč dodati, da je za takšno operacijo ponaredil 7 obrazcev Elanovih faktur in dopisov, na podlagi katerih je potem prišel do že zapisane vsote. Taista ovadba pa govori tudi o odgovornosti direktorja Elanovega tozila Smučič, ki naj bi septembra 1985 dovolil izplačilo stečajne mase na Švedskem propadle Elanove firme Haparanda v znesku 104.318 švedskih kron firmi Finex, celotno vsoto pa naj bi si potem protipravno prilastil Uroš Aljančič, ki je kasneje na krmilu Elana zamenjal Dolfa Vojska. Vsak komentar je brzkone odveč.

AVTO IN LADIJSKI MOTOR ZA DARILLO

Naslednji očitke Kodru je v tem, da naj bi bil na podlagi lažnega sklepa Elanovega delavskega sveta samovoljno odstopil od nakupa že vplačanih oseb-

Tri kola pred koncem v I. ligi!

Ni ga računa, ki bi novomeškim odbojkarjem lahko odvzel vstop v A 1-zvezno ligo — V Skopju so v soboto ugnali Vardar Tutun kar s 3:0

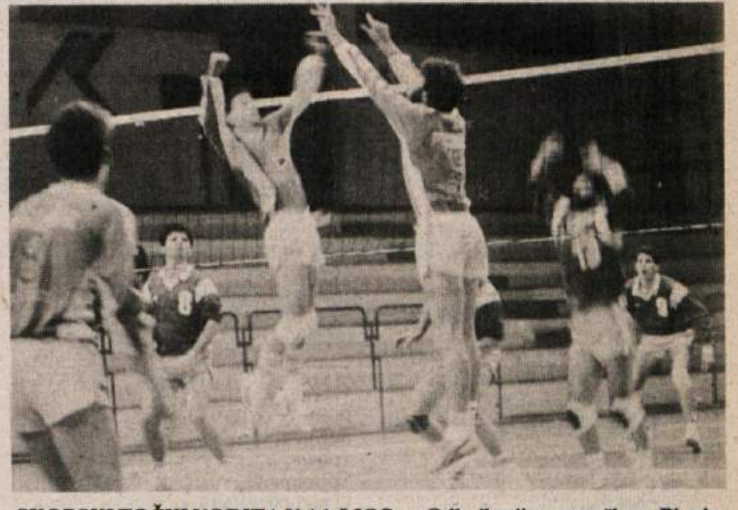
Rezultat srečanja 17. kola v prvi zvezni A 2-moški odbojarski ligi je razbilil še zadnje dvome: novomeški Pionir je novi član A 1-lige. Ekipe, ki si je vstop med osem najboljših jugoslovanskih odbojarskih vrst bolj ali manj zagotovila že z zmago pred dvema tednoma proti subotičkemu Spartaku, je v Skopju igrala neobremenjeno, sproščeno, temu primeren je bil rezultat: Vardar Tutun — Pionir 0:3 (-13, -9, -7).

Ni je računice, ki bi Pionirju na koncu lahko odzvela najmanj drugo mesto na lestvici, prostora v A 1-ligi je za dve ekipe. Tako so Novomeščani tri kola pred koncem uresničili dolgoletni sen. Prav bi bilo, da ga okronajo tudi z naslovom prvaka. Le malokdo je v soboto pričakoval tako gladko zmago novomeških odbojkarjev, kajti za igralce Vardarja Tutuna je srečanje pomenilo biti ali ne biti. Zmaga jim je še odpirala možnosti za drugo mesto, poraz pa jih je od tovrstnih želja dokončno oddaljil. Bržkone je bil za končni razplet odločen še prvi niz. Pionirjevci so vodili 8:3, nakar so Skopjanji ob bučnem navajanju kakih 300 gledalcev zmogli moči za preobrat; zapored so dosegli kar 9 točk in rezultat je bil 12:8. Na srečo so se Novomeščani še pravi čas zbrali, dobro in učinkovito zaigrali predvsem ob mreži, čeprav niso imeli v svojih vrstah prvega tolkača Pošviča, in ta niz na presenečenje domačih gledalcev in igralcev tudi dobili. Skopjanji si od tega šoka niso več opomogli. Nadaljevanje je bilo bolj ali manj formalnost, ki so jo pionirjevci opravili izkušeno in taktično zrelo. Brez težav so dobili tako drugi kot še tretji set in štirinajsti par prvenstvenih točk je bil v žepu. Zanj so se v soboto trudili: Jovič, Berger, Travižan, Smrke, Petkovič, Mestnik, Brulec, Gavrilović, Goleš, Marič.

Kot že rečeno, so do konca še tri kola, v njih se bodo najboljši štiri ekipe še enkrat pomerile med seboj. Prednost Novomeščanov je neulovljiva, vse tri tekme bodo lahko odigrali docela sproščeno, v soboto so pokazali, kaj to pomeni za nasprotnika. Sicer pa pogledajmo lestvico po 17. kolu, v katerega drugem srečanju je Spartak pričakovano ugnal Strumico s 3:1 (-13, 1, 7, 5): 1. Pionir 28 (46:16), 2. Spartak 24 (42:18), 3. Strumica 22 (36:28), 4. Vardar Tutun 20 (37:28).

»ZMAJČKI« V PODZEMELJU

PODZEMELJ — V soboto, 9. februarja, bo ob 14. uri v Podzemlju gostovala ekipa ljubljanskega nogometnega prvoligaša Olimpije. Zmajčki se bodo pomerili z NK Kolpo, njeni nogometaši zagotavljajo, da bodo dali vse od sebe za kar najugodnejši rezultat. Tekmo si bo vsekakor veljalo ogledati.

SKOPSKI TOČKI VODITA V A1-LIGO — Odbojkarji novomeškega Pionirja — na posnetku vidimo med uspešno akcijo Goleša (levo) in Brulca, ki je zadnjih nekaj tekem odigral v imenitni formi — so si z gladko zmago v soboto v Skopju že prigrabili status novih članov A1-zvezne odbojarske lige. Skupaj z gledalci bodo novomeški odbojkarji ta zgodovinski uspeh kluba proslavili na še edinem preostalem srečanju, ki ga bodo v preostalih treh kolic odigrali na domačem parketu — tekmi z Vardarjem Tutunom. (Foto: B. B.)

NA PRVO DIRKO RAVBAR IN KRANJEC

DELNICE — Prvi sestanek novega strokovnega sveta Kolesarske zveze Jugoslavije v Delnicah je prinesel vrsto pomembnih dogovorov, vse pa je bilo podrejeno nastopu naše reprezentance na svetovnem prvenstvu v Stuttgartu, ki pravzaprav edino odpira vrata k odhodu na olimpijske igre v Barceloni. Tako so že določena imena tistih, ki bodo skrbeli za ekipo za posamične dirke, za dirke na kronometer in preizkušnje na dirkališču, dokončne podrobnosti pa bodo znane po skupni seji sveta s trenerji in reprezentanti 3. marca v Poreču. Znana je tudi ekipa, ki bo nastopila na prvi mednarodni dirki Settimana Bergamasca v Italiji, kjer bosta od Novomeščanov zraven Kranjec in Ravbar.

ATLETSKE IZ DOLENJSKIH TOPLIC

Že na drugem mestu pišemo o velikem uspehu mlade topliške atletinje Gordane Djurič, ki tekmuje za ljubljansko IBL Olimpijo. Poleg nje se je na sobotnem državnem prvenstvu v Ljubljani izkazal tudi mladi Boštjan Šimunič. V troskoku je v članski konkurenci skočil 13,95 metra in svoj lanski rekord izboljšal za pol metra. Lanska bera najboljših rezultatov atletov iz Dolenjskih Toplic je več kot imenitna. V svojem žepu imajo kar tri naslove državnih prvakov: Irena Špelčič je zmagala v mnogoboju za mlajše mladince in postavila s 6740 točkami tudi nov državni rekord, Vanja Lukšič je postala državna prvakinja v metu kopja z rezultatom 43,86, Gordana Djurič pa je zmagala na državnem prvenstvu za pionirke v skoku v daljino s 5,55 metra. Temu dodajamo še medaljo Boštjana Šimuniča na državnem prvenstvu v troskoku, ko je dosegel 13,73 metra. Že v kratkem čakata topliške atlete še dve republiški prvenstvi, kjer bo nova priložnost za potrditev dobre forme. Djuričeva pa je s sobotnim rezultatom v Ljubljani postala kandidatinja za nastope v državni reprezentanci, ki jo čakajo tekme v Torinu, Atenah in na Dunaju.

»Mel« organizator dveh dirk za državno prvenstvo

Tekmovanje bo 1. maja na novi progi v Dolenjskih Toplicah

DOLENJSKE TOPLICE — Tradicija je bila doslej na strani Belokranjcev, njihovo AMD je bilo vrsto let organizator prvomajskih motokros tekmovalj na progi v Črmošnjicah. Ta tradicija je pretrgana, na srečo pa motokros s tem ni veliko izgubil. Lanskega 10. avgusta ustanovljeni moto-klub Mel iz Novega mesta, ki je bil že oktobra organizator tudi svoje prve dirke na novi progi pri Dolenjskih Toplicah, je prevzel breme razvoja doljenjskega motokrosa nase. Kot kažejo prvi rezultati, je pri tem nadvse uspešen.

Ne le da je Mel združil v svojih vrstah večino doljenjskih tekmovalcev motokrosa in tudi cestnostih tekmovalcev, uredil novo prog, ki je bila ob lanskem krstu deležna številnih pohval, postavil ob njej zgradbo, v kateri so prostori za hrambo motorjev, umivalnica in pisarna, marveč so njegovi člani šli še dlje. 1. maja bodo namreč na progi v Dolenjskih Toplicah organizatorji motokros tekmovalj za državno prvenstvo v razredih do 80 in 125 kubikov. Nobenega dvoma ni, da so si prireditev zagotovili z brezhibno organizacijo lanskega oktobrskega pozivnega tekmovalja. Upajmo, da bo tako tudi čez tri mesece.

STRELCI ZA ZLATO PUŠČICO

NOVO MESTO — Vsega 7 strelk in strelcev se je v nedeljo, 3. februarja, pomerilo na občinskem tekmovalju za zlato puščico. S 529 krogi je zmagal Janez Berlan, prav toliko jih je na drugem mestu nastreljala Smiljana Kos, Janko Tavcar pa je bil s 516 krogi tretji. Vsi trije so tudi izpolnili norme za nastop na regijskem tekmovalju za zlato puščico, ki bo ta mesec v Novem mestu.

PLESNI TEČAJI ZA ODRASLE

ČRNOMELJ — V prostorih osnovne šole Loka v Črnomlju se bodo jutri, v petek, 8. februarja, pričeli plesni tečaji za odrasle. Začetni tečaj bo ob 17.30, nadaljevalni pa ob 19.30, vodil ju bo plesni mojster Boris Vovk. Prijave bodo sprejeli jutri ob omenjenih urah.

MALI NOGOMET V ČRNOMLJU

ČRNOMELJ — NK Bela krajina organizira v soboto in nedeljo, 16. in 17. februarja, v športni dvorani Loka turnir v malem nogometu. Prijavnina znaša 1.000 din, ekipe jo lahko nakažejo na žiro račun 52110-621-523-82793, poravnati pa jo bo moč tudi na dan zbiranja, ki bo 14. februarja ob 18. uri v prostorih kluba. Najboljše ekipe čakajo ob pokalih še denarne nagrade, vse dodatne informacije pa je moč dobiti na telefon (068) 52-500 v poldanskim urah.

Zmaga mladincev Novotehne

Prvo mesto na kvalifikacijskem turnirju v Novem mestu — Retelj tretji v Zagrebu — Starta v II. zvezni ligi

NOVO MESTO — Mladi namiznoteniški igralci novomeške Novotehne nadaljujejo z dobriimi igrami, temu primerno so seveda rezultati. Minulo soboto je bil v novomeški športni dvorani pod Marofom kvalifikacijski turnir mladinskih ekip centralne regije za nastop na republiškem prvenstvu. Novomeška vrsta, za katero so igrali pionirji Retelj, Kralj, Ivanuš in Vertuš, je dosegla imeniten uspeh. Novotehna je namreč zmagala, v finalu je ugnala ekipo Kajuh Slovana s 5:4. Končni vrstni red je naslednji: 1. Novotehna, 2. Kajuh Slovana, 3. Vesna I, 4. Kovina Olimpija, 5. Vesna II, 6. Logatec, 7. Podpeč Presejce, 8. TKI Kemičar.

Že prejšnji teden pa je bilo v Zagrebu tradicionalno 38. odprto prvenstvo mesta za pionirje in pionirke. Novomeščani na tem tekmovalju že po običaju ne ostajajo prazen rok. Tako je bilo tudi tokrat. Med mlajšimi pionirji je ekipa zasedla 3. mesto, potem ko je v odločilnem srečanju premagala Podpeč Presejce s 3:1. Podoben uspeh si je v posamični konkurenci med mlajšimi pionirji prigrabil Retelj; v boju za tretje mesto je namreč gladko z 2:0 premagal Petra (BGP Radlje).

Za konec še novica, da se že ta teden po daljšem premoru nadaljuje prvenstvo v II. zvezni ligi. Ekipa novomeške Novotehne je prvi del končala z 8 točkami na 7. mestu, z nekaj več sreče pa bi lahko njihov izkupiček precej boljši. Upajo, da bo tako spomlad. Že večerjaj so v Veliki Gorici pri Zagrebu odigrali prvo srečanje nadaljevanja proti Radniku; novi gostovanji jih čakata tudi v soboto in nedeljo, ko se bodo najprej v Sarajevu pomerili z Bosno, nato pa še v Doboju z ekipo Dobojsprometa. Težko je pričakovati, da se bodo Novomeščani s teh gostovanj vrnili s kakšno točko v žepu, kajti Radnik, Bosna in Dobojspromet so ekipe, ki skupaj z mariborsko Strojno sestavljajo prvi del prvenstvene lestvice. Za nove točke bo bržkone potrebno počakati še kak teden.

LESKOVEC DRUGI, BOŠTANJ TRETJI IN ISKRA ČETRTA

S sobotnim zadnjim, 9. kolom se je končalo prvenstvo v II. republiški strelski ligi. Rezultati: SOP Leskovec — Boštanj 1427:1447, Elektro Maribor — Celje 1419:1408, Heroj Marok Senvica — Mrož Velenje 1430:1459. Končna lestvica: 1. Večer 18, 2. SOP Leskovec 14, 3. Boštanj 10, 4. in 5. Iskra in Mrož po 9, 6. Celje 8, 7. Straža 8, 8. Heroj Marok 6, 9. Impol 4, 10. Elektro 2. Naj omenimo, da je v razvrstitvi posameznikov zmagal Ivanetič, član SD Iskre Semič.

LETALSKA ŠOLA NOVO MESTO

razpisuje začetno šolanje jadralskih in motornih pilotov. Pisne prijave pošljite na naslov: Dolenjski letalski center Letalska šola Novo mesto p.p. 9. Prijave sprejemamo do 18. 2. 1991.

LEP USPEH KOBETA

RAVNA GORA — Uroš Kobe iz Staroga trga je na nedavnem šahovskem turnirju v Ravni Gori dosegel imeniten uspeh. V družbi 33 šahistov, med katerimi je bilo kar 9 mednarodnih mojstrov, je zasedel četrto mesto, zbral pa 5,5 točke. Vsekakor spoštovanja vreden rezultat za mladega šahista.

V SOBOTO MALI NOGOMET

METLIKA — Baby boutique »Tadeja« iz Metlike je organizator turnirja v malem nogometu, ki bo v soboto, 9. februarja, v športni dvorani v Metliki. Zbiranje bo 7. februarja ob 18. uri v hotelu Bela krajina, najboljšo ekipo pa čaka za nagrado vikend paket za sedem oseb v Novem Vinodolskem, medtem ko prinašata drugo in tretje mesto denarne nagrade.

Spet umor na Kočevskem

Jožeta Križa petkrat zabodla z nožem v prsi 25-letna Nada Poljančič, ki je živela pri njem

KOČEVJE — Kočevski miličniki so bili 30. januarja okoli 3.30 obveščeni, da je na Travi pri Dragi nekdo hudo ranjen. Policisti in kriminalisti so med preiskavo ugotovili, da je 25-letna Nada Poljančič zabodla 42-letnega Jožeta Križa, ki je za posledicami ran umrl.

Umor se je zgodil na Križevem domu na Travi 27 v krajevni skupnosti Draga. Poljančičeva, ki je sicer doma iz Prezida na Hrvaškem (občina Čabar), je živela pri Križu v zunajzakonski skupnosti.

Prejšnji večer, 29. januarja, sta Križ in Poljančičeva naročila pri zasebnem trgovcu v Dragi zaboj vina. Trgovec ga jima je pripeljal na dom. Vsi skupaj so nato pili, okoli polnoči pa se je trgovec poslovil. Še vedno pa ni povsem pojasnjeno, kaj se je dogajalo potem. Dosedanje ugotovitve so take, da sta Križ in Poljančičeva popivanje nadaljevala in se nato sprla. Sam umor pa naj bi bil izveden skoraj profesionalno. Poljančičeva naj bi odšla iz dnevnice sobe, kjer sta pila, v kuhinjo, tam vzela kuhinjski nož in si ga zataknila za škornje ter se vrnila h Križu. K njemu je prišla od zadaj in se naredila, kot da ga bo objela. Hkrati je izvlekla iz škornja nož in ga petkrat zabodla v prsi. Hudo ranjena Križa je nato položila na posteljo in mu dala v desno roko nož. Križ je kmalu izdihnil. Ona pa je odšla k nekemu Križevemu sorodniku in mu povedala, da je treba poklicati reševalce in miličnike.

Povsem zanesljive podrobnosti o dogodku še niso znane. Zaradi pi-jace in zmedenosti po dogodku Poljančičeva vsega ni najbolj zanesljivo opisala. Sicer pa je splošno znano, da sta Križ in Poljančičeva večkrat prekomerno popivala, se pripravila in pretepala. Zato so morali večkrat posredovati tudi miličniki.

J. P.

Spal je ob goreči postelji

Nenad Marjanović jo je ob požaru v samski sobi poceni odnesel

NOVO MESTO — V nedeljo, 3. februarja, je prišlo do požara v samski sobi, last ZG Novo mesto, na Foersterjevi ulici.

Preiskava je pokazala, da je 48-letni Nenad Marjanović, zaposlen pri Železniškem gospodarstvu Novo mesto, skupaj s še dvema prijateljskima v nedeljo zvečer v sobi igral karte. Vsi trije so se med kartanjem opili, v takem stanju je Marjanović okoli 2. ure legel v posteljo. Ko se je proti jutru precej utrujen zbudil, ni bilo časa za preganjanje mačka. Soba je bila v dimu in smradu, saj je gorela postelja, ki je stala tik zraven Marjanovićeve. S požarom so opravili stanovalci sami, Marjanović pa se ima le srečnemu naključju zahvaliti, da jo je odnesel tako poceni. Natančen vzrok požara bodo še raziskali, povzročene škode pa je bilo za 20.000 dinarjev.

POTA IN STRANPOTA

§

OBNOVILI BODO GASILSKI DOM

MOZELJ — Gasilci tega kraja se prizadevajo, da bi v tem letu obnovili zgradbo gasilskega doma. V ta namen so pridobili potreben les, mreže za betonske plošče in kritino. Upajo, da jim boste priskočili na pomoč Občinska gasilska zveza v Kočevju in Občina Kočevje, ki sedaj pridobiva denar tudi za potrebe delovanja gasilcev.

Potrjena sodba tatu audija

Metličana Andreja Stezinarja čakajo štiri leta bivanja za rešetkami — Višje sodišče potrdilo kazen

LJUBLJANA, METLIKA — 29-letni Metličan Andrej Stezinar je na polni rok velik časopisnih stolpcev, z enkrat bo njegove popularnosti sedaj konec. Spektakularna tatvina audija na ljubljanskem avtomobilskem sejmu s še spektakularnejšim lovom na storilca je te dni dobila končni epilog: Višje sodišče v Ljubljani je potrdilo prvostopenjsko sodbo, s katero je bil Stezinar ob upoštevanju delne amnestije obsojen na enotno kazen štirih let zapor.

Le na kratko o dogodku. 4. februarja lani se je Stezinar prodajalcu audija na ljubljanskem sejmu, Zoranu Črešniku, predstavil kot resen kupec iz Dolenjskih Toplic. Odšla sta celo na poskusno vožnjo, med katero sta vozilo ustavila, Črešnik je stopil do motorja, takrat pa je za volan bliskovito sedel Stezinar in se odpeljal v neznano. Dolgo so možje postavle tavali v temi, naposled je Črešnik s pomočjo radiostezista tatu odkril na jadranski magistrali pri Filip Jakovu. Spektakularen lov se je končal pri Kninu, od 15. februarja je Stezinar za rešetkami. Resda s krajšim premorom.

NOČNI VLONI V VIKENDE

BREŽICE — Še neznan storilec je v noči na minulo nedeljo, 3. februarja, vlomil v 4 vikende v Blatnem pri Brežicah. Janezu Banu in Antonu Bukovšku, oba iz Brežic, Antonu Kržanu iz Globokega in Ivanu Hrastovski iz Bukovške ni odnesel ničesar, le pregledal je objekte, in to temeljito.

ODNESEL DENARNICO IN BONE

TREBNJE — 29. januarja med 10. in 15. uro je neznan zmikav v trebanjskem Trimu vlomil v garderobno omarico Janeza Kica iz Korita in tam zmaknil denarnico z gotovino in boni za prehrano. Kic je ob vsaj 1.400 din.

IZ TRGOVINE PRAZNIH ROK

SEVNICA — V noči na 29. januar je neznan storilec vlomil v Mercatorjevo poslovalnico št. 12 v Sevnici. Temeljito si je ogledal njeno notranjost, stopil tudi v bife, toda blagajna je bila na njegovo žalost prazna. Moral je oditi s praznimi žepi. Tudi to se zgodi.

Kratke iz Ribnice in Kočevja

Minulo soboto so rokometarji ribniškega Inlesa Rika odpotovali na enotednske priprave na Mali Lošinj, kjer bodo ostali do 9. februarja. Trener Andrej Mate je na morje popeljal vse igralce, s katerimi računa v nadaljevanju prvenstva I. republiške lige. Slednje se prične že 16. februarja, prvo prijateljsko srečanje z Laškimi pa je pred dnevi pokazalo, da v ribniških vrstah kar precej škriplje. Časa za odpravo napak ni veliko.

Kočevski strelski šport doživlja hude čase. Ekipe Itasa in Kočevja, članici prve in druge republiške lige, sta s skromnim točkovnim izkupičkom na tem, da se preselita v nižje tekmovalne razrede. Pravijo, da je krivda v tem, ker primanjkuje mladih, ki bi se odločali za ta šport.

Po pričakovanju so se kadeti Inlesa Rika uvrstili v drugi krog tekmovalj, potem ko so na turnirju ekip ribniškega območja — nastopili so še Oprema, Grosuplje in Sviš — premagali vse nasprotnike. Mladi Ribničani od tega tekmovalja pričakujejo še veliko, bržkone pa je nerealno pričakovati, da bodo ponovili uspeh generacije, ki je pred tremi leti osvojila naslov državnih prvakov.

Konec februarja bo v Kočevju tradicionalna slovesnost, na kateri bodo prve in druge republiške lige, sta s skromnim točkovnim izkupičkom na tem, da se preselita v nižje tekmovalne razrede. Pravijo, da je krivda v tem, ker primanjkuje mladih, ki bi se odločali za ta šport.

M. G.-Č.

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 8. II. SLOVENIJA 1

7.35 — 14.10 in 14.35 — 0.30 TELETEKST
 7.50 VIDEO STRANI
 8.00 ZIMSKI POČITNIŠKI PROGRAM
 11.00 SUPERMAN II, amer. film
 13.00 TV MOZAIK
 SIMENON, TV naniz., 3/13
 14.00 VIDEO STRANI
 14.50 VIDEO STRANI
 15.00 ŽARIŠČE
 15.30 SOVA, ponovitev
 16.50 EP VIDEO STRANI
 16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
 17.00 DNEVNIK 1
 17.05 MOZAIK
 TEDNIK, ponovitev
 18.10 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
 18.10 PRAVLJICA O CARJU SALTANU, lutkovna igrlica, 6/6
 18.20 PASJA PRIPOVED ALI KAKO JE BILO..., češka naniz., 1/6
 18.50 RISANKA
 19.15 TV OKNO
 19.30 DNEVNIK 2
 19.55 VREME
 19.59 ZRCALO TEDNA
 20.20 MIDASOV DOTIK, angl. dok. serija, 5/6
 21.15 ZAKON V LOS ANGELESU, amer. naniz., 39/41
 22.00 DNEVNIK 3, VREME
 22.25 SOVA:
 DRAGI JOHN, amer. naniz., 1/19
 PREVARA, amer. film
 0.20 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

10.00 Satelitski programi — 10.25 SP v nordijskih disciplinah, 15 km (ž) — 12.00 Satelitski programi — 12.50 svetovni pokal v alpskem smučanju: smuk (ž) — 16.00 Satelitski programi — 16.45 SP v nordijskih disciplinah (posnetek) — 17.30 Studio Maribor — 19.00 Videomex (ponovitev) — 19.30 Dnevnik — 20.00 Žarišče — 20.30 Oči kritike — 21.10 Iluzije (plesna pesnitev) — 21.50 SP v nordijskih disciplinah: smučarski skoki za kombinacijo (posnetek) — 22.50 Satelitski programi — 23.10 Yutel — 0.00 Satelitski programi

HTV 1

9.15 Poročila — 9.20 TV koledar — 9.30 Dom brez doma (oddaja za otroke) — 10.00 Šolski program — 12.00 Poročila — 12.10 SP v alpskem smučanju: smuk (m) — 12.55 Smuk (ž) — 13.45 Satelitski programi — 14.30 Potovanje po ameriškem zahodu — 14.40 Carobna piščal (opera) — 16.05 Video strani — 16.20 Poročila — 16.25 TV koledar — 16.35 Dom brez doma (oddaja za otroke) — 17.05 Šolski program — 17.35 Hrvaška danes — 18.20 Risana serija — 18.45 Polna hiša (amer. naniz., 8/13) — 19.10 Risanka — 19.30 Dnevnik 1 — 20.00 Potipaj in pojdi (ameriški film) — 21.35 Duoptirja (zabavnoglasbena oddaja) — 22.25 Dnevnik — 22.45 Poročila v angleščini — 22.50 Ekran brez okvira — 0.20 Poročila

SOBOTA, 9. II. SLOVENIJA 1

8.35 — 1.55 TELETEKST
 8.50 VIDEO STRANI
 9.00 TV MOZAIK
 9.00 RADOVEDNI TAČEK
 9.10 LISJAK NA BOČU
 9.30 PRAVLJICA O CARJU SALTANU, lutkovna igrlica, 6/6
 10.05 EX LIBRIS: ZGODOVINA REKLAM
 11.05 SLOVENSKA KUHNJA Z ANSAMBLOM BRATOV AVSENIK, 6/10
 11.25 VEČERNI GOST: JOŽE MUŠIČ
 12.15 OČI KRITIKE
 12.55 VIDEO STRANI
 13.10 REZERVIRANO ZA ŠANSON, ponovitev 5. oddaje
 13.30 LOV ZA ZLATOM: ZGODBA O BILLU JOHNSONU, amer. film
 15.00 VEČER Z DANNYJEM KAYEM, ponovitev 2. dela
 15.50 ŽARIŠČE, ponovitev
 16.20 SOVA, ponovitev
 16.50 EP VIDEO STRANI
 16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
 17.00 DNEVNIK 1
 17.05 DP V KOŠARKI: BUDUČNOST — SMELT OLIMPIJA
 18.25 DIVJI SVET ŽIVALI, ponovitev zadnjega dela
 18.55 ŽE VESTE?
 19.05 RISANKA
 19.15 TV OKNO
 19.30 DNEVNIK 2
 19.55 VREME
 19.59 UTRIP
 20.20 ŽREBANJE 3 X 3
 20.35 KRIZKRAJ
 22.10 DNEVNIK 3, ŠPORT, VREME
 22.30 SOVA:
 ZLATA DEKLETA, amer. naniz., 23/25
 IZDAJSTVO, zadnji del TV nadalj. BAZEN, franc. film
 1.45 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

10.00 Satelitski programi — 10.25 SP v nordijskih disciplinah: 15 km mošli — 12.00 svetovni pokal v alpskem smučanju: supervelesalom (ž) — 12.55 SP v nordijskih disciplinah: 15 km (ž), kombinacija — 16.30 Satelitski programi — 19.00 Mati in sin (avstralska humor. serija, 11/14) — 19.30 Dnevnik — 20.15 Filmske uspešnice: Moje najboljšie leto (amer. film) — 21.45 SP v nordijskih disciplinah, posnetek — 22.45 Supervelesalom (ž), posnetek — 23.30 Yutel — 0.30 Satelitski programi

HTV 1

8.15 Poročila — 8.20 TV koledar — 8.30 Spored za otroke — 10.00 Izbor šolskega programa — 11.30 Danes skupaj — 12.00 Tarzan (amer. film) — 13.30 Sedmi čut — 13.40 Narodna glasba — 14.10 Ciklus kratkih filmov B. Marjanovića — 14.25 Mikser M (zabavna oddaja) — 15.10 TV teden — 15.25 Priče zgodovine — 16.25 Poročila — 16.30 TV dražba —

18.00 Berači in sinovi (TV nadalj., 4/13) — 18.55 Risana serija — 19.30 Dnevnik 1 — 20.00 Pogovor tedna — 20.15 Carter (amer. film) — 22.05 Dnevnik 2 — 22.25 Poročila v angleščini — 22.30 Hrvaški sabori (6/6) — 23.00 Stepinac - znamenje časa (dok. oddaja) — 0.00 Svet (zabavna oddaja) — 0.45 Športna sobota — 1.05 Poročila

NEDELJA, 10. II. SLOVENIJA 1

8.35 — 0.20 TELETEKST
 8.50 VIDEO STRANI
 9.00 OTROŠKA MATINEJA: ŽIV ŽAV PASJA PRIPOVED ALI KAKO JE BILO..., češka naniz., 1/6
 10.15 DRUGA GODBA: TRINAJSTO PRASE Z GOSTI
 10.45 MATI IN SIN, avstral. humor. serija
 11.15 ANSAMBEL TONETA KMETCA
 11.40 OBZORJE DUHA
 12.05 BOURVILLE: SALVA SMEHA, franc. dok. film
 13.05 SHOW RUDIJA CARRELLA
 14.40 SAGA O FORSYTHIH, angl. nadalj., 4/26
 15.30 SOVA, ponovitev
 16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
 17.00 DNEVNIK 1
 17.05 KO ZAZVONJO ZVONOVI, amer. film
 19.05 TV MERNIK
 19.20 TV OKNO
 19.30 DNEVNIK 2
 19.55 VREME
 20.05 Božo Šprajc: PRIPOVEDKE IZ MEDENEGA CVETLIČNJAKA, nadalj. TV Slovenija, 3/5
 21.15 ZDRAVO
 22.35 DNEVNIK 3, VREME
 22.55 SOVA:
 SPET TI?, amer. humor. naniz., 11/13
 MAMA LUCIA, italij. nadalj., 1/6
 0.10 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

Opomba: 14.25 SP v nordijskih disciplinah: smuč. skoki na 120 m; svet. pokal v alp. smuč., VSL (ž), 1. tek 10.00, 2. tek 13.00 17.00 Športno popoldne — 19.00 Da ne bi bolelo — 19.30 Dnevnik — 20.00 Drugačne zvezde (potopisna reportaža, 1/6) — 20.30 Memento mori (TV film) — 20.50 Pust (dok. oddaja) — 21.05 Posnetek skokov in VSL — 22.45 Športni pregled — 23.15 Yutel

HTV 1

9.45 Poročila — 9.50 TV koledar — 10.00 Nedeljsko dopolnec za otroke — 12.00 Kmetijska oddaja — 13.00 Poročila — 13.05 Serijski film — 13.55 Družinska oddaja — 14.25 Nedeljsko popoldne — 18.45 Risana serija — 19.10 TV sreča — 19.30 Dnevnik 1 — 20.00 Dramski program — 21.40 Dokumentarni program

tarna oddaja — 22.40 Dnevnik 2 — 23.00 Poročila v angleščini — 23.05 Glasba za lahko noč — 0.05 Športni pregled — 0.35 Poročila

PONEDELJEK, 11. II. SLOVENIJA 1

8.35 — 11.25 in 15.10 — 0.50 TELETEKST
 8.50 VIDEO STRANI
 9.00 MOZAIK, ponovitev
 11.15 VIDEO STRANI
 15.25 VIDEO STRANI
 15.35 SOVA, ponovitev
 16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
 17.00 DNEVNIK 1
 17.05 MOZAIK, ponovitev
 ZDRAVO
 18.30 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
 RADOVEDNI TAČEK
 ALF
 19.15 RISANKA
 19.20 TV OKNO
 19.30 DNEVNIK 2
 19.55 VREME
 20.05 B. Nušič: SURLJIVA OSEBA, komedija TV BG
 21.45 OSMI DAN
 22.35 DNEVNIK 3
 22.55 400 LET SLOVENSKE GLASBE, 6. oddaja
 23.25 SOVA:
 AVTOŠTOPAR, amer. naniz., 7/16
 MAMA LUCIA, italij. nadalj., 2/6
 0.40 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

Opomba: 10.25 SP v nordijskih disciplinah 16.00 Satelitski programi — 17.30 Studio Ljubljana — 19.30 Dnevnik — 20.00 Žarišče — 20.30 Po slehah napredka — 21.00 Sedma steza — 21.20 Rezervirano za šanson, 6. oddaja — 21.50 Satelitski programi — 22.50 Yutel

HTV 1

9.15 Poročila — 9.20 TV koledar — 9.30 Otroška serija — 10.00 Šolski program — 12.00 Poročila — 12.10 Video strani — 12.20 Izbrali smo za vas — 16.10 Video strani — 16.25 Poročila — 16.30 TV koledar — 16.40 Otroška serija — 17.10 Šolski program — 17.40 Hrvaška danes — 18.25 Številke in erke — 18.45 Dokumentarna oddaja — 19.15 Risanka — 19.30 Dnevnik 1 — 20.00 Dramski program — 21.05 7 dni v svetu (zunanjia politika) — 21.30 Dnevnik 2 — 21.55 Kinoteka — 23.25 Poročila

TOREK, 12. II. SLOVENIJA 1

8.35 — 12.50 in 14.10 — 23.50 TELETEKST
 8.50 VIDEO STRANI
 9.00 MOZAIK, ponovitev
 12.40 VIDEO STRANI
 14.25 VIDEO STRANI
 14.35 MOZAIK, ponovitev
 ANGLEŠČINA - FOLLOW ME, 1. lekcija
 15.00 ŽARIŠČE, ponovitev
 15.30 SOVA, ponovitev
 16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
 17.00 DNEVNIK 1

17.05 MOZAIK, ponovitev
 V HRIBIH SE DELA DAN
 17.45 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
 19.00 RISANKA
 19.15 TV OKNO
 19.30 DNEVNIK 2
 19.55 VREME
 20.05 DALEČ SI PRIŠLA, KATHY, kanadska nadalj., 2/3
 20.55 NOVOSTI ZALOŽB
 21.05 TOTI PUST
 22.05 DNEVNIK 3, VREME
 22.25 SOVA: /FC
 TO NI SLUŽBA ZA ŽENSKE, angl. naniz., 4/6
 MAMA LUCIA, italij. nadalj., 3/6
 23.40 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

Opomba: 10.25 SP v nordijskih disciplinah 16.00 Satelitski programi — 17.30 Studio 2 Koper — 19.00 Glasbena oddaja — 19.30 Dnevnik — 20.00 Žarišče — 20.30 Zrebanje lota — 20.35 Umetniški večer: Portret Sidneya Pollacka in Konje streljajo, mar ne? (amer. film) — 23.40 Yutel

HTV 1

9.15 Poročila — 9.20 TV koledar — 9.30 Otroška oddaja — 10.00 Šolski program — 12.00 Poročila — 12.20 Izbrali smo za vas — 16.10 Video strani — 16.25 Poročila — 16.30 TV koledar — 16.40 Program za otroke — 17.10 Šolski program — 17.40 Hrvaška danes — 18.25 Številke in erke — 18.45 Preteklost v sedanjosti — 19.15 Risanka — 19.30 Dnevnik 1 — 20.00 Serijski film — 20.50 V velikem planu (kontaktna oddaja) — 22.20 Dnevnik 2 — 22.40 Poročila v angleščini — 22.45 Kino klub — 0.15 Poročila

SREDA, 13. II. SLOVENIJA 1

8.35 — 11.45 in 14.35 — 0.10 TELETEKST
 8.50 VIDEO STRANI
 9.00 MOZAIK, ponovitev
 ŽIV ŽAV PRIPOVEDKE IZ MEDENEGA CVETLIČNJAKA, nadalj. TV Slovenija, 3/5
 10.50 DALEČ SI PRIŠLA, KATHY, kanadska nadalj., 2/3
 11.35 VIDEO STRANI
 14.50 VIDEO STRANI
 15.00 ŽARIŠČE, ponovitev
 15.30 SOVA, ponovitev
 16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
 17.00 DNEVNIK 1
 17.05 MOZAIK, ponovitev
 MEMENTO MORI, TV film
 PUST, dok. oddaja
 17.50 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
 19.00 RISANKA
 19.15 TV OKNO
 19.30 DNEVNIK 2
 19.55 VREME
 20.05 FILM TEDNA
 BAGDAD CAFE, nemški film
 21.40 DNEVNIK 3, VREME
 22.00 FLUID THE DUBLINERS, oddaja TVH
 22.45 SOVA:
 ALF, amer. naniz. 24/39
 MAMA LUCIA, italij. nadalj. 4/6
 VELIKI FOTOGRAFI, italij. dok. naniz.
 0.00 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

Opomba: 9.55 SP v nordijskih disciplinah 16.00 Satelitski programi — 18.30 Sloveni v zamejstvu — 19.00 Studio Maribor — 19.30 Dnevnik — 20.00 Žarišče — 20.30 Metropolitanska opera, 1. del — 22.20 Mednarodno delavsko gibanje (2/8) — 23.50 Svet poroča — 0.35 Yutel

ČETRTEK, 14. II. SLOVENIJA 1

8.35 — 12.15 in 14.20 — 24.00 TELETEKST
 8.50 VIDEO STRANI
 9.00 MOZAIK, ponovitev
 11.20 ZAKON V LOS ANGELESU, 37. del amer. naniz.
 12.05 VIDEO STRANI
 14.35 VIDEO STRANI
 14.45 MOZAIK, ponovitev
 15.30 ŽARIŠČE, ponovitev
 16.00 SOVA, ponovitev
 16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
 17.00 DNEVNIK 1
 17.05 MOZAIK, ponovitev
 18.40 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
 19.00 RISANKA
 19.15 TV OKNO
 19.30 DNEVNIK 2
 19.55 VREME
 20.05 SIMENON, TV naniz., 4/13
 21.10 TEDNIK
 22.15 DNEVNIK 3, VREME
 22.35 SOVA:

SLOVENIJA 2

Opomba: 14.25 SP v nordijskih disciplinah: 19.55 košarka POP 84-Cadbury Boost
 16.00 Satelitski programi — 17.30 Studio Ljubljana — 19.30 Dnevnik — 20.00 Žarišče — 20.30 Zdjaj pa po slovensko (izobraž. oddaja 1/10) — 20.55 Mali koncert — 21.10 Svet na zaslonu — 21.40 Komedija na slovenskem odru: M. Kmeč-Friderik z Veroniko — 23.10 Yutel

RIBNIŠKI RADIO?

RIBNICA — Mladinci se še posebej zavzemajo za ustanovitev ribniškega radija. Izkupiček prednovoletnega plesa so namenili za nakup glasbene opreme bodočega radija. Vendar je to le kapljica v morje, saj izračuni govore, da je za radijsko opremo potrebnih kar 200.000 DEM. Mladi pričakujejo ta denar od občinskih skupščine in podjetij. Občinski skupščini se tako razen že rednih izdatkov obetajo letos še izdatki za radio pa za izhajanje Rešeta, dostojno proslavitev Gallusovega leta in še kaj bi se našlo. Vendar je treba upoštevati, da tudi boljše in hitrejšo obveščanje nekaj velja. M. G.

ALFA
 VIDEO STUDIO
 Kupon za nagradno žrebanje
 dobitnika videokorderja
 med izposojevalci video kaset pri «Alfi»!

DOLENSKI LIST

Okrog kableske TV bo še vroče

Občina podprla nadaljnjo izgradnjo KATV v Krškem — Zaključena do konca leta? — Urediti odnose med naročniki, saj nekateri plačujejo, drugi ne

KRŠKO — Kableski razdelilni sistem se je v krški občini začel izgrajevati s pomočjo občinskih sredstev, saj naj bi služil tudi lokalnemu obveščanju, ki je zaradi nuklearne, klora in še česa nujno potrebno. Ljudje se zanj niso odločali samo zaradi manjših stroškov, ki so jih mnogi vsemu komaj zmogli, ampak bolj zaradi slabih izkušenj iz preteklosti. Kdor se namreč ob prvi priliki ni ogrel za telefon, je imel pozneje veliko težav.

Izgradnja kableske televizije se je odvijala počasi in z veliko nezadovoljstva krajanov in samih članov gradbenega odbora. V začetku minule jeseni so se naročniki KATV organizirali v skupščino in zahtevali, naj tudi novi izvršni svet zapiše dokončanje sistema in svoje programe. Ker ne gre za majhno investicijo, je predsednik IS Franc Čermelič objubil, da bo izgradnja kableske TV sicer vključena v programe, o tem, kdaj bo prišla na vrsto, pa bo odločala skupščina.

Na skupnem sestanku gradbenega odbora in izvršnega sveta so razpravljali, kako bi primorali izvajalca, da iz-

začela, a ni doslej še nihče priključen na KATV.

Anton Pleterški, strokovni delavec skupščine KDS, pravi, da v odboru trenutno rešujejo nesoglasja med naročniki. Vsem stanovalcem so ponovno poslali pogodbo zaradi vzdrževanja sistema, da bi se dokončno izrekli, če še želijo ostati naročniki. »Doslej večina naročnikov iz družbenih stanovanj ni plačala nič, medtem ko so naročniki iz individualnih stanovanj prispevali okrog 1000 DEM, poleg tega vložili še veliko svojega dela in plačali tudi vso notranjo napeljavo. Preden bomo nastopali z zahtevami nazven, moramo urediti odnose med naročniki, poskrbeti za vzdrževanje in za nekatere izboljšave v sistemu.«

Okrog kableske televizije v krški občini je že bilo in očitno še bo veliko vroče krvi. Tudi če bo občina zagotovila finančno pomoč za dokončanje izgradnje, bosta morala odbor in skupščina KDS poskrbeti, da bodo vsi naročniki postavljeni v enak položaj. Pa verjetno tudi to ne bo dovolj, saj niti tisti, ki so že davno priključeni na sistem, niso zadovoljni. Kakovost sprejema ni takšna, kot v Novem mestu, da zaradi atmosferskih motenj del sistema odpove, tako da so naročniki od časa do časa še na slabšem kot tisti, ki priključka še sploh nimajo.

B. DUŠIČ

OPUS FRANCETA MIHELČA

LJUBLJANA — Danes, v četrtek, 7. februarja, ob 18. uri bodo v galeriji Cankarjevega doma v Ljubljani odprli razstavo risb, pastelov in grafik akademskega slikarja Franceta Mihelčiča, ustvarjenih v obdobju 1930 — 1990.

Za zdravje najboljša: hoja in lahkoten tek v naravi

Mnogim težavam kriv napačen način življenja

Znano je, da je veliko zdravstvenih težav posledica napačnega življenja. Na žalost pa je zdravje najvažnejši cilj šele takrat, ko je bolezen postala realna stvarnost. Medicinski strokovnjaki po svetu in pri nas opozarjajo na nujnost zdravega načina življenja, katerega pomemben del je telesna aktivnost.

Za vse starostne kategorije so

najprimernejše aerobne aktivnosti, za katere je značilna potreba po kisiku in sprotno kritje te potrebe. Zmogljivosti srčno-žilnega in dihalnega sistema ne moremo izboljšati s kratkotrajnimi vajami in tudi ne s sprehodom. Potrebno je daljše gibanje večjih skupin mišic, obremenitev mora trajati dalj časa, intenzivnost pa mora biti večja od 50% maksimalne zmogljivosti.

S takšnim, tako imenovanim aerobnim treningom je treba izboljšati sprejemanje kisika (pospešeno dihanje) in transport kisika v delujoče mišice. Za transformacijo notranjih organov sta najprimernejša in najdostopnejša oblika aktivnosti hoja in tek v naravi. Za tiste, ki delajo sede in niso telesno pripravljene, ter za starejše, je primernejša hoja.

Hitra hoje od 6 do 8 km na uro je enako učinkovita kot lahkoten tek (jogging). Če se boste odločili za eno od aktivnosti in ste starejši od 40 let ali telesno nepravilni, je nujen posvet z zdravnikom.

STANE ISKRA

(Še)ni za objavo

Iz različnih virov smo zvedeli nekatere zanimive novice, za katere smo pri preverjanju na odgovornih mestih zvedeli, da (še) niso za objavo, nihče pa ni zanikal, da ne bi bile resnične. Priluhnite:

KOČEVJE: PREKLICANO NEPREKLICNO — Predsednik občinskega izvršnega sveta Ladislav Lenassi, ki je nepreključno odstopil s te dolžnosti, je svoj odstop pripravil preklicani, če bo na sejah občinske skupščine v bodoče manj nepotrebnih vprašanj o njem in izvršnem svetu. Sicer naj to dolžnost zasedajo vpraševalci in bodo oni reševali težak položaj občine.

KOČEVSKA REKA: OVEN SE JE OBESIL — Nekje na (zaprtem) območju se je pred kratkim obesil na žično

ograjno oven in tako storil žalostno smrt. Vzrok za samomor je bil, ker so ga zasledovali inšpektorji, češ da ima zelo verjetno bolezen bruceloza. Ko so inšpektorji zvedeli, za ovnov samomor, so zahtevali pregled njegovih posmrtnih ostankov. Pa ni bilo nič, ker je Korpus delikti izginil.

RIBNICA: VSE ZA GIMNAZIJO — Ribničanje hočejo imeti gimnazijo v Ribnici in ne več v Kočevju. Zaradi nerodnosti in počasnosti Kočevcev im lahko to tudi uspe.

RIBNICA: VOJAŠNICE NAJ BODO ŠOLE — Nekateri čisto resno predlagajo, naj bi se razorožili ali vsaj ukiniti vojaško posadko v Ribnici, pridobljene zgradbe pa naj bi spremenili v šole. To je tudi edina možnost, da šole ne bodo ob najbolj prometni cesti.

Konjiški Carrington piše drugačno Dinastijo

Denar leži povsod – Franc Riemer si ga je nakopal z bagrom

Pravijo, da je eden najbogatejših Slovencev. Pravijo, da je njegova hiša kopija vile Nickyja Laude. Pravijo... Vse mogoče in nemogoče pravijo o možu, ki je malo pred Slovenskimi Konjicami postavil vilo v stilu ameriške industrije sanj in ki se meni nič tebi nič vozi naokoli z enim izmed svojih mercedesov. Prav nič ne skriva, da ima denar. Hvali se pa tudi ne. Pa bi se lahko, saj mu ga ni nihče podaril. Kdo je ta mož?

»Halo! Gospod Ajtič?«
»Gospoda Ajtiča ni. Je pa tukaj gospod Riemer.«
»Oprostite, a sta to dva človeka?«

»Ne, samo eden je.«
Krasno. Tako se je pričel telefonski pogovor, ki naj bi me pripeljal do lastnika zavisti vrednega premoženja. Le s kom imam opraviti, sem se spraševala še isti dan, ko sva se s fotoreporterjem odpravila na brez težav dogovorjen zmenek. Še danes ne vem, zakaj sem pričakovala precej rejenega možaka v poznih zrelih letih. Človek, ki je skočil iz športnega avtomobila, sploh ni ustrezal pričakovanjem. Šmenta, pa še poznaj ga. To je ja tisti Ajtič, ki je hodil leto za mano v osnovno šolo!

Nekje iz hribov, iz Polen je bil doma. Pa slab učencec je bil. Kaj je sedaj to? Zaplet z imenom je v nekoliko majhni in prenatrpani pisarni rešen takoj. »Sem Franc Riemer,« pove. »Res pa sem se še pred dvema letoma pisal Ajtič. Priimek Riemer sem povzel po stari mami, ko sem se z delom ustallil v Avstriji. Po domače pa se je tako pri nas vedno reklo pri Riemer.« Prav nič ne skriva, da je tisti Ajtič iz Polen, ki ni bil kaj prida učenec. Zakaj tudi bi, saj ni on kriv, če niso ne v šoli ne potem pri prvih zaposlitvah znali poiskati njegovega bogastva.

»S šolo je tako. Ni dovolj, da nekaj veš, da nekaj znaš. Treba je narediti. Če delaš, tudi nekaj zaslužiš in ko imaš denar, lahko ustvarjaš naprej.« Kako preprosto.

Kubik na kubik

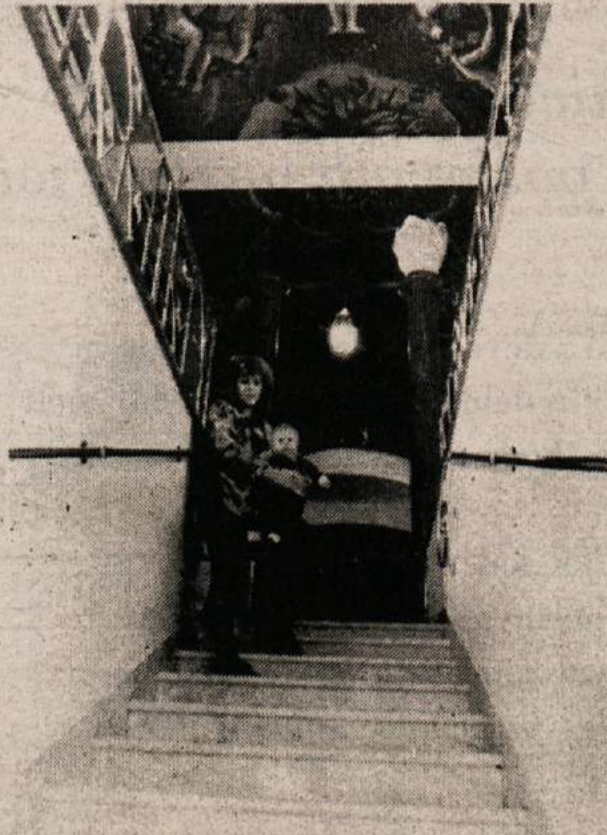
Večina nas nekaj dela, večina nas nekaj zasluži, večina nas nekaj ustvari. Kako je lahko Franc Riemer ustvaril toliko več od nas? Odgovor je spet nad vse preprost: Denar leži povsod. Treba je samo dobro opazovati in pravega trenutka ne moreš zgrešiti.

Zanj je bil prvi trenutek nakup neuporabnega gradbenega stroja. Z denarjem, ki ga je imel, ga je popravil in začel na svoje. Samo 22 let je bil star, dela pa se ni bal. Tudi ovire ga niso zaustavile. V domači, konjiški občini, ni mogel dobiti obrtnega dovoljenja. Na Hrvaškem pa ga je. V Buzetu, tako kot številni drugi. Naprej pa je šlo po znani poti: dinar

na dinar, kamen na kamen, kubik na kubik... Riemer bi rekel: delo na delo, pa spet delo. Seveda se je zraven tudi znašel. Nekako je vedno vedel, kdaj je pravi trenutek za eno, kdaj za drugo. Pred štirimi leti je odšel na delo v Avstrijo. »Celo leto smo delali zastoj, da smo se naučili vse, kar je bilo treba.« Potem ni bilo več težko vzdržati tamkajšnje konkurence, ujeti njihovega stila. Ostal je tam, prevzel slovenski del obveznosti pri gradnji elektrarne v kraju Sopot in ostal tudi potem, ko so bila ta dela končana. Tam še vidi perspektivo, pri nas pa je sedaj zatišje, pravi. Vseeno je že drugo leto obrtnik z dovoljenjem v konjiški občini. Tega, da je bil svoj čas nezajelen in da so mu dobesedno hodili gledat v lonec, ne zameri. Menda pač niso mogli razumeti, da lahko človek z delom in smislom za tržišče tudi zasluži. »Tisto, kar delaš, moraš vzljubiti, videti v tem svoj ponos, svoj uspeh,« enostavno povzame svojo življenjsko filozofijo.

Bonetijeva, ne Laudina vila

Franc Riemer je ponosen na tisto, kar je ustvaril. Ni pa res vse, kar pravijo ljudje. Denar res ima, navsezadnje je 30 buldožerjev, bagrov in druge težke gradbene mehanizacije nekaj vredno in tudi

Marmor, medenina, freske... Edita in mali Franci pred vhodom v nekdanjo kurjo farmo, kjer so danes urejeni štirje apartmaji. Da otroci ne bodo imeli težav, če bodo hoteli ostati doma. Sedaj še ne živijo v hladnem razkošju. Mali Franci spi v maminu spalnici, večji sestrici in brat pa skupaj. Zaradi družbe. Sicer pa si po tem posnetku lahko predstavljate druge prostore v vili. Kopalnice, kot jih imajo Riemerjevi, niti v vskem filmu o visoki družbi ni mogoče videti. Ob vsem tem pa najbolj preseneča toplina dnevnih bivalnih prostorov, zlasti kuhinje, kjer je našla mesto prava krušna peč, dolga miza in klop ob njej.

Franc Riemer je posloven mož, ki zlepa ne zgreši prave priložnosti.

hiša ni od muh, pa vikend v Portorožu, domača hiša na Polenah... Verjetno pa zaradi tega (še) ni eden najbogatejših Slovencev. Za hišo, ki naj bi jo prekopirali po vili avtomobilskega dirkača, pa pravi: »To je Bonetijeva, ne Laudina vila.« Kilometre in kilometre je prehodil po svetu z odprtimi očmi, pri tem marsikaj videl in marsikaj mu je bilo všeč. Tisto, kar si je želel, sta učinkovito oblikovala arhitekta Slavko in Borka Boneti iz Ljubljane. Dobro delo sta opravila. Vse je kot iz pravljice. Pravljicnim bitjem privoščimo srečo, kaj

pa ljudem?

»Ljudje več govorijo, kot je res. Ampak ne smeš biti občutljiv in ostati mračen človek. Čim pa ti denar stopi v glavo, si uma-

žeš značaj. Potem se srečaš z zavistjo.«

Tako pravi mož, ki je začel iz nič, ki je bil vesel vsakega kubika zemlje, ki ga je obrnil, ki danes stal-

no zaposluje pet ljudi, po potrebi pa dvajset, ki je, kot pravi, vsega vajen in se tudi kriznih časov ne boji. »Trdo bo,« pravi, »kruh bo treba zaslužiti z delom. Tisti, ki so vse, kar imajo, dobili na lahek način, se ne bodo znašli. Kdor pa je dela vajen, se bo.«

»Bogastvo me ne obremenjuje. To ni bil moj cilj. Denar ni vse. Moja sreča je v mojih otrocih,« pravi žena bogatega Konjičana. Ob našem obisku je skuhala kavico, potem pa nas je povabila v svoje kraljestvo, v hišo. Ker se je okrog nas radovedno motal kratkohladek, ki mu je plenička dišala čisto zemeljsko, prav nič pravljicno, je bilo skoraj konec resnega pogovora.

Bogataševa gospodinja – je srečna?

Bralke se bodo gotovo strinjale, da ni preprosto biti gospodinja v hiši, veli-

ki tisoč kvadratnih metrov, in poleg tega v družini s štirimi otroki v starosti od 14 mesecev do 13 let. Gospodinjina pomočnica gor ali dol. Editi, nekoč se je pisala Lončarič in bila doma v Celju, tudi bogastvo ne pomaga veliko. Preden je spoznala Franca Riemerja, je kot trgovka delala v celjski Tkanini. Kar lepo je žive-la. Ljudi ni srečevala le na cesti in v trgovini, ampak tudi pri svojem manekinstvu. Potem pa je bilo nenkrat konec. »Ko smo se preselili na Polene, sem bila vedno sama. Mož je samo delal. Pozimi še v dolino nisem mogla. Včasih se mi je od samote že kar mešalo.« Tako je bilo do pred tremi leti, ko so pričeli graditi v dolini. Hišo v dolini ji je mož dolgo obljubljal. Čakala sta in iskala, dokler nista v pravem trenutku na pravem mestu srečala pravega človeka. Potem se je na zidovih stare kokešje farme začela uresničevati želja. Z veliko muk. Brez teh očitno pri nas nobena gradnja, nobeno opremljanje stanovanj ne gre. Ko so na primer enemu izmed podjetij zagrozili s tožbo, če ne bo opravilo obljubljenega dela, je bil odgovor značilen: »Povejte, če nas boste res tožili. Bomo nehali delati.«

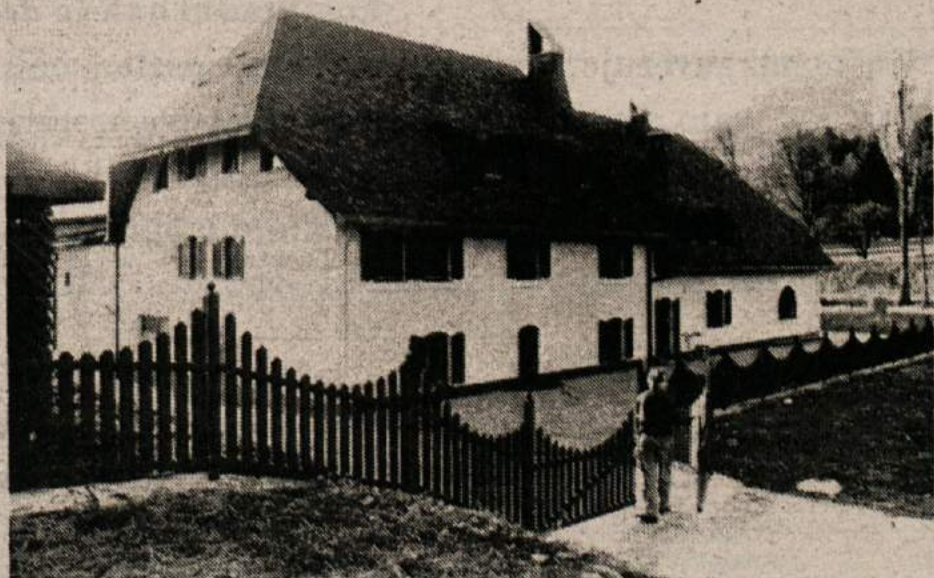
Veliko potrpljenja je bilo potrebnega, da so uresničili svoje in arhitektove zamisli. »V življenju ni nič podarjeno. Vsi vidijo, kaj imaš, nihče, kaj si za to dal.« Ko to reče Edita, ne misli le na težave pri gradnji. Misli na tisto, kar občuti prenekatera ženska, ki ostaja doma, ki dela cele dneve, pa ni zvečer kaj pokazati in nihče ne razume, da ima včasih vsega dovolj. Ne, Editi nikar ne zavidajte bogastva: »Želim si družinskega življenja. Zavidam družinam, kjer sta oče in mati vedno skupaj z otroki. Nikoli nisem imela tega toliko, kot sem si želela. Kaj ti koristi denar...«

Pa vendar je sedaj, v dolini, življenje lepše. Ljudje prihajajo, ni več tako sama. Otroci izpolnjujejo njene dneve, z njimi pa še vrsta domačih živali. Tri koze imajo, dva psa volčjaka, kokoši, race, mačke, celo kravo. To njihovo kravo sem nedavno zamenjala za čistokrvnega konja. Kdo bi pa v takem okolju pričakoval kravo, lepo vas prosim? Drži pa, da se bodo v ogradi kmalu pasli tudi konji. Franc ima namreč živali silno rad. Nanje se je navezal že kot otrok, saj je v najnežnejši starosti izgubil mater in je pogrešal družbo bratov in sester. Verjetno tudi želja po petih otrokih sega v zgodnja polenska leta. Franc pa je zrasel v moža, ki svojih želja ne sanja, ampak jih uresničuje. To mu zavidam. Za svoje sanje sem naredila tako malo.

MILENA B. POKLIČ
Foto:
EDO EINSPIELER

Družina Riemer: mama Edita in oče Franc, Klementina in Miša Marija, mali Franc in prvorojenec Primož.

»To ni Laudina ampak Bonetijeva vila.« Vsekakor pa Riemerjeva. Okolica se ni povsem urejena, pa že sedaj pritegne pogled vsakogar, ki se pelje mimo. Ko se bodo tu poleg malih domačih živali sprehajali še konji, bo slika še bolj podobna pravljici.

Zgodba iz bolnišnice

V sobi št. 8 na oddelku v prličju bolnišnice je bila kot ponavadi polna zasedba. To se pravi, da je od štirih bolnikov eden začasno ležal na nekakšnih nosilih. Ravno pravšnje število za pomenke.

Zunaj je prijetno sijalo sonce in temperatura se je popoldan kljub še vedno trajajoči koledarski zimi dvignila tja do 15 stopinj. Za ta čas nenavadno lepo in toplo vreme je med bolnike, v večini vinogradnike, vnašalo nemir in hrepenenje po domu. Podžigala so jih še sporočila domačih, da so se dela v vinogradih že pričela: »Sosedje imajo že vse obrezano. Nekateri so celo že nakolili in privezali.« Ni hujših besed za dobre gospodarje.

»Sem pa res izbral prave dneve za poležavanje v bolnišnici« je vzdihnil tisti pri oknu. »Prepričan sem bil, da bo zapadel sneg, na, zdaj pa takole...«

»Morda pa bi ta čas ležal doma za kakšno gripo,« ga je potolažil sosed. »Pravijo, da zunaj razsaja prava epidemija.«

»Pravkar sem prebral v časopisu, da so v eni od ljubljanskih bolnišnic že omejili obiske na samo enega svojca. Nočejo izpostavljati bolnikov nevarnosti,« je dodal novinec na pomožnem ležišču.

»Še to bi bilo treba, da bi tu zbolele!« se je zbal tisti, ki bo šel čez kak dan že tretjič na operacijo kile. »Ne morete si predstavljati, kako je hudo, če te takole operiranega sili na kašelj. Bog ne daj, da bi celo kihnil, da o temperaturi niti ne govorim.«

Nova skrb se je polotila bolnikov. Popoldan so bili obiski. Ob vsaki postelji ali na njej so sedeli obiskovalci. Za Belokranjce je znano, da zelo držijo skupaj. Svojega človeka

nikoli ne pustijo v nesreči. In tako so tistega pri vratih obiskali vsi sorodniki in še vsaj polovica vaščanov. Po začetni pozornosti do operiranca pa so se kmalu spustili v medsebojne pogovore.

Bolnika pri oknu je obiskala le žena in se zadržala krepko čez določeni čas. Sedela je v plašču, zavita do ušes v šal. Izgleda, da jo je kuhala vročina. Tudi po glasu se ji je poznalo, da je močno prehlajena. Iz nosu ji je teklo in občasno si ga je podrgnila kar ob rokav plašča. No, končno je tudi ona odšla.

V soboto zvečer, šlo je že proti osmi uri, pa se je žena nenadejano spet pojavila. Drugi dan, v nedeljo, bi moral njen mož domov. Temperaturni listi so mu že pobrali in tudi oskrbo je že plačal. Ženska je bila trdno odločena, da ga odpelje kar takoj. Zdravnika, ki mora dati dovoljenje za prevzem obleke, pa slučajno ni bilo na oddelku. Tako je vsaj eno uro spet prebila med bolniki sobe št. 8. Siroti se zdravstveno stanje ni od zadnjic prav nič popoblašalo. Kašljala in kihala je kar v svoje dlani. Končno se je vse uredilo in zadovoljna je odpeljala svojega možička...

Nekaj časa je bila v sobi tišina. »Razmišljam in ugibam, kakšna korist je to, da ga je ravno sedaj, ponoči, prišla iskat.« Sosed se je zazrl na prazno posteljo, zmajal z glavo in nadaljeval: »Res ne vidim pravega razloga...«

»Morda pa zato, da se bo kakšen dan prej nalezela nahoda ali pa še kaj hujšega,« je malce zlobno dodal bolnik s kilo. »Da bi jo vsaj mi srečno odnesli.«

SLAVKO KLANČIČAR

DOMAČE TRNJE

- Na sončni strani Alp vlada za delavce — »večni sončni mrk«.
- Mnogi so prišli »na zeleno vejo« — z žaganjem veje idejnih nasprotnikov.
- Irak je še en dokaz več — da sta Alah in Hudič že dolgo v kooperaciji.
- Lovci na čarovnice bi očitno želeli slovenske in hrvaške politike spraviti — na »videološko grmado«.
- Še čudno, da se za naše vojaške obveščevalce ne začne zanimati — CIA.

M. BRADAC

JEŽICE, BODICE

DEŽURNI POGREBEC — Predsednik Jovič se je na razširjeno zasedanje predsedstva v Beogradu, na katerem so razpravljali o nadaljnji usodi Jugoslavije, vrnil naravnost s pogreba na Norveškem. Posel je posel.

EPOLETNA OPERETA — Jazovi in Jaruzelski, Kadjeviči, Pinocheti, vse spoznaš po epoleti. Zlato sije na ramenu, ljudstvo stoka na kolenu.

POMIRJAJOČA VEST — Državljane je nekolikaj vznemirila vest, ko je Janez Drnovšek z zasedanja predsedstva odpotoval naravnost v varno Švico. Pomirila jih je novica, da se je v Slovenijo zatekel pred vojsko preganjani hrvaški minister Martin Špegelj. Torej smo v Sloveniji še na varnem.

T. J.

- Naloga politikov je, da delajo mir, ne pa vojno. (M. Šetinc)
- Ni živali na svetu, ki bi se je lahko bolj bali kot človeka. (Motaigne)
- Vojna ni nič drugega kot nadaljevanje politike z drugačnimi sredstvi. (Klausewitz)

RAZPISNA KOMISIJA MIZARKEGA PODJETJA »HRAST« ŠENTLOVRENC, p.o. ŠENTLOVRENC 13 a, 68212 VELIKA LOKA

na podlagi 45. člena statuta organizacije združenega dela

RAZPISUJE
prosta dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA — DIREKTORJA PODJETJA

Za direktorja je lahko imenovana oseba, ki izpolnjuje z zakonom določene pogoje:

- da ima srednjo ali višjo strokovno izobrazbo lesne stroke
- da ima 10 oz 5. let delovnih izkušenj na področju vodenja delovne organizacije
- da predloži ustrezen program razvoja podjetja.

Kandidat bo imenovan za dobo 4 let.

LESNEGA TEHNIKA

Pogoji:

- končana lesna šola 5. stopnje
- 5—10 let delovnih izkušenj na delovodskem področju v lesni stroki
- 3-mesečno poskusno delo

Kandidati naj pošljejo prijave s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev v 14 dneh po objavi Komisiji za imenovanja Mizarskega podjetja »HRAST« Sentlovenec, p.o., Šentlovenec 13 a, 68212 VELIKA LOKA
O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po dnevu razpisa.

elba

Trgovina na drobno, debelo in inženiring d.o.o.
NOVO MESTO, Ulica talcev 9
Tel.: 24-884

Pri nas dobite ves elektro material
svetila
belo tehniko
prodajamo tudi repromaterial
(na naročilnico, brez prometnega davka)

Na zalogi je še manjša količina termoakumulacijskih peči 2,5 KW

HRANILNO KREDITNA SLUŽBA SEVNICA, p.o. Mercator Kmečka zadruga Sevnica Savska 20/b Sevnica

Upravni odbor

razpisuje
po statutu

VODJO HRANILNO KREDITNE SLUŽBE

Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:
— visoka oz. višješolska izobrazba ekonomske ali pravne smeri, dve oz. štiri leta delovnih izkušenj ali
— srednješolska izobrazba ekonomske smeri in najmanj 6 let delovnih izkušenj

Izbrani kandidat bo imenovan za dobo 4 let. Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: Hranilno kreditna služba Sevnica, Savska 20/b, 68290 Sevnica, s pripisom »za razpisno komisijo«.

CENTER ZA KULTURO IN PROSVETO CBE 23 68330 METLIKA tel.: (068) 58-325

VPISUJE

od 7. do 15. februarja 1991 vsak dan od 8. do 15. ure, razen v soboto, v naslednje tečaje.

- začetni tečaj iz nemščine (50 ur)
- začetni tečaj iz italijanščine — PO METODI SUGESTO-PEDIJE (50 ur)
- tečaj oziroma vaje iz AEROBIKE (32 ur)

Podrobne informacije lahko dobite po telefonu, pisno ali osebno na gornjem naslovu.

Spremenili smo naslov, ne pa zanesljivosti poslovanja

*Edina vseslovenska zavarovalnica, ki ima oboje:
tradicijo in profesionalen odnos do poslovnih partnerjev.*

Na področju zavarovalništva se edini lahko pohvalimo z devetdesetletno tradicijo in razvito poslovno mrežo, ki je razširjena po vsej Sloveniji in delu Hrvaške. Lani smo imeli skoraj štiri milijone zavarovalnih polic in še tako velika škoda in inflacija nista omajali korektnosti našega dela.

Vse to nas zavezuje, da tudi v prihodnje pazimo na svoj ugled. Profesionalci smo prav zato, ker si vedno prizadevamo poenostaviti poslovno sodelovanje.

Ob tem, ko smo se preselili, bi se radi zahvalili vsem svojim sedanjim in bodočim zavarovancem. Vzajemna lojalnost lahko prinese le - vzajemno zadovoljstvo.

Novi sedež naše poslovne enote Novo mesto je na Zagrebški 2
in predstavništva Kočevje na Ljubljanski cesti 7.

zavarovalnica triglav d.d.

KER ŽIVLJENJE POTREBUJE VARNOST

FENIX

INFORMATIKA, ELEKTRONIKA,

ZASTOPANJE IN TRGOVINA D.O.O.

PARTIZANSKA 19, p.p. 60, 68000 Novo mesto

(068) 26-126, / FAX. (068) 25-145

Novi razstavno-prodajni prostori na Partizanski 19 v Novem mestu.

Ogledali in preizkusili boste lahko računalniško opremo: Gambit Asem terminale Wyse fotokopirne aparate Canon

Nudimo vam tudi ugoden nakup avdio in video tehnike Samsung in Yoko bele tehnike Gorenje—Bira

UGODNE CENE

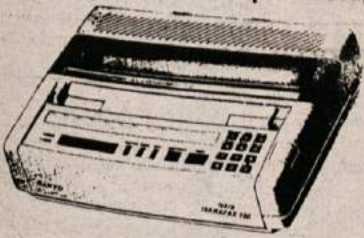
posebna ponudba telefaks Canon 230, cena 20.850,00 din

delovni čas: od 9. do 12., od 14. do 18., sobota od 9. do 13. ure

ISKRAFAX 100

Mala naprava velikih zmogljivosti

običajna cena 18.900 din
pri RAČKI, d.o.o. 16.000 din
in zastonj telefon Iskra 911

DOBAVA TAKOJ, KOLIČINA OMEJENA
RAČKA, d.o.o.
informatika, zastopanje in trgovina
Novo mesto
Cesta komandanta Staneta 34
Telefon in telefax (068) 21-058

Alfograf

d.o.o.

LJUBLJANA, JAMOVA 60A

SPOŠTOVANI!

Obveščamo vas, da smo našo dejavnost (grafično, malo in veleprodajo) razširili še na Dolenjsko območje.

V Novem mestu, na Prešernovem trgu 3, smo odprli maloprodajno trgovino, kjer lahko dobite šolske potrebščine, pisarniški material, pisala, obsežna je ponudba keramičnih svinčnikov, igrač, magičnih igrice, drobnih daril in pustnih mask.

Pridite, prepričajte se, z veseljem bomo ugodili vašim željam.

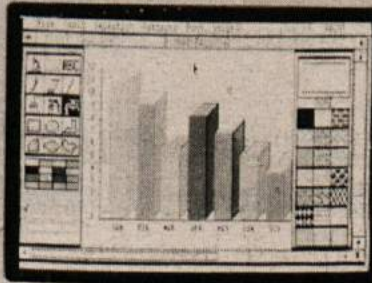
ODPRTO:

Od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure.
Sobota od 8. do 12. ure.

Tel. 25-646

PC1512 Amstrad

RAČKA, d.o.o.
NOVO MESTO,
C. komandanta
Staneta 34
Telefon in telefax:
(068) 21-058

običajna cena 20.000 din
pri RAČKI 12.380 din (brez davka, ki za firme znaša 3%, za zasebnike pa 33,5%)

AMSTRAD

SKUPŠČINSKI DOLENJSKI LIST

za občine
ČRNOMELJ,
METLIKA, NOVO
MESTO, RIBNICA
IN TREBNJE

V 15. številki Skupščinskega Dolenjskega lista, ki je izšla z datumom 22. december 1990, so objavljeni dokumenti:

OBČINA ČRNOMELJ

— Odredba o določitvi najvišjih cen

OBČINA NOVO MESTO

- Odredba o spremembi odredbe o delovnem času upravnih organov občine Novo mesto
- Sklep o spremembi sklepa o imenovanju občinske volilne komisije za mandatno obdobje 1990—1994
- Odlok o začasnem financiranju javne porabe v občini Novo mesto za 1. trimesečje leta 1991
- Sklep o javni razgrnitvi osnutka ureditvenega načrta Hidromelioracijsko območje Šentjerneje — zahod
- Odlok o zavidalnem načrtu BTC Češča vas — 1. faza
- Sklep o javni razgrnitvi osnutka ureditvenega načrta pokopališča Srebrnice — 1. faza
- Spremembe in dopolnitve družbenega plana občine Novo mesto za obdobje od leta 1986 do leta 1990

OBČINA RIBNICA

— Odlok o delovnih telesih skupščine občine Ribnica

V 16. številki Skupščinskega Dolenjskega lista, ki je izšla z datumom 28. december 1990, so objavljeni naslednji dokumenti:

OBČINA ČRNOMELJ

— Odredba o spremembah in dopolnitvah odredbe o določitvi najvišjih cen

OBČINA METLIKA

- Sklep o spremembi sklepa o imenovanju občinske volilne komisije za mandatno obdobje 1990—1994
- Odlok o ustanovitvi in pristojnostih komisije za zbiranje in evidentiranje podatkov, dokumentov in pričevanj o medvojnih in povojnih pobojih, pravno dvomljivih procesih in drugih nepravilnostih
- Odlok o ustanovitvi in pristojnostih komisije za denacionalizacijo
- Odlok o ustanovitvi in delovnem področju delovnih teles skupščine občine Metlika
- Odlok o priznanjih občine Metlika
- Odlok o začasnem financiranju proračunskih potreb občine Metlika v 1. trimesečju 1991
- Odredba o določitvi najvišjih cen

OBČINA RIBNICA

— Odlok o začasnem financiranju javne porabe v prvem trimesečju 1991

— Odlok o spremembi odloka o proračunu občine Ribnica za leto 1990

OBČINA TREBNJE

- Odlok o začasnem financiranju skupnih in splošnih družbenih potreb v občini trebnje v prvem trimesečju 1991
- Odlok o višini prispevka za vzdrževalna dela na melioracijskem območju Rakovniško polje, Jeseniščica in Voljče Njive za leto 1991
- Odlok o spremembi proračuna občine Trebnje za leto 1990
- Spremembe in dopolnitve družbenega plana občine Trebnje za obdobje 1986—1990
- Pravilnik o spremembah pravilnika o dodeljevanju stanovanj in stanovanjskih posojil v občini Trebnje
- Odlok o ureditvenem načrtu deponije komunalnih odpadkov Globoko za občino Trebnje

V 1. številki XXVIII. letnika Skupščinskega Dolenjskega lista, ki je izšla z datumom 25. januar 1991, so poleg kazala za lanske letnik objavljeni dokumenti:

OBČINA ČRNOMELJ

- Odlok o zagotavljanju sredstev za potrebe na področju zdravstvenega varstva v občini Črnomelj v letu 1991
- Sklep o usmerjanju sredstev, namenjenih za spodbujanje razvoja v občini Črnomelj
- Sklep o javni razgrnitvi sprememb in dopolnitev prostorskih sestavin srednjeročnega družbenega plana občine Črnomelj 1986—1990 in osnutek lokacijskega načrta odlagalnišča komunalnih odpadkov pri Vranovičih
- Sklep o javni razgrnitvi osnutka ureditvenega načrta za Trg svobode v Črnomlju

OBČINA METLIKA

— Odredba o spremembah in dopolnitvah odredbe o določitvi najvišjih cen

OBČINA NOVO MESTO

- Sklep o javni razgrnitvi osnutka ureditvenega načrta Zgodovinsko jedro Dolenjskih Toplic
- Sklep o javni razgrnitvi osnutka ureditvenega načrta kamnoloma Čerov Log
- Odlok o zagotavljanju sredstev za zdravstveno varstvo v letu 1991
- Sklep o razvrstitvi funkcij v skupščini občine Novo mesto, izvršnem svetu skupščine občine Novo mesto in določitvi koeficientov za določanje osebnih dohodkov za te funkcije

OBČINA RIBNICA

- Odredba o pristojbinah za veterinarsko-sanitarne preglede in dovoljenja v občini Ribnica
- Odredba o pristojbinah za kritje stroškov veterinarsko-higienske službe v občini Ribnica

OBČINA TREBNJE

- Odlok o zagotavljanju sredstev za izvajanje občinskega programa zdravstvenega varstva za leto 1991
- Odredba o določitvi najvišjih cen v občini Trebnje
- Poročilo o izidu referendumu v krajevni skupnosti Sela—Šumberk

OBVESTILO

Občina Novo mesto objavlja, da zbira interesente za najem lokacij za postavitev začasnih objektov na javnih mestih. Vse podrobnejše informacije o lokacijah in postavitvi začasnih objektov dobijo interesenti pri Zavodu za družbeno planiranje in urbanistično načrtovanje občine Novo mesto, stavba Ljubljanska cesta 2, prvo nadstropje, kjer prejmete tudi ustrezne obrazce za prijavo. Izmed vseh prijavljenih interesentov bo zbran ožji krog interesentov, ki bodo prišli v poštev za licitacijo. Rok za oddajo prijav je do vključno 15. 2. 1991.

ZLATA VERIGA

INDUSTRIJSKA PRODAJALNA — Boksi, predalniki, stenske obloge, pomivalna korita, vezane plošče, mesarske mize, samonosilne police z vijaki že od 72 do 90 din, gugalniki od 700 do 900 din, otroški stolčki in mizice, vitrine za 1.900 din, lovske omare, kredenca Barbara samo za 5.800 din, čolni. Vse to v industrijski prodajalni NOVOLESA v Straži. Tel. 068/84-600.

CVETJE — Cvetličarna Milena Blazinšek se je preselila v središče Šentjerneje v Brulčevo hišo. Sveže cvetje, cvetni aranžmaji po želji, uvožene prekrasne lončnice vsak dan od 8. do 17. ure in v soboto od 8. do 13. ure. Tel. 068/42-153.

INTERMARC — Trgovina s tehničnim blagom v STOPIČAH. Nahrbtne kosilnice Kawasaki, kosilnice na pogon firme Alko. Bela tehnika po starih cenah in betonski mešalci LIV po najnižjih cenah. Tudi na naročilnici. Pokličite 068/43-806.

KZ KRKA — Prodajalna v Mirni Peči. Nahrbtne kosilnice Kawasaki in Mitsubishi. Motorne žage švedske proizvodnje JONFERED. Motorne kosilnice Panonija po izredno ugodnih cenah. KZ Krka, TZO Kmetovalec, prodajalna Mirna Peč, vam nudi možnost plačila na kredit. Tel. 068/84-308.

VINKO — Pomlad se bliža in Vinko je spet pripravil nekaj ugodnih ponudb. Lepilo za ploščice NIVEDUR samo po 119,50 din vreča. K lepilu spadajo še ploščice. Vseh vrst in po zelo ugodnih cenah. Cement in apno. Gradbena sezona je pred durmi. Pokličite Vinka, Dolenjka, Železnina v Bršljinu, tel. 068/21-235.

KVM RIBNICA — Spet vabijo kupce v prodajalne BREG; JORAS in PAJK. V Pakju na zalogi avtomobilski AKUMULATORJI iz uvoza znamke Car — Tec. Zanje nudijo 24 mesecev jamstva. Delovni čas vsak dan od 7. do 19. ure, ob sobotah do 14. ure. In še tel. 061/861-379 za Breg, 861-530 za Joras in 861-910 za Pakj. Pokličite!

GRAFIKA ZUPAN — Podjetniki! Brez celostne grafične opreme ne morete na trg. Oblikujemo in izdelamo znak vaše firme. Tiskamo pisarniške materiale, vizitke, račune, kuverte, dopise, prospekte, kataloge, samolepilne etikete. Najsoodobnejša tiskarska tehnika, visoka kakovost, konkurenčne cene. Grafika Zupan, Valvasorjeva 4, Trebnje, tel. 068/44-682.

KOBRA — Specialnost hiše je industrijska ELEKTRONIKA. Za široko potrošnjo nudijo OZVOČENJA Kobra, Šmarje 13, Šentjerneje, tel. 068/42-118.

ZAVAROVALNICA TRIGLAV NOVO MESTO — Življenjski zavarovalnici Nič ne boste izgubili! Vse plačane premije in pravice pri nekdanji Dolenjski območni skupnosti vam bomo upoštevali pri vašem zavarovanju. Čimprej oddajte izjave, ki ste jih prejeli po pošti. Sodelovali boste v nagradnem žrebanju. Žrebanje bo 11. februarja 1991. Čaka vas 53 lepih nagrad. Zavarovalnica Triglav, poslovna enota Novo mesto, Zagrebška 2, tel. 068/22-410 in 22-413. Pokličite.

KOP LONGAR — Proizvodnja izdelkov iz plastike in kovine. Kompleten kopalniški program. Okovje za pohištvo. Sklopni elementi. Orodjarske storitve. V trgovini vseh vrst kompresorji iz uvoza, stebelni vrtni stroji, strojne žage za železo. Skratka: kdor ve za KOP LONGAR, d.o.o., ve za pot do razrešitve problemov. Rumanja vas pri Straži, tel. 068/84-647.

VRTNICA — Lončnice, rezano cvetje, šopki in venci. Dostava po vsej Sloveniji in v tujino. Vse to z veliko prijaznosti naredi VRTNICA, CVETLIČARNA gospe Sonje iz Straže, Ob Krki 1. Pokličite na tel. 068/84-547 ali 27-691.

ZLATA VERIGA
Oglase za Zlato verigo sprejema Alpha d.o.o., Trdinova 11 a, Novo mesto, tel. 068/28-121

SKUPŠČINA OBČINE KRŠKO

Občinski komite za družbeno planiranje, razvoj gospodarstva in urejanje prostora ter varstvo okolja
Oddelek za gospodarsko infrastrukturo

razpisuje na podlagi sklepa Izvršnega sveta SO Krško

JAVNI NATEČAJ ZA ODDAJO POSLOVNEGA PROSTORA

za potrebe zasebnega in družbenega sektorja v adaptirani poslovno-stanovanjski stavbi na Senovem, Titova cesta št. 98, v velikosti 86,37 m².
Izhodiščna najemnina za poslovni prostor znaša na dan 1. 2. 1991 6.210,20 din.

Ker se lokacija poslovnega prostora nahaja v strogem središču Senovega, se od interesentov pričakuje, da ob izpolnjevanju pogojev za nehrupno dejavnost, ohranjajo prostor takšen, kot se daje v najem.

Izbor med ponudniki bo opravljen glede na predstavljen program in višino ponujene najemnine.

Pisne ponudbe za najem z navedbo dejavnosti pošljite do 21. 2. 1991 na Skupščino občine Krško, oddelek za gospodarsko infrastrukturo, Krško, CKŽ št. 30. Vloge naj bodo v zaprtih kuvertah s pripisom »NAJEM LOKALA«.

Vse dodatne informacije dobite na bivši Samoupravni stanovanjski skupnosti občine Krško, Krško, CKŽ 30, ali po telefonu št. 0608 21-507. Ogled lokala bo, po predhodnem dogovoru, možen vsak dan.

O izbiri boste obveščeni v 8 dneh po poteku roka za objavo.

M Kmetijska zadruga Metlika

objavlja

JAVNI NATEČAJ

za oddajo del na agromelioraciji kmetijskih zemljišč Metlika 1, ki bodo potekala v času od konca februarja 1991 dalje na kmetijskih zemljiščih v občini Metlika, in sicer:

1. stalno delo za 4 pnevmatska kladiva, s težo kladiva nad 1200 kg ter občasna dela po potrebi za:
2. en bager,
3. dva kamiona,
4. en buldožer,
5. dva nakladačca.

Pisne ponudbe, v katerih boste navedli zmogljivost in ceno delovne ure stroja, pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: Mercator — Kmetijska zadruga Metlika, Komisija za izvedbo agromelioracij, Metlika, Cesta 15. brigade 2.

tedenski koledar

Četrtek, 7. februarja — Rihard Petek, 8. februarja — Prešernov dan
Sobota, 9. februarja — Polona Nedelja, 10. februarja — Vlasta Ponedeljek, 11. februarja — Zvezdana Torek, 12. februarja — Pust Sreda, 13. februarja — Katarina

kino

BREŽICE: 8. in 9. 2. (ob 20. uri) ameriška komedija Ljubimec po naročilu. 10. (ob 18. in 20. uri) in 11. 2. (ob 20. uri) ameriški znanstvenofantastični film Popolni spomin. 13. 2. (ob 20. uri) ameriška melodrama Družinska strast. ČRNOMELJ: 8. 2. (ob 19. uri) gledališka predstava. 9. 2. (ob 19. uri) ameriški znanstvenofantastični film Robocop, II. del. 10. 2. (ob 20. uri) ameriška komedija Najbolji nori Božič. 13. 2. (ob 19. uri) gledališka predstava.

KRŠKO: 7. 2. (ob 20. uri) ameriški kriminalni film Smrtonosni pok. 10. 2. (ob 18. uri) ameriška komedija Kakor reče očka. 12. 2. (ob 20. uri) ameriški kriminalni film Zaljubljeni se v vohonku. NOVO MESTO — DOM KULTURE: 7. (Ob 18. in 20. uri) ter 9. in 10. 2. (ob 20. uri) ameriški akcijski film Kletka. 8. 2. (ob 19.30) Slavnostni koncert. 9. in 10. 2. (ob 16. in 18. uri) ameriška pustolovska komedija Joe proti vulkanu. 11. in 12. 2. (ob 19.30) gostuje slovensko gledališče Trst — Mojstrska lekcija. Od 13. do 15. 2. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Umazani, pokvarjeni prevaranti.

NOVO MESTO — DOM JLA: Od 8. do 10. 2. (ob 19. uri) ameriški film Utrjevalci duhov. Od 11. do 13. 2. (ob 19. uri) ameriški film Zelo lukusno deklo.

TREBNJE: 9. (ob 19. uri) in 10. 2. (ob 18.30) film Šofer gospodične Daisy.

kmetijski stroji

TRAKTOR Ferguson (39 KM), star eno leto, nič delovnih ur, prodam. (068)56-273. 735
TRAKTOR Deutz, leto izdelave 1958, brezhiben, koso, plug in enosno prikolico, vse za 45.000 din prodam. (0608)67-545. 736
KOSO, malo rabljeno, in škroplilnico, originalni priključek za motokultivator Labinprogres (10 KM) prodam. Franc Zorko, Župeča vas 41, Cerklje ob Krki. 738
PRIKOLICO za prevoz živine, novo, prodam ali menjam za mlado dojno kravo. Prodajam tudi kostonje metre in kole. Franci Zakšek, Hrastek 7, Podbočje. 739
TRAKTOR Zetor (52 KM), odlično ohranjen, prodam. Martin Vidmajer, Selce 12, Dobova. 747
NAKLADALNO PRIKOLICO Novi pionir 17, novo, prodam za 10% ceneje. Peter Kužner, Poklek 22, Podsedra. 751
TRAKTOR IMT 533, v dobrem stanju, star 12 let, prodam. Ivan Učman, Vel. Cerovec 8, Novo mesto. 761
TRAKTOR LOMBARDINI, dva pogona, in kosilnico BCS diesel ter traktor Zetor kristal, 120 KS, z delom, prodam. (0608)33-275. 830
TRAKTOR Store 502, letnik 1984, prodam. Franc Grčman, Mačji Dol 16, Velika Loka. 869
ZETOR 70-11 prodam ali menjam za manjšega ali za avto. Marjan Stefanič, Pristava 13, Podbočje. 890
ŠKROPILNICO, nahrbtno, motorno, novo, ugodno prodam. Franc Tramte, Dol. Gradšče 21, Sentjernej. 891
ROTACIJSKO KOSO, britev 135 cm, in frezo Agrio s priključki prodam. (068)75-786. 897

motorna vozila

OPEL KADETT 1,3 S, star leto in pol, nanovo registriran, prodam. (068)49-442. 721
VRATA za Z 101, leva in desna, nova, prodam. (068)59-460. 730
SKODO 105 L, letnik 1987, prodam. (068)25-845, popoldne. 743
GOLF DIESEL, star tri leta, prodam. Kastelec, Gotna vas 7, Novo mesto. 744
R-FUEGO in R 4 nujno prodam. Resnik, Birčna vas 54, Novo mesto. 745
Z 128, letnik 1990, prodam. Informacije na (041)159-638. 752
JUGO KORAL 55, letnik junij 1988, prodam. Tomašič, Šegova 8, (24-143). 755
JUGO 45 A, letnik 1986, prodam. (068)26-322. 757
ZASTAVO 101 GTL, letnik 1986, prodam. (0608)89-167. 759
R 4 GTL, letnik 1982, registriran, prodam. Marko Murn, Korita 15, Dobrič. 760
CIMOS BX 15 TGE, star tri mesece, prodam. Franc Smolič, Ulica Cankarjeve brigade 33, 68210 Trebnje, (44-321), popoldne. 763
MOTOR ZA Z 750, generalno obnovljen, prodam. (24-337). 764
R 4, letnik 1988, prevoženih 18000 km, prodam. (26-717). 767
JUGO KORAL 55, letnik 1989, registriran do junija, komplet z opremo, bele barve, prodam. (24-158) po 19. uri. 819
HYUNDAI PONY 1,5 GLS, 9/90, prodam ali menjam za manjši avto. (068)25-800. 768
JUGO KORAL 45, star 14 mesecev, prodam ali menjam za R 4 GTL. (21-972). 771

PRODAM R4 GTL, letnik 88, svetlomodre barve. (068)23-585
GOLFA, letnik 1982, unikatno žensko poročno obleko št.38 — 40 ter parcelo na Ljubnu, primerno za vikend, prodam. (068)65-673. 772
R 18 TLJ, letnik 1984/8, kot nova, centralno zaklepanje, električni pomik stekel, prodam. (068)84-650. 773
JUGO 45, star 15 mesecev, prodam. Sekulovski, Mestne njive 3, Novo mesto. 774
R 4 GTL, letnik 1987, registriran do 6. junija 1991, prodam za 5900 DEM. (068)76-427. 775
JUGO 45 A, letnik 1986, dobro ohranjen, prodam za 5000 DEM. (0608)21-484. 777
LADO RIVO 1200, staro 4 leta, prevoženih 26000 km, prodam. (068)26-585. 778
R 4 TL, letnik 1978, nanovo registriran, prodam. Jože Kermc, Nad mlini 41, Novo mesto. 779
GOLF DIESEL, letnik 1985, ohranjen, prodam. Gorenc, Zbure 34, Šmarješke Toplice. 780
GOLF JGL DIESEL S paket, star 6 let, s 5 vrati, traktorsko koso TSK ekstra in starejšo BCS Lombardini ter starejši APN 4 prodam. (45-117). 782
R 18 TLJ, izredno ohranjen, garažiran, 24500 km, letnik 1985, z dodatno zimsko opremo, prodam prvi lastnik. (068)21-127. 783
JUGO KORAL 45, nov, prodam za 10.000 din ceneje. (22-283), popoldne. 846
Z 750, letnik 1984, odlično ohranjeno, prodam. Zdinjas vas 3/b (pri gostilni Pučelj). 785
Z 101, letnik 1987, ugodno prodam. Adamlje, Stopiče 93. 786
JUGO 55, maj 1989, 17000 km, prodam. (21-208). 787
FIAT 126 P, nov, prodam. Cena 7.000 DEM. Novak, Cegelnica 6, Novo mesto. 791
JUGO KORAL 55, star 14 mesecev, prevoženih 15000 km, prodam. (068)84-781. 792
R 4, letnik december 1986, prodam. Jelše 5, Otočec. 793
GOLF, letnik 1980, prodam. Radkovič, Drča 7, Sentjernej. 796
GOLF J, letnik 1979, prodam. Marjan Radi, Kambičev trg 5, Kostanjevica. 802
LADO SAMARO, letnik 1987, in jugo Florido, letnik 1990, prodam. (0608)61-687, popoldne. 803
Z 750, letnik 1983, prodam. Gorenc, Ostrog 23, Sentjernej. 804
VW 1300, letnik 1971, registriran do marca, prodam. (23-521). 805
NISSAN MICRA XL, nov in še neregistriran, prodam. (068)84-400. 807
R 4, letnik 1987, prodam. (73-443). 807
OPEL KADETT turbo diesel, avgust 1990, prodam. (061)446-126. 808
JUGO 45 A, v dobrem stanju, letnik 1987, prodam. Franc Brezovar, Gor. Kamenca 24, Novo mesto. 811
JUGO 45, letnik 1989, prodam. (27-387), Anton Križan, Stritarjeva 3, Novo mesto. 814
GOLF, letnik 1979, prodam. (52-128). 815
JUGO 55 L, letnik 1985, odlično ohranjen, prodam. (0608)75-739. 816
Z 750, december 1984, 24.000 km, in 126 P, letnik 1986, prodam. (068)84-595. 817
GOLF JGL diesel, december 1984, S paket, bele barve, prodam. (23-195). 819
AMI 8, letnik 1976, ugodno prodam. (0608)32-284, popoldne. 820
Z 101, letnik 1980, prodam. (42-349). 821

JUGO KORAL 45, letnik 89, zelo ugodno prodam. (51-638). 827
126 PGL, letnik 88, 13.000 km, odlično ohranjen prodam. (25-909). 888
PRODAM PEUGEOT 205, letnik 86 (cena 12.000 DEM). (25-115) (popoldne). 889
PRODAM R4 GTL, letnik 1984. (068)27-808. 892
R 4, april 1989, prodam. (068)51-616. 823
Z 101, letnika 1987 in 1985, prodam. Ban, Vel. Brusnice 71, (85-984). 826
GOLF JX DIESEL, letnik 1985, prodam za 13.900 DEM. (068)21-825. 827
JUGO 45, letnik 1988, prevoženih 17.000 km, (26-808) int. 46 popoldne, popoldne Žagar, Majde Šilc 6. 828
Z 101 GTL, december 1986, registrirano do 29.12.1991, nujno in ugodno prodam. (068)41-090. 828
Z 101, letnik 1987, prodam za 6.400 DEM. (068)73-180. 829
JUGO 45, julij 1989, prodam ali menjam za cenejše vozilo. Rifelj, Lešnica 10, Otočec, (22-711) int. 613, v četrtek in petek od 14. do 22. ure. 831
Z 750, letnik 1982, registriran do maja, prodam. Franc Tramte, Zloganje 27, Skočjan. 832
GOLF DIESEL, letnik 1984, in 126 P, starejši letnik, prodam. Jože Nagelj, Vel. Cikava 5, Novo mesto. 833
Z 750, letnik 1985, karambolirano, registrirano do avgusta, prodam. Ferdo Kovač, Tržišče 41, Tržišče. 834
JUGO GVL, letnik 1989, prodam ali menjam za golfa diesel, letnik 1989, z doplačilom. (84-883). 835
JUGO KORAL 45, november 1988, prodam. (22-578). 836
JUGO KORAL 45, star 15 mesecev, krem barve, prodam. (0608)33-430, po 15. uri. 837
JUGO 45 AX, prva registracija 1988, prodam. (068)85-168. 838
JUGO 45 E, letnik 1986, prodam. (068)43-875. 839
R 18, letnik 1981, ohranjen ter Z 750, starejši, prodam. (76-192). 841
JUGO KORAL 45, letnik 1988, rdeče barve, z dodatno opremo, prodam. (65-192), popoldne. 842
126 PGL, letnik 1987, prodam za 3700 DEM. Perko, Gor. Križ, Žužemberk. 843
OPEL KORSO 1,2 LS, letnik 1985/10, ugodno prodam. Drago Kodrič, Dol. Prekopa 58, Kostanjevica. 844
GOLF JX DIESEL, letnik 1989, prodam. Vigelj, Mrzlava vas 11, Krška vas. 845
Z 750, letnik 1985, prodam. Andrej Gregorič, Groblje 25, Sentjernej. (42-432), popoldne. 846
Z 101, letnik 1988, registrirano do februarja 1992, ugodno prodam. (23-311), interna 634, popoldne, Marjan Matoh, Vrhpeč 22, Mirna Peč. 847
JUGO 45, letnik 1984, registriran za celo leto, ugodno prodam. (40-009). 851
GOLFA, letnik 1989, prodam. (84-735). 852
JUGO FLORIDA 1,4 prodam. Marko Sprajcar, Karlovska 3, Novo mesto. (28-265). 853
GOLF DIESEL, letnik 1983, in Z 101 GTL 55, letnik 1986, prodam. Anton Zofič, Cirknik 24 a, Jesenice na Dol. (0608)61-417. 854
JUGO KORAL 55, višnjevo rdeč, letnik 1989, ugodno prodam. (0608)81-989. 855
FIAT 126, letnik 1987, ugodno prodam. (28-714). 856
ZASTAVO 750, letnik 1983, prodam. Vovko, Leskovec 2, Brusnice. 857
ZASTAVO 750, starejši letnik, prodam. Veliki Slatnik 24, Novo mesto. 858
GOLF JX DIESEL, november 1985, prodam ali menjam za golfa bencinarja. Milan Sopčič, Gradac 7, 68332 Gradac. 859
Z 101, letnik 1987, prodam. (22-511), interna 519, do 14. ure. 860
R 5 KAMPUS, letnik 1990, in R 19, letnik 1989, prodam. Zvone Rožanc, Jelše 1 a, Otočec, (28-515), do 8. ure. 861
126 P, december 1987, dobro ohranjen, prodam. (25-492). 862
JUGO 45 A, letnik 1986, dobro ohranjen, prodam. (85-406). 864
JUGO KORAL 45, letnik 1990, zelo ugodno prodam. (24-425), Cesta herojev 9, Novo mesto. 868
JUGO 55, star dve leti, prodam. (068)59-082. 870
JUGO KORAL 55, star 8 mesecev, prodam. (28-734). 871
Z 101 SKALA, letnik 1989, prevoženih 18000 km, prodam. (0608)31-273, od 17. do 19. ure. 872
GOLF JGL, november 1984, 5 vrat, bele barve, S paket, prodam. (43-551). 873
JUGO 55 SKALA, star eno leto, registriran do januarja 1992, prodam. (24-368). 875
Z 101, staro tri leta, prodam. (85-975). 877
PEUGEOT 304 in školjko za marcedes, tip 115, brez motorja, prodam. (23-976). 878
JUGO 45, star 4,5 let, prodam. (25-738). 879
Z 101 GTL 55, letnik december 1986, 34000 km, rdeče barve, odlično ohranjena, prodam. Slavka Tratnik, Drska 57, Novo mesto. 880
GOLF DIESEL, letnik 1985, in 126 PGL, letnik 1988, prodam. Turk, Mali Orehek 5, Stopiče. 882
GOLF DIESEL, letnik 1985, prodam. (0608)61-360, od 7. do 18. ure. 883
Z 128, letnik april 1986, 46100 km, garažiran, ugodno prodam. (068)27-692. 884
GOLF JX DIESEL, marec 1989, prevoženih 37000 km, rdeče barve, prodam. (0608)33-864. 885
GOLF DIESEL, letnik februar 1988, prodam ali menjam za manjši avto. Berlogar, Dol. Kamenca 16, Novo mesto. 886

R 18, letnik 1986, prodam za 11000 DEM dinarske protivrednosti. (068)28-891. 887
JUGO KORAL 45, maj 1989, prodam. (65-521). 888
Z 101 GTL, november 1986, ugodno prodam. (59-716). 889
Z 750, letnik 1984, prodam. (32-287). 892
JUGO 45, letnik marec 1989, prodam. (58-174), od 8. do 16. ure ob delavnikih. 893
126 P, letnik 1986, prodam. (45-445). 896
JUGO KORAL 55, letnik april 1989, prodam. Mavsar, Rumanja vas 36, Straža. (84-843). 899
R 4, letnik 1984, ugodno prodam. Srečko Podbrežnik, Grajski trg 33, Žužemberk. 900
126 P, letnik 1980, prodam. Andrej Simič, Orehovec 37 a, Kostanjevica. (0608)60-023. 901
R 18 TLJ, letnik 1984, dobro ohranjen, prodam. (42-162). 902
GOLF JGL DIESEL, letnik 1985, prodam. V račun vzamem R 4 GTL, letnik 1986/87. (73-609). 904
126 P, letnik 1988, in Z 750, letnik 1982, prodam. (25-894). 906
ZASTAVO 101 Skala, letnik 1989, prodam. (068)23-398. 908
Z 101 GTL 55 ugodno prodam. (907-215). 909

posest

VINOGRAD in gozd (40 arov) pri Tržišču prodam za 90.000 din. (061)52-573. 722
HIŠO z delavnico, vseljivo, ob cesti Šentjernej — Kostanjevica, prodam. (99352-97266). 723
STANOVANJSKO HIŠO v Brežicah, nedokončano, v velikosti 16 x 13, s poslovnimi prostori, primerno za kakršnokoli obrt, prodam. Hiša je v celoti podkletena, zastekljena, ometana in ima centralno ogrevanje. (0608)67-006, od 16. ure dalje. 731
PARCELO (2650 m2), z urejeno lokacijsko dokumentacijo, nad Tomažjo vasjo pri Šentjerneju, ugodno prodam. Možnost nakupa tudi na obroke. (061)573-450. 732
PARCELO v Semiški gori (nad Iskro), primerno za vinograd in vikend, prodam. (56-373). 741
VINOGRAD na žici (12 arov), z zidnico, na Radovici v Beli krajini, prodam. Bračička, Gotna vas 40, (068)26-051. 742
PARCELO z zidnico in bližini Trebnjega prodam. Informacije na (20-356), popoldne. 765
HIŠO v gradnji na lepi legi na Ratežu prodam. (24-595). 769
MLAD VINOGRAD na Vinjem vrhu prodam. (76-328), popoldne. 790
VINOGRAD (1400 m2), trta je cepljenka, in parcelo, primerno za vinograd, prodam. (25-530). 794
POLOVICO hiše (dvojček) v Brežicah prodam. (062)413-132. 801
HIŠO v centru Trebnjega, v 4. gradbeni fazi, prodam. (068)44-277. 810
VIKEND z vinogradom na Trški gori ugodno prodam. Ogled v nedeljo, 10.2.1991, od 13. do 15. ure. (064)11-281. 812

HIŠO s telefonom in 2600 m2 zemlje na Žigriškem Vrhu, Sevnica, prodamo za 90.000 DEM. (0608)43-197, sobota in nedelja, 9., 10.2.1991. Kasnejše informacije na (0608)81-301, 81-129 ali 43-193, Košar. 840
TRAVNIK (34 arov) na Podbočju pri Raki in brejo koso prodam. (42-874). 840
VINOGRAD s starejšo zidnico na Dvoru prodam. Darinka Steingel, Sadinja vas 16, Dvor. 910

prodam

KOBILO, pridno, dobro vozno, mlado kravo za zakol ter krave na izbjro, dobre mlekarice, prodam. Ivan Zajc, Žalna 21, 61290 Grosuplje. 718
NOV REGAL ugodno prodam. (068)27-513. 719
TELEVIZOR, črno—beli, star dve leti, ugodno prodam. (068)28-168. 725
OSTREŠJE po zelo ugodni ceni prodam. (76-554), zvečer. 725
PRIKOLICO za osebni avto, novo, in 1 m3 hrastovih plohov prodam. (86-103). 726
BARVNI TELEVIZOR Philips, ekran 37 cm, star tri leta, brezhiben, malo rabljen, ugodno prodam. (068)44-770. 726
HIŠO v bližini Novega mesta, v 4. gradbeni fazi, sadni vrt, vinograd, električni kabel (700 m), električno omarico — zunanjno in notranjo, 9 sobnih vrat (hrastov furnir), avto VW 1303, registriran do 2/1991, in VW 1302 za rezervne dele prodam. Informacije na (24-183), po 16. uri. 734
VHS KAMKORDER Hitachi prodam. Interesenti pokličite na (0608)81-098. 737
GLASBENI STOLP Nesco, 2 x 60 W, S CD — jem, daljinsko upravljanje, garancija, prodam. (068)25-742. 740
KOŽO, brejo, kunce za razplod in otroško posteljico z jogijem prodam. (27-714). 746
MARKER — TOUR nove smučarske vezi za turno smuko, velikost čevljev št. 42, prodam. (24-368). 749
OTROŠKI VOZIČEK, kombiniran, nov, prodam. (26-694). 750
KRAVO brejo, telice za pripust in kosilnico BCS, prodam. Jablan 41, Mirna Peč. 756
DVE VZMETNI BLAZINI (180 x 80), raztegljivi kavč, prodam. Jože Pintrič, Zagrebška 14, Novo mesto, dopoldne. 766
HLADILNO OMARO LTH, 1550 L, prodam. Muren, Dobrava 36, Otočec (novo naselje). 770
PUŠKO KARABIN, kaliber 7 x 64, prodam. (57-513). 776
PRAŠICE od 100 do 120 kg prodam. Lahko tudi za predelavo. (73-023). 797
ŠTEDILNIK Gorenje (2 x 2), nov, prodam. (21-208). 788
VINO ROSE in žganje sadjevcev prodam. (22-225). 797
DVE ZIMSKI KOLESI za lado, dobri tudi za škodo, prodam. (0608)82-194. 800
NEMŠKI gospodinjinski in industrijski šivalni stroj in krojilni nož prodam. (061)852-144. 806
GOSPODINJSKI dvoigelní overlog, ugodno prodam. (0608)31-868. 809

NOVO mizarsko tračno žago, kolesa 660 mm—aluminij, motor 3 KW, prodam. (061)861-611 int. 233, popoldne (061)866-135, Janež. 813
PRODAM ali zamenjam za hladovino snopovezalko BCS in mlatilnico Krobot s popolnim čiščenjem. Celestina, Zg. Vodale 13, Tržišče. 818
NOVO satelitsko anteno, stereo, prodam za 1280 DEM. (0608)70-465, Bojan. 822
ŠTEDILNIK Gorenje iz nerjaveče pločevine (2 x 2) poceni prodam. (22-650), zvečer. 824
TELICO, 500 kg, brejo 5 mesecev, prodam. (27-807). 825
ROČNO MIZARSKO STISKALNICO in prikolico za vleko avtomobilov prodam. (40-009). 849
SMREKOV LES prodam. (45-661). 850
SPALNICO iz programa Vega, še zapakirano, 10 % ceneje prodam. (44-882), Marica (v službi). 863
PLETILNI STROJ Brother, na kartice, dvoredni, in nov radio prodam. (84-732). 867
VOLA za kmečka dela prodam. Hrušica 18, Stopiče. 874
POCENI prodam rabljena vrata, okna, strešno opeko, kosilnico, brance, kolo in suho hrastovo hlodovino ter kuhinjsko opremo. (23-170). 876
PRODAM 850 kvadratov 25 x 40, deset mrež 9 — 8 in 350 smrekovih kolov. (22-218). 881
COMODORE 64 z disketnikom, kasetnikom in tiskalnikom prodam. (0608)77-438. 894
ŠTIRI GUME za lado samaro, skoraj nove, zelo ugodno prodam. (28-742). 898
KOMBINIRKO, štiri operacije, širine 41 cm, in 15 kosilni gumi voz prodam. (068)40-094. 898
REZKAR, dvoredni, za izdelavo ladijskega poda in oblog, ki se priključuje debelino, prodam. (22-706). 903
LESENE stilske stole, nerabljene, prodam. (23-368). 907

razno

PRODAM obračalnik in kultivator za TV in tri kmetijske parcele v bližini Šentjerneja. (061)484-610. 717
PRODAM obračalnik in kultivator za TV, in tri kmetijske parcele v bližini Šentjerneja prodam. (061)484-610. 717
ANGLEŠČINO inštruiram. (27-535), po 18. uri. 729
LOKAL v obratovanju v centru Novega mesta oddam. Pogoj: predplačilo. 795
NUJNO POTREBUJEM posojilo 10.000 DEM. Vračam v 6 mesecih. V zameno nudim delovno mesto v gostinstvu. Sifra: »PO DOGOVORU«. 865

službo išče

KNJIGOVODSTVO za zasebne obrtnike vodim. Sifra: »OBRTNIK«.

službo dobi

DIMNIKARJA, KV ali PKV, zaposlim. Dimnikarstvo Milan Pavlič, Roje 8, 68310 Sentjernej. (068)41-055. 742

Delo, skromnost in poštenje — tvoje bilo je življenje, tvoj dom ovila je črnina, a ostala je tišina, ki močno boli.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moža, očeta, starega očeta, pradedka

KARLA GLAVANA

z Rebri pri Žužemberku

se iskreno zahvaljujemo številnim zbranim ob uri slovesa. Vsem sorodnikom, znancem in sosedom lepa hvala za nesebično pomoč, darovano cvetje in izraženo sožalje. Prisrčna hvala pevcem za zapete žalostinke, govornika Kluba upokojencev Žužemberk in Čebelarkega društva Dvor za občutene poslovilne besede, delavcem VVO Cerknica, IMV Novo mesto, KZK Poljče, Elexa Ljubljana, Cestnega podjetja Grahovo in Turjak. Posebej se zahvaljujemo zdravniku mag. dr. Košoroku ter vsemu medicinskemu osebju kirurškega oddelka Bolnice Petra Deržaja za izredno skrb in topel človeški odnos, ko je ugašalo pokojnikovo življenje, dr. Kocutarju za lajšanje bolečin in g. župniku Nemaniču za lep pogrebni obred. Vsem še enkrat lepa hvala!

Žalujoci: vsi njegovi Žužemberk, 25. januar 1991

Niti zbogom nisi rekla niti roke nam podala, smrt te vzela je prerano, v srcih naših boš ostala.

Solza, žalost, bolečina te zbudila ni, a ostala je praznina, ki močno boli.

ZAHVALA

Nepričakovano in mnogo prezgodaj nas je v 50. letu starosti zapustila naša draga žena, mama, hčerka in sestra

TONČKA LAKNER

gostilničarka

iz Bistrice pri Črnomlju

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem, znancem in vsem, ki ste jo imeli radi in jo v tako velikem številu pospremlili na prerani zadnji poti ter ji poslednji dom zasuli s cvetjem. Posebna hvala Obrtnemu združenju Črnomelj, Iskri Smeič in Gostinstvu Črnomelj. Iskrena hvala velja tudi govornikom za besede slovesa, gospodu dekanu in gospodu župniku za lepo opravljen obred in pevcem iz Doblič za zapete žalostinke. Vsem, ki ste jo v življenju imeli radi in jo spoštovali, iskrena hvala!

Žalujoci: mož Tone, hčerka Alenka, sin Tone z Anico, mama Lojzka, brat Jože z družino, brat Tone in ostalo sorodstvo

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJ IN IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, p.o. UREDNIŠTVO: Drago Rustja (glavni urednik in direktor), Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Marjan Bauer (urednik Priloge), Mirjam Bezek-Jakše, Bojan Budja, Breda Dušič, Anton Jakše, Zdenka Lindič-Dragaš, Martin Luzar, Milan Markelj, Pavel Perc, Jože Primc, tože Simič in Ivan Zoran.

IZHAJA ob četrtnih. Posamezna številka 18 din, naročnina za 1. trimesečje 200 din; za delovne in družbene organizacije 400 din; za tujino 40 ameriških dolarjev ali 70 DM (ali druga valuta v tej vrednosti) na leto.

OGLASI: 1 cm v enem stolpcu za ekonomske oglase 240 din, na prvi ali zadnji strani 480 din; za razpis, licitacije ipd. 260 din. Mali oglasi do deset besed 200 din, vsaka nadaljnja beseda 20 din.

ZIRO RAČUN pri SDK Novo mesto št.: 52100-620-970-25731-128-4405/9 (LB — Dolenjska banka d.d. Novo mesto).

NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 130. Telefoni: uredništvo (068) 23-606, 24-200, naročniška služba, ekonomska propaganda in fotolaboratorij 23-610, mali oglasi in zahvale 24-006; računovodstvo 22-365, telefax: 24-898. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja republiškega sekretariata za informiranje Republike Slovenije (št. 23 od 21. oktobra 1988) se za Dolenjski list ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov. Casopisni stavek, prelom in filmi: Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

TUJE PODJETJE nudi honorarno zaposlitev, velik zaslužek. ☎ 26-683, od 18. do 20. ure. 905

stanovanja

STANOVANJE od 100 do 120 m², neopremljeno, s telefonom, v pritličju ali v 1. nadstropju, v Novem mestu najamem. Naslov v oglašnem oddelku. 733

OPREMLJENO SOBO in kuhinjo s centralnim ogrevanjem pri Brežicah oddam za nedoločen čas. ☎ 69-214. 799

obvestila

MAŠKARADNE KOSTIME, nove, od 2 do 14 let, po želji z dodatki, lasuljami, prodam. Pošljem po pošti. ☎ (061)266-940, od 9. ure dalje. 724

PRODAJAMO kokoši za zakol ali nadaljnjo rejo, 12. februarja pa pettedenske jarkice, najboljše nesnice. Zdravje, Zalog 17, Novo mesto, ☎ 24-594. 753

NOVO
126 BIS 700 JE VEČ KOT "BOLHA"
JE AVTO Z DOSTOPNO CENO IN NOVO KVALITETO. PREPRIČAJTE SE IN POKLIČITE PO TEL. 061/312-744/INT. 23.
DP SALBATRINGEXPORT, P.O., KAMNIŠKA 20, LJUBLJANA.

RJAVI, BELI IN GRAHASTI večji piščanci bodo v prodaji od 23. februarja do 1. marca. Jože Jeršin, Račje selo, Trebnje, ☎ 44-389. 866

Danes naročeno, jutri narejeno!

Modno šivilstvo
Cindrič Slavica
Dobrič pri Trebnjem

VALILNICA

KUHELJ, Šmarje 9, 68310 Šentjernej tel. (068) 42-524

Obveščam stranke, da lahko naročijo enodnevnih in tudi večje bele, rjave in grahaste piščance. Za naročilo se priporočamo!

POPRAVLJAM male gospodinjne aparate. Branko Primc, Lebanova 12, Novo mesto, ☎ 24-751. 758

GRADITELJI, POZOR! Po konkurenčnih cenah izdelujemo peči in boilerje za centralno in solarno ogrevanje. Garancija za peči je 5 let. ☎ (063)39-878.

JARKICE HISEX, rjave, stare dva meseca, odlične nesnice, bodo v prodaji od 26. do 28. februarja. Naročila sprejemamo tudi za marec in april. Cena ugodna (najceneje). Majda Klajnsčak, Šmarjeta 15, ☎ 73-058. 748

ELEKTROINSTALACIJE

Popravilo gospodinjstvih aparatov, montaža alarmnih naprav

Stjepan Dujmovič, Cesta herojev 66, Novo mesto

SPOŠTOVANI!

Če se vam je pokvaril pralni stroj (program Gorenje), električni boiler, termoakumulacijska peč, morda pa kakšen drug gospodinjstvi aparat, ali pa bi radi napeljali električno instalacijo ali obnovili dotrajano električno instalacijo, vam nudim hitre, konkurenčne in kvalitetne storitve. Za zamešnjane dele dajem 6-mesečno garancijo. Delovni čas non-stop. Tel. (068) 20-405.

BABY BOUTIQUE TADEJA

Metlika, poslovni trgovski center 1. nadstropje

vam nudi

obutev, oblačila, igrače, skratka vse za vaše malčke.

Za nakupe nad 1.000 din bo vsak mesec žrebanje, nagrada je 7-dnevno poletno letovanje. Vabljeni!

PIŠČANCE, enodnevnih bele, težke, rjave nesnice in grahaste, že naročamo: Valilnica Humek, Irča vas 18, tel.: 24-496, 68000 Novo mesto.

PREOBLAČIM in tapiciram vse vrste garnitur (kavče, fotelje, jedilne kote). ☎ 86-263. 762

RJAVE JARKICE nesnice bomo prodajali od 6. marca dalje. Stane Prevotšek, Catež, Velika Loka. 789

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi drage

MARIJE KRIZMANIČ

rojene Kobe

Moše Pijadeja 2, Črnomelj

se zahvaljujemo sorodnikom in sosedom za nesebično pomoč, znancem in prijateljem za izrečeno sožalje in darovano cvetje. Hvala vsem, ki ste pokojno spremili na njeni zadnji poti.

Žalujoci: mož Vladimir in sin Vinko z družino

ZAHVALA

Delo, trud in trpljenje, to bilo, mama, tvoje je življenje.

V 71. letu nas je po težki bolezni zapustila

ZORA RUDEN

iz Šentjerneja

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, sosedom, posebno družinam Selak in Gorenc. Hvala za darovano cvetje, sveče, izrečeno sožalje in spremstvo na zadnji poti. Posebna zahvala kolektivu OŠ Mirna Peč, prenosnikom, gospodu župniku za lepo opravljen obred in tolažilne besede.

Žalujoci domači

ZAHVALA

Če bi solza mrtve obudila, tebe, dragi ata, ne bi črna zemlja krtila.

V 69. letu starosti nas je po težki bolezni zapustil dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

RUDOLF TRBOVC

iz Velikih Poljan 18

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom in znancem, ki so nam kakorkoli pomagali, izrekli sožalje, pokojnemu darovali cvetje in se v tako velikem številu poslovlili od njega. Posebna zahvala velja osebju kirurškega oddelka bolnišnice v Novem mestu za ves trud in gospodu kaplanu za lepo opravljeni obred.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 91. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama in tašča

MARIJA ROMIH

iz Brestanice

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za nudeno skrb in pomoč v težkih trenutkih. Posebna zahvala kolektivu Doma upokojencev Krško. Hvala vsem skupaj za cvetje, sv. maše ter izraženo sožalje. Posebna zahvala g. župniku za lepo opravljen obred in obema govornikoma za poslovlilne besede. Vsem iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

V 82. letu starosti nas je zapustila naša draga

ANKA BOBNAR

iz Zbur 23

Za nesebično pomoč se iskreno zahvaljujemo dobrim sosedom, sorodnikom in prijateljem. Najlepša hvala tudi vsem, ki ste naši Anki prinesli cvetje, ji namenili poslovlilne besede in jo pospremili na njeni zadnji poti. Zahvalo dolgujemo še g. župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoci: vsi, ki smo jo imeli radi

ZAHVALA

V 79. letu starosti nas je po dolgi in težki bolezni zapustil naš dragi mož, oče, dedek, pradedek, brat, svak in stric

FRANC URBANČ

iz Krškega

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi hvala vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani ter pokojniku izkazali spoštovanje in pozornost s cvetjem in svečami in ga v tako velikem številu spremili k zadnjemu počitku. Še posebej se zahvaljujemo gasilskemu društvu Krško za številno udeležbo in ganljive besede na zadnji poti ter za vso skrb in spodbude med boleznijo. Hvala pevcem za lepo zapete pesmi in gospodu župniku za opravljen obred ter vso tolažbo in obiske na domu. Najlepša hvala dr. Sprajcu za požrtvovalnost in lajšanje bolečin. Hvala pevkam in pevcem upokojenskega društva Krško, ki so pokojnega bodrili in spodbujali vse do konca. Vsem in vsakomur še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 87. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga mama, stara mama, babica, prababica, sestra, teta in tašča

MARIJA KREVS

iz Hrastja 6 pri Mirni Peči

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam kakorkoli pomagali, izrazili sožalje, darovali cvetje in pokojno pospremili na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoci: hčerke Ana, Pepca z družino, Marija z možem, brat Jože z družino, vnukinji Danijela z družino in Nada, pravnuka Dejan in Simona ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 79. letu starosti nas je po dolgi in težki bolezni zapustil naš dragi mož, ata in stari ata

ANTON HOČEVAR

iz Škocjana 44

Prisrčno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem za pomoč in darovano cvetje. Posebna zahvala g. župniku za opravljen obred, g. Slavki Janežič za poslovlilne besede in Leskovškemu oktetu za zapete žalostinke.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 68. letu starosti nas je tiho zapustil dragi oče

LEOPOLD ILJAŽ

iz Kamenice

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom in znancem, ki ste nam v teh težkih trenutkih pomagali, nam izrekli sožalje in pokojnega pospremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo kolektivu Labod, kolektivu VVO ter p. Luku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Ljubil svojo si družino, ljubil zemljo si in dom, ostala grenka nam je bolečina, ko odšel si v večni dom.

V 84. letu življenja nas je za vedno zapustil naš ljubi mož, ata, dedek, pradedek, stric in svak

JOŽE PISEK

upokojenec iz Ivanjš pri Kostanjevici

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih pomagali, darovali cvetje, izrekli sožalje in pokojnega v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo družinam Pisek, Hodnik, Tomše in Jordan, cerkvenemu pevskemu zboru, pevovodju in govorniku g. Janezu Kuharju za poslovlilne besede, gospodu župniku za lepo opravljen cerkveni obred. Hvala vsem skupaj in Bog poplačaj!

Žalujoci: žena Mici, hčerke Marinka, Elica in Marti z družinami, ter ostalo sorodstvo

Matjaž Berger

»Gledališče je operacijska dvorana. Operira se slepota, dasi je potem vid grozljiv in neznosen. Ko gledalec zapusti naše gledališče, nosi njegovo oko rano. Dežurna ideologija lepo poskrbi, da se mu rana ustrezno zaceli. In vendar naše gledališče, recimo mu »strogo zares«, pelje gledajočega v točko, kjer je nekoč vzniknila filozofija, v točko čudenja.« Pravi Matjaž Berger. Novomeški maturant — trdi, da je to statusni simbol — je 1989 v Ljubljani končal dramaturgijo, ker pa po Campbellu »najboljših reči ni mogoče izreči«, ga je zamikala še režija. Ravnokar ima v delu diplomsko predstavo Kralj Lear, pripravlja pa tudi magistriraj iz sociologije kulture.

Čeprav je ta skica Matjaža Bergerja napisana ob 8. februarju, slovenskega kulturnega praznika, z Bergerjem ni mogoče govoriti na način 8. februarja. »Kultura je prilagoditev,« razlaga sopotnik Neue slowenische Kunst (NSK), »artizem sega čez te okvire. Mi smo fanatični artisti. Naša forma je provokativna, govorica subverzivna. V našem gledališču ni razlike med odrom in parterjem. Tisti, ki gleda, skuša v grozi zbežati, lepoto podaljšati v večnost. To, kar se dodaja na odru in

v parterju, je zgodovina, delana od vsakega od nas. Naše gledališče je naš vsakdan, politika, življenje. In obratno. Življenje je gledališče. Menimo, da spektakel ni nekaj manj vrednega. Tehnologija je prednost, pravi okvir za predstavo Galileja bi bilo vesolje, breztežnost.«

Matjaž Berger govori zavzeto, strastno, kot misijonar. Na neki način to tudi je. Recimo svojim delom na novomeški gimnaziji, kjer predava zgodovino umetnosti in kjer je tudi zaradi njega vzkliklo gibanje Novomeška jesen 1990, ki se bo javnosti predstavilo z artistsko akcijo Science-Love-History (homage življenju in delu prvaka Janeza Polde). Poslanstvo ljudi iz kroga Neue slowenische Kunst je v puščicah nevarnosti, neprijetnosti in bolečin. Ko nas te puščice zadenejo, nas ne iztirijo, zgodi se veliko več, spoznamo, da je vprašljiv sam tir. Ali kot jre rekel Matjaž Berger: »Taktika našega gledališča je taktika Neila Armstronga, ko je zavzel Luno. Ne zanima ga Luna, ampak Neil Armstrong na Luni.«

Da je v tem in takem gledališču gledališče življenje in življenje gledališče, dokazuje primer Dragana Živadinova. Njegova gladovna stavka proti kulturni (ne)politiki ministra Andreja Capudra je predstava, artistska akcija, kot pravijo pri NSK. S tem, da je Živadinov v tej predstavi trdno odločen tudi umreti, dokazuje, da umetnost ni fikcija, umetnost je nekaj, kar je res in tu. Neue slowenische Kunst je najčistejša politika v žlahtnem in prvotnem pomenu te besede. Omogoča, da soodločamo, iz bolj ali manj ravnodušnih občudovalcev akvarija se prelevimo v samo avanturo življenja med stekli. Taka nova vsebina je po Bergerju sestavljena iz železa, po obliki pa tudi iz tako skrajno estetskega organizma, kot je, recimo, zavestno načrtovana smrt. S tem igra preneha oziroma se začne.

MARJAN BAUER

Metliška kozmetika osvaja svet

Krema za regeneracijo kože s placentno vodo, ki je nastala v Jurejevčevi delavnici v Metliki, bo začela svojo pot na trg na Dunaju

METLIKA — Kozmetični salon Louise, ki sta ga pred štirimi leti odprla v Metliki Danilo in Nives Jurejevčič, ter onega, ki sta ga leto pozneje odprla v Novalji, so njune zveste stranke že doobra spoznale. Prav tako tudi 26 različnih kozmetičnih sredstev, ki jih izdelujeta Jurejevčičeva, od različnih krem, čistilnega mleka, preparatov za sončenje in šamponov do sredstev za pomivanje posode. Vsi ti izdelki so razširjeni po vsej Jugoslaviji.

Nives in Danilo Jurejevčič v metliškem kozmetičnem salonu

Seveda se je v teh štirih letih v njenem salonu marsikaj spremenilo. »Morala sva s časom, razvojem tehnike in zahtevami trga naprej. Zadovoljna sva, da lahko rečeva, da sva opremljena z najodobnejšo kozmetično opremo, tako da lahko opravljava vse posege, od klasične nege obraza do masaže, depilacije, epilacije, podkožno zdravljenje kože na obrazu z ampulami; imamo solarij, najnovjša pridobitev pa je kompjuterski miolift sistem. Tu gre, če povem s preprostejšimi besedami, za kirurške posege brez noža, bodisi pri odstranjevanju gub, brazgotin, celulita ali aken,« pove Danilo.

Vendar so usluge v salonu za Jurejevčičeva še na drugem mestu, najpomembnejša je proizvodnja kozmetičnih preparatov. Prav tu pa se lahko pohvalita z najnovjšim izdelkom, s kremo za regeneracijo kože s placentno

vodo, ki bo prišla na trg konec februarja. Prodajali jo bodo na Dunaju, v Jugoslaviji pa le v ekskluzivnih drogerijah. »Pri tej kremi gre za izjemno velik in precej drag projekt, kjer je potrebno paziti prav na vsako malenkost, potezo. Zelo pomembno je tudi, v čem kupcu ponudiš izdelek, in tukaj sva imela izredno srečo. Embalažo je namreč oblikoval eden vodilnih evropskih dizajnerjev Knud Tiroch. S to kolekcijo se bo najina obrt preoblikovala v mednarodno podjetje Louise internacional. To bo nemško-avstrijsko-slovenska korporacija, kajti za surovine sva se povezala s Henklom iz Düsseldorfa, prodaja bo tekla preko dunajskega podjetja, proizvodnja pa bo metliška. S preoblikovanjem v podjetje pa bova razširila tudi dejavnost še na uvoz medicinske in stomatološke opreme ter sanitetnega materiala,« razkrivata načrte jurejevčičeva, ki sta oboje vse delo opravila sama oz. le s pomočjo pogodbenih delavcev.

M. BEZEK-JAKŠE

»LAHINJA« VABI

ČRNOMELJ — Tukajšnji hotel Lahinja pripravlja za soboto, 9. februarja, ob 20. uri ples v maskah. Maškare bodo imele prost vstop, najlepše pa bodo nagrajene.

Tajno pustovanje

Novinarji nezaželjeni — Odcepitev Kočevske

KOČEVJE — Tajni sestanek o pripravah na letošnje pustovanje je bil pred osmimi dnevi v pisarni predsednika občinskega izvršnega sveta, udeležili pa so se ga tudi predstavniki milice, notranjih zadev in raznih drugih tajnih organizacij (krajevna skupnost, hotel, Nama, SAP itd). Novinarjev seveda niso vabili, saj bi te barabe lahko naredile celo kakšno reklamo za pustno prireditev.

V sodelovanju z JLA, KOS itd. pa nam je le uspelo na kraju sestanka montirati kamero za snemanje slike in tona, tako da vseno lahko poročamo. Udeleženci sestanka očitno pripravljajo neko zaroto proti oblasti, JLA, predsedniku Joviču, ZK-Gibanju za Jugoslavijo in še mnogim drugim. Dogovorili so se namreč, da bodo 8. februarja odcepili Kočevje od Jugoslavije in proglasili kraljevino od medvedovine Kočevske. Namesto predsednika bodo izvolili princesko, katere osvajanje se bo začelo naslednji dan. V nedeljo, 10. februarja, ji bodo samoupravno določili ženina, jo poročili in ženina kronali za kralja. Ženin pa ga bo že 11. februarja začel lomiti in že prihodnji teden prične snemati svoje prve kasete in laserske plošče. Ansambel Slavka Pluta (harmonika) in pevke Jožice Mavsar (oba sta bila včasih pri ansamblu Slavček) sestavljajo še Andrej Sušnik (bas, harmonika) in Jure Lapajna (kitara) — nazadnje sta oba igrala pri Ivanu Ruperju — ter pevec in basist Zdravko Blažič (prej 12. nastropje, Boutique). Pričetak obeh pustovanj na Čatežu bo ob 20. uri. (Foto: D. Vovk).

PUSTOVANJE NA ČATEŽU — V znanem motelu na Čatežu ob Savi bodo tudi letos pripravili veselo pustovanje tako v soboto, 9. februarja, kot na pustni torek. V središču pozornosti bodo seveda maškare — najboljše maske bodo izbirali oba pustna večera — na svoj račun pa bodo prišli tudi številni ljubitelji narodnozabavne glasbe. Za sukanje petja bo namreč poskrbel nov ansambel, ki ga sestavljajo sami že uveljavljeni in prekaljeni glasbeniki. »Super« narodnozabavna zasedba, ki ima v svojem repertoarju tudi zabavni plesni program, je takoj pritegnila pozornost v javnosti in že prihodnji teden prične snemati svoje prve kasete in laserske plošče. Ansambel Slavka Pluta (harmonika) in pevke Jožice Mavsar (oba sta bila včasih pri ansamblu Slavček) sestavljajo še Andrej Sušnik (bas, harmonika) in Jure Lapajna (kitara) — nazadnje sta oba igrala pri Ivanu Ruperju — ter pevec in basist Zdravko Blažič (prej 12. nastropje, Boutique). Pričetak obeh pustovanj na Čatežu bo ob 20. uri. (Foto: D. Vovk).

NOVOMEŠKA SOLIDARNOST? — Tudi za ponedeljkovo žrebanje drugega dobitka po vrsti, Black & Deckerjeva vijačnika BD 471 z delovno mizo workmat 300, katerega naj bi dobil naročnik, ki je prejšnji teden poravnal naročnino za prvo četrtletje, smo poprosili naročnika, ki je osebno prišel na naš naročniški oddelček poravnati svoj dolg. Srečno dobitnico in našo staro naročnico iz začetka pedesetih let, Marijo Padovan z Ljubljanske ceste 21 v Novem mestu, je izžrebal prav tako stari naročnik in znani slovenski pesnik Severin Šali.

Druga nagrada za eno prvih naročnic DL

Pesnik S. Šali je izžrebal M. Padovan — Se žaga in stojalo

NOVO MESTO — Skoraj polovica naročnikov je že poravnala četrtletni dolg do Dolenjskega lista in v ponedeljek smo za pomoč pri žrebanju prosili znanega slovenskega pesnika, novomeškega rojaka Severina Šalija.

Ni nam odrekal, po pravilih je za dobitnico Black & Deckerjeva vijačnika in delovne mize izžrebal Marijo Padovan z novomeške Ljubljanske 21 v Novem mestu. Lahko rečemo, da tokratne nagrade ni mogel dobiti naročnik z daljšo naročniško dobo, gospa Padovanova je namreč zvesta Dolenjskemu listu že od leta 1950, še pravi od vsega začetka.

Svetovno znana firma ročnega orodja Black & Decker je za pravočasne plačila naročnine Dolenjskega lista pripravila še eno nagrado, in sicer krožno žago BD 59 z navpičnim stojalom BD 2035. Za to priročno orodje se bodo potegovali vsi naročniki, ki so že ali še bodo naročnino poravnali do vključno jutrišnjega petka.

Halo, tukaj je bralec »Dolenjca«!

Še naprej o grobiščih v Rogu — Sveče so 45 let iskale svojce — Kdo bo še volil poslance iz bifejev? — IMV pozabil na upokojece — Nenavaden krški humor

NOVO MESTO — Trije bralci Dolenjskega lista so minuli četrtek negodovali nad besedami Matije Vlašiča iz Dolenjcev pri Adlešičih, ki je novinarjem Dolenjskega lista postavil ultimatum, naj nehamo pisati o kočevskih kosteh, ljudje da so tega siti. Če ne, bo odpovedal časnik. Na Vlašiča je bil najprej hud Franc Kolenč iz Dol. Kamenc pri Novem mestu. Rekel je, naj Vlašič kar odpove Dolenjski list, večina naročnikov pa ga ne bo. So stvarj narodovni zgodovini, ki jih je treba razčistiti, pobjoi v Rogu so ena od takih. Na to temo sta klicala še dva bralca, eden se ni hotel predstaviti, drugi pa je bil Alojz Pavlinč iz Novega mesta. Poudaril je, da v Rogu nima svojcev, vendar kljub temu razume ljudi, ki žele vedeti, kje leže kosti njihovih najdražjih. Po vojni je kot otrok videl, kako so zmagovalci ravnali z bodočimi roškimi žrtvami. Pavlinč je Vlašiču naslovil vprašanje: »Kako bi se počutili, če bi bile v Rogu kosti vašega očeta, brata, če 45 let ne bi vedeli, kje naj mu prizgete svečo?« V domnevno barbarskih časih starega Rima in Egipta so zmagovalci svojem premaganevcem izročali njihova telesa, 20. stoletje pa je pozabilo na ta elementarni pietetni običaj.

Stane S. iz Novega mesta je bil nezadovoljen z občinskimi in republiškimi poslanci, ki delajo seje nesklepčne. Za-

hiteva red in disciplino, neodgovorne poslance pa sprašuje, zakaj so pristali na kandidaturu. Menda ne zato, da jih zdaj iščejo po bifejih? Gospod Stane je tako besen, da ne ve, ali se bo udeležil prihodnjih volitev.

Možak z Drske, ki je med prvimi plačal slavno novomeško kabelsko televizijo, je v svojem in imenu sosedov vprašal, kdaj se bo satelit videl tudi pri njih. Po svojih kanalih smo zvedeli, da še letos, kabel je že na desni strani Krke, omečili so menda tudi prebivalce Lebanovce, ki so se zbalji za svoje dragocene vrtove. Ovira je le še vreme, v takem mrazu kabela ni dovoljeno polagati, da o ledu polomljenih krampih in lopatah niti ne govorimo.

Dva klica sta bila socialne narave. Upokojenki Mariji, ki je dolgo delala v IMV, ni všeč, da je ta industrijski velikan ob novem letu prvič pozabil na svoje nekdanje delavce. Nekdaj, ko je šlo IMV slabše, so bili praviloma deležni silvestrovanja. Marija po eni strani razume, da so novi časi trdi, po drugi pa čuti, da z leti v človeku narašča želja po snidenju, klepetu z nekdanjimi sodelavci. Z novoletnim obdarovanjem je imel zvezo tudi klic Toneteta iz Smarjete, ki je vprašal, zakaj je bil dedek Mraz do starejših občanov tako različne volje. Eni so bili obdarovani, drugi ne. Ker gospod Tone ni vedel, v čigavem imenu (krajevna skupnost, Rdeči križ?) je nastopal Mraz, mu ne moremo postreči z odgovorom. Morda bo odgovor prineslo javno zastavljeno vprašanje. Enako velja za Novomeščanko, ki se sprašuje, zakaj so someščani pozabili, po kateri strani se hodi čez kajdski most. Prava smer je seveda po levi, vendar tega nihče več ne upošteva.

Enourno dežurstvo Dolenjskega lista je popestril zares nenavaden klic. Strogo konspirativen ženski glas je povedal, da v njihovi hiši nekeje v krški občini pogosto in nenavadno bobni. Domnevno iz podzemlja. Sosedom je s hrutomotom prizaneseno. Gospo smo nagovarjali,

Z MASKO DO NAGRADE

OTOČEC — Na pusta, 12. februarja, ko je vseh »norcev« god, bo veliko pustno rajanje tudi v otoški diskoteki. Staro in mlado bo z glasbo in posebnim »šova« programom zabaval mednarodni ansambel Spectrum. Za najbolj domiselne maske so pripravili nagrade, med katerimi sta tudi potovanja v London in Španijo.

RIBNICA: V NEDELJO KARNEVAL

RIBNICA — Pustni karneval v Ribnici bo v nedeljo, 10. februarja. Sprevod bo krenil skozi trg ob 13. uri, v njem pa bodo sodelovale tudi maškare iz Cerknice, ker letos tam spreveda ne bo. Sam pustni sprevod in prireditev bosta trajala okoli tri ure. Pokop Naceta Kurenta bo v sredo ob 16. uri na grajskem mostu.

MASKE IN PRSTAN

OTOČEC — Med mnogimi pustovanji, ki bodo širom po Dolenjski ta konec tedna in v torek, bodo pripravili tudi tradicionalno prireditev na Otočcu. Za vstopnino 50 din bodo obiskovalci dobili tudi krofe. V enega od krovov bodo skrili zlat prstan. V motelski restavraciji bodo v nedeljo ob 15. uri pripravili otroško maškarado.

da bi bobnenju najprej prislunhili novinarji, vendar je bila ženska za strokovnost. Ni nam preostalo drugega, kot da smo jo napotili na Geološki zavod v Ljubljani.

M. B.

SREBRO ZA AVSTRALSKO ZEBRICO — Razstavo 1.300 ptic je od 2. do 4. februarja organiziralo Društvo za varstvo in vzgojo ptic. Letošnja, 18. po vrsti, je bila nekoliko bolj skromna, pa vendar je bilo na razstavi tudi nekaj zanimivosti. Tako je rejec Zdravko Vidrih prikazal tudi kolekcijo štirih avstralskih zebrič, ki so mu na zadnjem republiškem tekmovanju priborile tretje, med posamezniki pa celo drugo mesto. Več zanimivosti je bilo tudi med golobi. Tako je rejec Ivan Zadravec še posebno ponosen na svoje lepe češke klinge, Franc Turk pa na pavčke. Nasploh so bili tokrat na razstavi le okrasni golobi, med njimi prvič sploh v Kočevju indijska lafira. V voljerji so spet prikazali nekaj zunanijh ptic, ki pa jih je bilo letos občutno manj kot prejšnja leta. Zbirke znamk z motivi iz sveta ptic je razstavljal Jože Vidmar mlajši. (Foto: J. Primc)

SPET TANINTON NA PUSTOVANJU

SEVNICA — Letos spet ne bo pustnega karnevala v Sevnici, zato pa so člani sekcije sevnškega TVD Partizana Primož Trubar sklenili, da pripravijo na pustno soboto v sevnškem TVD Partizanu pustovanje in ocenjevanje mask, kakršnega že dolgo ni bilo v tej zasnopi Sevnici. Po trindvajsetih letih bo namreč spet nastopil Taninton, ansambel, ki je izbornu poskrbel za dobro voljo na številnih prireditvah. Na pustovanje bo iz občinstva sestavljena žirija ocenjevala najboljše maske. Ob vseh lepih nagradah, ki so jih prispevala številna podjetja in zasebniki, naj samo omenimo, da bo prva maska dobila glasbeni stolp, to je prispevek ljubljanske Avtotehne in trgovine Feniks sevnškega pustovanja.

kozerija UČITELJI ZDAJ ŽE TRENIRAJO

— Ate, naš ravnatelj hodi po šoli kot pav.
— Ne zdi se mi duhovito.
— Pa se vseeno šopiri.
— Le kaj bi mu tako dvignilo rep?
— Novi zakon o osnovni šoli.
— Ne razumem.
— Ko odrasteš, ate, boš.
— Ne zavrkvaj!
— Pogledj v bodoče bo ravnatelj nastavljal učitelje.
— Sem slišal.
— Nadzoroval jih bo.
— Cesa ne poveš!

— Kaznoval jih bo.
— Zmeraj lepše!
— Odpoved jim bo dal, če ne bo zadovoljen z njihovim delom.
— Tako lahko pa to ne bo šlo.
— Bo, bo! Ravnatelj pa bo razrešil dolžnosti izvršni svet.
— Kar tako?
— Lahko tudi čez noč.
— Preveč pameten si, Mali.
— Ne jaz, ate. Brihtni so strici iz Belega mesta, ki so si vse to izmislili.
— Sklepam lahko, da se bo ravnatelj priklanjal izvršnemu svetu.
— Pameten si, ate.

— Učitelji pa bodo vsi sladki pred ravnateljem.
— Saj že trenirajo.
— Ne reče se, da trenirajo, ampak se rekreirajo.
— Ne, ne. Trenirajo!
— Tepček!
— Trenirajo novo disciplino.
— So to tvojo novo disciplino že poimenovali?
— Razumljivo, ate.
— Z besedo na dan!
— Nova disciplina se imenuje: kako zlesti ravnatelju čim globlje v rit.
TONI GAŠPERIČ

Halo, tukaj Dolenjski list!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo v bodoče več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev. Prislunhili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Pokličete nas lahko vsak četrtek zvečer, med 18. in 19. uro na telefon (068) 23-606. Eden od dežurnih novinarjev vam bo rad prislunhil.